

Noor 92 Publications
og
Islamsk Litteraturforening

**Profeten
Moḥammads ﷺ hustruer**

Abo Mahi Yasir Hussain

PUBLICATIONS

© Noor 92 Publications 2021

© Islamsk Litteraturforening 2021

Profeten Moḥammads ﷺ hustruer

ISBN 978-82-93517-19-1

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengselsstraff.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الصلاة والسلام على رسول الله

INNHold

Innledning	IX
<i>Ommahāt al-mo'minīn</i> (أمهات المؤمنين)	IX
De troendes mødres overlegenhet	X
Tidsforskjell	XI
Visdommen bak flere ekteskap	XII
Æresbetegnelser	XIV
Om denne boken	XIV
De troendes mor Khadijah bint Khowaylid ؓ (556–620 e.Kr.)	1
Handelskvinnen og den troverdige handelsmannen	2
Giftermålet	3
Barn	4
Vår mester al-Qāsīm ؓ	4
Vår mester 'Abdollāh ؓ	5
Vår frue Zaynab ؓ	5
Vår frue Roqayyah ؓ	5
Vår frue Omm Kolthōm ؓ	5
Vår frue Fāṭimah ؓ	6
Guds ord blir åpenbart	6
Den vise kvinnen	9
De tre som forrettet bønn ved Kaba	10
Et hus i paradiset	11
Den beste av all verdens kvinner	12
Boikotten	13
Sorgens år	14
Halskjedet	15
Kjærlighet	15

Oppgave 1 – Husker du?	17
Oppgave 2 – Hva kan du?	17
Oppgave 3 – Presenter	18
De troendes mor Saudah bint Zam‘ah ﷺ (d. 674 e.Kr.)	19
Utvandringen til Etiopia	19
Drømmene	19
Ekteskapet	20
Utvandringen til Medina	21
Fangen fra Badr-slaget	21
Antikrist (الدجال – <i>ad-Dajjāl</i>)	23
Matkrig	23
Hun med de lengste hendene	23
Kunnskap	24
Avskjedspilegrimsferden	25
Savnet	26
Oppgave 1 – Husker du?	27
Oppgave 2 – Hva kan du?	27
Oppgave 3 – Presenter	28
De troendes mor ‘Ā’ishah bint Abī Bakr ﷺ (605–677/678 e.Kr.)	29
Drømmen	30
Alderen	31
Utvandringen	32
Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ flytter inn	32
På slagmarken	34
Engelen Gabriel ﷺ framsier fredshilsenen	35
Løgnen	36
Profeten Moḥammads ﷺ bortgang	38
Gudfryktighet	39
Kunnskap	41
Dødsfallet	42
Oppgave 1 – Husker du?	43

Oppgave 2 – Hva kan du?	43
Oppgave 3 – Presenter	44
De troendes mor Zaynab bint Khozaymah al-Hilāliyyah ؓ (594–625 e.Kr.)	45
Slaget ved Badr	46
Ekteskapet	46
Dødsfallet	47
De troendes mor Ḥafṣah bint ‘Omar ibn al-Khaṭṭāb ؓ (604–665 e.Kr.)	49
Ekteskap	49
Utvandringen til Medina	50
Badr-slaget	50
Vår mester Khonays ؓ	52
Et nytt ekteskap	52
En falsk hendelse	54
Koranen samles	56
Dødsfallet	58
Oppgave 1 – Husker du?	59
Oppgave 2 – Hva kan du?	59
Oppgave 3 – Presenter	60
De troendes mor Omm Salamah bint Abī Omayyah ؓ (597–679 e.Kr.)	61
Utvandringen til Etiopia	61
Negus	62
Utvandringen til Medina	64
Familien splittes og gjenforenes	64
Vår mester Abō Salamah ؓ blir martyr	66
Et nytt ekteskap	67
Gaven til negus	68
Koranverset om profetens ؓ familie	69
‘Omrah-reisen	69
Vår mester ‘Abdollāh ibn Abī Omayyah ؓ	71

Den sjenerøse	71
Avskjedspilegrimsferden	72
Dødsfallet	73
Oppgave 1 – Husker du?	74
Oppgave 2 – Hva kan du?	74
Oppgave 3 – Presenter	75
De troendes mor Zaynab bint Jahsh ؓ (589–641 e.Kr.)	77
Vår mester Zayd ibn Hārithah ؓ	78
Islam og gamle tradisjoner	79
Ekteskap	80
Bryllupsbanketten	83
Profetien	85
Hun med de lengste hendene	85
Dødsfallet	87
Oppgave 1 – Husker du?	90
Oppgave 2 – Hva kan du?	90
Oppgave 3 – Presenter	91
De troendes mor Jowayriyah bint al-Hārith ؓ (608–676 e.Kr.)	93
Slaget mot Banō al-Moṣṭaliq	94
Mosāfi‘ ibn Ṣafwān blir drept	95
Månen fra Yathrib	96
Al-Hārith ibn Abī Ḍirār ؓ	97
Misforståelsen	98
Kunnskap	99
Avskjedspilegrimsferden	100
Dødsfallet	102
Oppgave 1 – Husker du?	103
Oppgave 2 – Hva kan du?	103
Oppgave 3 – Presenter	104
De troendes mor Omm Ḥabībah Ramlah bint Abī Sofyān ؓ (592–664 e.Kr.)	105

Vanskelige tider	106
Gledens dager	106
Fredshilsenen fra slavinnen Abrahah	109
I Medina	109
Qoraysh bryter fredspakten	110
Mekka erobres	113
Høvding Abō Sofyān ﷺ antar troen	113
Dødsfallet	117
Oppgave 1 – Husker du?	118
Oppgave 2 – Hva kan du?	118
Oppgave 3 – Presenter	119
De troendes mor Şafiyah bint Ḥoyayy ibn Akḥṭab ﷺ (611–670/672 e.Kr.)	121
Hatet	121
Banō an-Naḍīr blir landsforvist	122
Banō Qorayzah får dødsstraff	122
Khaybar blir erobret	124
Vår mor Şafiyah ﷺ antar troen	125
I Medina	127
Dødsfallet	129
Oppgave 1 – Husker du?	130
Oppgave 2 – Hva kan du?	130
Oppgave 3 – Presenter	131
De troendes mor Māriyah al-Qibṭiyah ﷺ (d. 637 e.Kr.)	133
Vår mor Māriyah ﷺ antar troen	134
Ibrāhīms mor ﷺ	135
Var hun av de troendes mødre?	136
Dødsfallet	137
De troendes mor Maymōnah bint al-Ḥārith al-Hilāliyyah ﷺ (593–671 e.Kr.)	139

'Omrah	140
I Medina	142
Dødsfallet	142
Oppgave 1 – Husker du?	144
Oppgave 2 – Hva kan du?	144
Oppgave 3 – Presenter	145
Ordliste	147
Symboler	148
Translitterasjon	148
De fem daglige tidebønnene	149
De islamske månedene	149
Litteraturliste	151
Koranregister	155
Generelt Register	157

INNLEDNING

Gud sendte profeten Moḥammad ﷺ som den siste profeten til alle Sine skapninger. I Koranen forklarer Gud at det er et evigvarende forhold mellom profeten Moḥammad ﷺ, Hans Hellighets ﷺ hustruer og de troende. Gud sier: «Profeten står de troende nærmere enn dem selv og har mer rett på dem, og hans hustruer er de troendes mødre.»¹ Verset er tydelig om at profetens ﷺ hustruer er de troendes mødre, og deres forhold til de troende er evig slik som de troende har et evig forhold til profeten Moḥammad ﷺ.

De troendes mødre er de personlighetene som ga alt for troen og var med helt fra da troen startet i Mekka, og bar dens budskap videre etter profetens ﷺ bortgang. Sammen med de andre kvinnelige følgesvennene til profeten Moḥammad ﷺ var de ikke bare aktive religiøst i samfunnet, men også politisk og i forretninger. Deres deltakelse på slagmarken beviser deres mot. Våre mødres intellektuelle ferdigheter bekreftes ved at de var lærere og *ḥadīth*-berettere. Disse eksemplariske kvinnene har alltid vært de troendes forbilder.

OMMAHĀT AL-MO'MINĪN (أمهات المؤمنين)

Det arabiske ordet for mor er *omm* (أم) og flertall er *ommahāt* (أمهات). *Mo'min* (مؤمن) betyr «en troende» og *mo'minōn/mo'minīn* (مؤمنون/مؤمنين) er ordets flertallsform. En troende er den som tror på én Gud og at profeten Moḥammad ﷺ er Guds siste profet og sendebud. Det norske ordet mor og det arabiske ordet *omm* har en nokså lik etymologi (opphav og grunnbetydning). Det omfatter opphav (opprinnelse/begynnelse) og livmor. En mor er et menneskes opphav, for det er der livet begynner, og livmor er det første hjem et menneske har. Basert på ordets etymologi forstår vi hvor sterkt vår tro er knyttet til våre mødre – profetens ﷺ hustruer. De troendes mødre utgjør sammen med profeten ﷺ og de andre følgesvennene vår tros og islams indre kjerne. Vår tro begynner med og er bygd på det de lærte oss. De er ikke våre biologiske mødre, men våre åndelige mødre. De skriftlærde er enige om at respekt og ære for dem skal være høyere og mer enn ens egen biologiske mor. Det er troens krav, for de er profeten Moḥammads ﷺ hustruer.

De troendes mødre spilte en veldig lik rolle som følgesvennene når det kommer til å spre troens budskap, men i og med at de også var profetens ﷺ hustruer, opplevde de en form for nærhet som resten av følgesvennene ikke opplevde. Det vil si at den siden av Hans Høyhets ﷺ liv ville ha vært ukjent for oss hvis ikke de troendes mødre hadde lært oss om den. Den siden var profeten

¹ Koranen 33:6.

Moḥammad ﷺ som en omsorgsfull og kjærlig ektemann, familiemann, far, lærer, venn, forsørger.

Historiene om de troendes mødre forteller oss at de var med fra islams begynnelse i Mekka, faktisk var vår mor Khadijah ﷺ den første til å anta troen. Tre av de troendes mødre utvandret til Etiopia den gang det hadde blitt uutholdelig for de troende å leve i Mekka. De troendes mødre utvandret også til Medina sammen med de andre troende. Da samfunnet i Medina ble bygd, spilte de troende kvinnene en viktig rolle. De lærte seg Koranen og profetiske beretninger, og lærte det videre til neste generasjon, og slik fikk troen fotfeste og vandret videre til de kommende generasjonene.

Moskeen i Massawa i Eritrea er kjent som *Masjid as-Ṣaḥābah* (مسجد الصحابة – følgesvennenes moské). Det sies at dette var det første stedet der følgesvennene laget et lite gudshus før de vandret videre til der negus holdt til. Følgesvennene utvandret til Etiopia i 615 e.Kr.

©Firat Sunel 2015

DE TROENDES MØDRES OVERLEGENHET

Å ære og elske profetens ﷺ hustruer er en del av vår – de som følger profeten Moḥammads ﷺ tradisjon – tro. De er de troendes mødre, slik som Gud har sagt i Koranen. Vårt forhold til dem er evig. Det er fordi profetens ﷺ hustruer var Hans Hellighets ﷺ hustruer i dette livet, og de vil være det samme i det kommende livet. De bodde sammen med profeten ﷺ i værelsene i Medina og vil bo med Hans Hellighet ﷺ i paradisetts palasser. Gud gjorde det klart for de troende at de aldri kunne gifte seg med profetens ﷺ hustruer etter Hans Hellighets ﷺ bortgang.^I Gud kaller dem «profetens ﷺ hustruer» i Koranen.^{II} Det ligger en stor overlegenhet for dem i det, for en hustru er en livsledsager som man deler både kropp og sjel med.

^I Koranen 33:53.

^{II} Koranen 33:28.

Med dette har de blitt nevnt som et eksempel for de troende, og ikke som et eksempel for ikke-troende slik som hustruene til profetene Noah og Lot ﷺ ble.^I

Gud ga dem et tydelig valg om å velge mellom Gud og profeten ﷺ og jordelivets gleder. De valgte Gud og profeten ﷺ, og for det skulle de få en stor belønning. Hvis de noen gang hadde gjort noe umoralsk, ville de ha fått en dobbel straff av Gud for det. Men på grunn av at de levde rettskaffent, skulle de få dobbel belønning og en ærerik forsyning av Gud. Dette var fordi de ikke var som andre kvinner. Ved gode handlinger og lydighet til Gud og profeten ﷺ gjorde Gud dem fullstendig rene. De troendes mødre ble befalt å huske godt det som ble åpenbart av Gud og profetens ﷺ livsførsel og visdom, for alt dette skjedde tross alt i deres hjem.^{II}

Gud forbød profeten ﷺ å bytte ut hustruene med noen andre kvinner, det viser Guds kjærlighet til og tilfredshet med de troendes mødre.^{III}

Den første som Gud ga æren å anta troen, var vår mor Khadījah ﷺ. Hun var den hustruen og følgesvennen, som profeten ﷺ alltid husket for hennes lojalitet og innsats for islam.

Vår mor ‘Ā’ishah var den profeten ﷺ elsket mest.^{IV} Profeten ﷺ bodde i hennes hus den siste tiden og gikk bort i hennes værelse.

Vår mor Hafṣah ﷺ var den som hadde den opprinnelige korankopien som ble skrevet ned av de troende under kalifperioden til vår mester Abō Bakr ﷺ.

TIDSFORSKJELL

Elevene må ta hensyn til at historiene de kommer til å studere, handler om folk som levde for omtrent 1500 år siden. De vil oppdage store forskjeller, som har sin forklaring i annerledes kultur, tid, samfunn, folks psykiske og fysiske tilstand; folk var rett og slett annerledes på den tiden. Livet krevde mer av folk på den tiden. Ting var alvorligere da, og krig var vanligere. Mye som oppfattes som unormalt i vår tid, var normalt på den tiden. Men selv om lover og regler utvikler seg med tiden, og de har behov for å utvikle og endre seg også, kan man aldri vike bort fra grunnprinsippet i islam, som er rettferdighet og generell forbedring for samfunnet.

Kvinner har alltid hatt en sentral rolle i å utvikle et samfunn. Troen islam og det første muslimske samfunnet var også bygd på kvinnenens sentrale rolle. Profeten Moḥammads ﷺ hustruer og kvinnelige følgesvenner er et bevis på at de var engasjerte og aktive i å forme det muslimske samfunnet. Kvinnene var frie og selvstendige individer. Dette var en tid lenge før stemmerett og kvinners generelle

^I Koranen 66:10.

^{II} Koranen 33:28–34.

^{III} Koranen 33:52.

^{IV} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:166#4358.

rettigheter utviklet seg i andre deler av verden. De kvinnelige følgesvennene var ikke bare mødre, døtre eller hustruer, men også aktive i å lære de andre troende om Koranen, profetens ﷺ tradisjon, den islamske loven og språket arabisk. Folk kom til troen takket være dem, for de var aktive forkynnere. Ingenting hindret dem i å stå på for samfunnet og troen. De kjempet for Guds sak på slagmarken og ga til og med råd om hvilken strategi som skulle brukes. En av de kvinnelige følgesvennene (ash-Shifā' bint 'Abdillāh ﷺ)^I var til og med bestyrer av markedsplassen i Medina. De kvinnelige følgesvennene var også leger, sykepleiere og jordmødre på den tiden.

Alt det som er nevnt om dem, viser at kvinnene var med på å bygge det muslimske samfunnet i Medina. Ved å lære om de troendes mødre vil elevene forstå kvinnes innsats for troen.

VISDOMMEN BAK FLERE EKTESKAP

Historisk var ikke islam den første religionen til å tillate flerkoneri (polygyni)^{II}, og per dags dato er ikke islam alene om det. Slik som jødedommen og flere grener av kristendommen tillater denne praksisen. Da islam først kom, fantes denne tradisjonen blant araberstammene, stammene i Afrika og hos perserne.

Historikerne og de skriftlærde legger vekt på at alle ekteskapene til profeten Moḥammad ﷺ ikke var på grunn av en seksuell lyst, men heller for å etablere det islamske samfunnet. For i sin ungdomstid var profeten ﷺ bare gift med vår mor Khadijah ﷺ.

Vi har til nå sett at profetens ﷺ hustruer hadde en viktig rolle i samfunnet. De var lærere som underviste samfunnet om Koranen og profetens ﷺ tradisjon. Deres oppgave var å forklare troen til både menn og kvinner og selv være enestående eksempler for alle å følge. Værelsene der profetens ﷺ hustruer bodde, var alltid åpne slik at folk kunne søke kunnskap hos dem. Folk kom med spørsmål om tro, lov og tradisjon. Hans Hellighets ﷺ hustruer svarte ved å vise til det de hadde lært av profeten Moḥammad ﷺ ved å se, høre og oppleve Hans Hellighet ﷺ. På denne måten var profetens ﷺ hustruer banebrytere for kvinnes del i å spre gudstroen og kunnskap. Kvinner utviklet seg fra å bare være mødre, søstre, døtre og hustruer til å være lærere og kunnskapskilder i islam.

Et afrikansk ordtak lyder:

Utdanner du en mann, utdanner du én person. Utdanner du en kvinne, utdanner du en hel nasjon.

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 1:379.

^{II} Den vanligste formen for polygami, det vil si der en person har flere ektefeller samtidig.

Det kan være vanskelig i vår tid å forstå hvorfor profeten Moḥammad ﷺ giftet seg 12 ganger, men skal man i det hele tatt bedømme og begripe dette, må man se på saken med et rettferdig øye og søke tilbake til profetens ﷺ hustruers ord og handlinger, som avslører sannheten. De fikk valget av Gud og profeten ﷺ om å gå ut av ekteskapet på en pen og verdig måte hvis de ønsket,¹ men de valgte å bli. Denne handlingen og alt det gode de hadde å si om profeten ﷺ, er bevis på at de opplevde profeten ﷺ som en kjærlig og rettferdig ektemann.

Det første man må konsentrere seg om, er det samfunnet profeten Moḥammad ﷺ og profetens ﷺ hustruer levde i. Det var vanlig at en mann kunne ha flere hustruer samtidig. Derfor ble det ansett som normalt på den tiden, men i vår tid er det veldig sjelden i de fleste delene av verden, derfor anses det som unormalt. Koranen ber de troende om å gifte seg én gang, men hvis det er behov i samfunnet og en mann kan være rettferdig, er det tillatt å gifte seg med flere.¹¹ Historien bevitner at selv de troendes mødre kunne bli misunnelige på hverandre, men flerkoneri var en del av deres tid og samfunn, derfor hadde de forståelse for det og kunne leve med det. I dag er ikke dette vanlig praksis – selv ikke engang i de fleste muslimske land – noe som fører til at det blir psykisk tungt for en kvinne hvis hun opplever at ektemannen gifter seg med noen andre. I et slikt tilfelle oppfordres muslimske menn til å se på Koranens lære om at «hvis man frykter urettferdighet, bør man forholde seg til én».

Det første ekteskapet til profeten ﷺ var da Hans Høyhet ﷺ var 25 år og hustruen Khadijah ﷺ var 40 år. Hun var en enke som hadde vært gift to ganger før. Det er også viktig å vite at profeten ﷺ ble fridd til i dette ekteskapet, og Hans Høyhet ﷺ giftet seg ikke med noen andre enn henne mens hun levde. Etter at hun døde og profeten ﷺ hadde levd med henne i omtrent 25 år, giftet profeten ﷺ seg flere ganger i en alder fra omtrent 50 til 63 år. De andre ekteskapene ble inngått for troens skyld. Ekteskapene var også for å knytte bånd til andre stammer og for å føre til fred mellom dem og muslimer. Generelt var det mye hat mellom araberstammene, og forhold gjennom ekteskap førte av seg selv til kjærlighet. Ekteskap var en form for allianse på den tiden. Slik æret man den andre stammen og kunne bygge relasjon med dem.

Det andre ekteskapet var med vår mor Saudah ﷺ, det var fordi familien hadde behov for noen som kunne ta seg av profetens ﷺ hjem. Ekteskapene med våre mødre ‘Ā’ishah og Ḥafṣah ﷺ var for å styrke vennskapet med deres fedre og gjøre begge (våre mestere Abō Bakr og ‘Omar ﷺ) forberedt til deres skjebne, for de skulle tross alt være de to første kalifene i islam. Profeten ﷺ giftet også sine døtre med våre mestere ‘Othmān og ‘Alī ﷺ. Deres skjebne var også å være islams kalifer. Ved å være så nære slektninger av profeten ﷺ forsterket det deres anseelse og autoritet i det islamske samfunnet.

¹ Koranen 33:28.

¹¹ Koranen 4:3.

Islam beholdt flerkoneri i et samfunn som var vant til det og hadde behov for det med hensyn til stammerelasjoner, sikkerhet, sterkere familier, økonomi og fattigdom, barn og arvinger. Før islam var det vanlig at arabere giftet seg med flere kvinner, men de kvinnene ble igjen hos sine stammer, og det kunne gå lenge mellom hver gang mannen besøkte sin hustru. Barna de fikk, tilhørte på en måte kvinnens stamme. Men islam stilte nye krav til flerkoneri og forbedret et daværende samfunnssystem ved å gi kvinnen rettigheter og gjøre forholdet rettferdig.

ÆRESBETEGNELSER

Æresbetegnelser som «Hans Hellighet», «Hans Høyhet» og «Hans Nåde» er brukt i omtalen av profeten Moḥammad ﷺ og «De» og «Dem» i tiltale. Det er imidlertid gjort noen unntak, med hensyn til tekstens kontekst.

Æresbetegnelser som «vår mester» for profeten Moḥammads ﷺ følgesvenner og «de troendes mor» og «vår mor» for profeten Moḥammads ﷺ hustruer og «vår frue» for de kvinnelige følgesvennene har blitt brukt.

Det er viktig for oss å lære å respektere profeten Moḥammad ﷺ og de som stod nær profeten Moḥammad ﷺ, og ikke omtale dem som vi gjør om folk generelt. Dette er en levende tradisjon blant muslimer, som vi også bør overføre til norsk.

OM DENNE BOKEN

Denne boken handler om profeten Moḥammads ﷺ hustruer og er ment som en fagbok for ungdomsskoleelever (8.–10. trinn) som studerer ved forskjellige menigheter i Norge. Elevene vil bli kjent med 12 kvinner som alle var gift med profeten Moḥammad ﷺ. Det er en rekke ord- og andre forklaringer i fotnotene og bilder som bidrar til forståelse. Historiene er etterfulgt av oppgaver som elevene skal arbeide med individuelt og i grupper.

Min hovedkilde til denne boken har vært hefteserien *Zaujāt ar-rasōl*¹. Boken vil hjelpe elevene med å bli kjent med noen viktige personer fra den første generasjonen i islam. Elevene vil lese om hva disse kvinnene gjorde og ofret for at troen skulle bli overlevert til de kommende generasjonene.

Det er et håp at etter å ha studert boken vil elevene kunne drøfte spørsmål relatert til islamsk historie og kvinnes sentrale rolle i den.

Fjellhamar, 07.09.2020

Abo Mahi Yasir Hussain

¹ Ashraf Moḥammad al-Waḥsh, *Zaujāt ar-rasōl* (Kairo: Dār al-faḍīlah, 2004).

DE TROENDES MOR KHADĪJAH BINT KHOWAYLID ﷺ (556–620 E.KR.)

Navn og ættetavle: Khadījah bint Khowaylid ibn Asad ibn ‘Abd-il-‘Ozzá ibn Qoşayy al-Qorashiyyah al-Asadiyyah.

Hennes mor var Fāṭimah bint Zā'idah al-‘Āmiriyyah. Hun var av Qoraysh fra slekten Banō ‘Āmir ibn Lo’ayy.

Hun var profeten Moḥammads ﷺ første hustru og den eneste så lenge hun levde. Vår mor Khadījah ﷺ var den første til å anta troen på profeten Moḥammad ﷺ. Ingen mann eller kvinne antok troen før henne. Hennes ættetavle forenes med profeten Moḥammads ﷺ ved stamfaren Qoşayy.

Hun vokste opp i en privilegert familie, som var av de adelige i Mekka. Fra uvitenhetstiden av hadde hun fått tittelen «den rene (الطاهرة – *aṭ-Ṭāhirah*)», det fikk hun takket være hennes gode moral og anstendighet. Faren hennes døde i uvitenhetstiden før al-Fijār-krigen^I. Han var av de adelige i samfunnet og var av Banō ‘Abd-id-Dār ibn Qoşayys allierte. Folk fra stammen Qoraysh pleide å gifte seg med sine allierte. De troendes mor Khadījah ﷺ giftet seg første gang med en mann som het Hind ibn an-Nabāsh ibn Zarārah at-Tamīmī. De fikk to sønner: Hind og Hālah. Derfor var hun også kjent ved teknonymet^{II} *Omm Hind* (Hinds mor).

Da den første ektemannen døde, giftet hun seg på nytt med en mann som het ‘Atīq ibn ‘Ābid ibn ‘Abdillāh al-Makhzōmī. De fikk en datter som de ga navnet Hind. Hun ble seinere gift med de troendes mor Khadījahs ﷺ fetter Şayfī ibn Omayyah. De fikk et barn som de kalte Moḥammad. Moḥammads barn var kjent som «den renes barn (بنو الطاهرة – *Banō aṭ-Ṭāhirah*)». Den tittelen fikk de etter deres stammor Khadījah ﷺ.^{III}

^I Al-Fijār (الفجار) var en krig i uvitenhetstiden som bestod av fire slag. Krigen var mellom Qoryash og deres allierte fra Banō Kinānah og Qays ‘Aylān (Hawāzin). Det var det andre slaget i denne krigen, og Qoraysh deltok i den. Al-Fijār betyr å kjempe mot. Krigen fikk denne tittelen fordi den fant sted i en av de fredlyste månedene.

^{II} Teknonym (كنية – *konyah*) er et beskrivende tillegg. Det vil si et navn / en tittel gitt til en voksen, avledet av navnet til vedkommendes eldste barn.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:11–15; *Al-Işābah fī tamyīz aṣ-ṣahābah*, 8:99–103; *Osd al-ghābah*, 7:78–85; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:127–130; *Al-Istī‘āb*, 4:379–386; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:109–117; *Şifah aṣ-şafwah*, 2:7–9.

HANDELSKVINNEN OG DEN TROVERDIGE HANDELSMANNEN

Ruiner i Bosra, Syria. Foto: Nefer Tiyi, 2009. ©Nefer Tiyi

De troendes mor Khadījah ؓ var en handelskvinne som ansatte og sendte handelsmenn med gods for at det skulle byttehandles, og de fikk lønn basert på fortjenesten. Det begynte hun å gjøre etter at hennes andre ektemann døde. Hun var riktignok enke, men også en svært suksessrik, velstående og vakker kvinne av adelig byrd. Alle velstående og adelige av Qoraysh ønsket å gifte seg med henne.

En dag fikk hun høre om en ung mann i Mekka. En ung mann som var helt unik i forhold til alle andre i Mekka. Hun fikk høre om at denne unge mannen var anstendig, sannferdig, pålitelig og troverdig når det gjaldt betrodd gods, og hadde god moral. Den unge mannen het Moḥammad ibn ‘Abdillāh ؓ og var kjent som «den sannferdige (الصّادق – *aṣ-Ṣādiq*)» og «den troverdige (الأمين – *al-Amīn*)» i Mekka.

De troendes mor Khadījah ؓ sendte et tilbud til Hans Hellighet ﷺ om å ta med godset hennes til Levanten for å byttehandle, og lønnen skulle være det dobbelte av det andre handelsmenn skulle få. Hennes tjener Maysarah skulle bli med på handelsreisen for å observere hva som foregikk. Hans Hellighet ﷺ godtok tilbudet og dro av gårde med hennes gods til Levanten. Tjeneren Maysarah var også med og fulgte nøye med på alt.

Da de kom fram til Levanten, la Hans Høyhet ﷺ seg i skyggen av et tre ved et kloster. De andre handelsmennene hvilte i klosteret hos munken. Munken kom overrasket ut og spurte Maysarah: «Hvem er denne mannen som hviler i skyggen av det treet?» Maysarah svarte: «Det er en mann fra Qoraysh, helligdommens folk.» Munken sa: «Det er bare profeter som har pleid å hvile i skyggen av det treet.» Da Hans Høyhet ﷺ våknet, dro handelskaravanen videre til markedsplassen

i Bosra ved Hauran. Her solgte Hans Høyhet ﷺ varene fra Mekka og kjøpte det som var bra å kjøpe. Så vendte handelskaravanen tilbake til Mekka. Det hadde vært en vellykket handelsreise.

Da vår mor Khadījah ﷺ fikk høre om at handelskaravanen var på vei inn til Mekka, gikk hun ut for å ønske handelsmennene velkommen. Hun fikk øye på en sky som skygget over profeten Moḥammad ﷺ mot middagstidens voldsomme hete. Hun tok imot varene uten at noe manglet eller var ødelagt. Varene ble solgt videre i byen, og profeten Moḥammad ﷺ fikk den avtalte lønnen for oppdraget.¹

GIFTERMÅLET

De troendes mor Khadījah ﷺ var blitt velsignet med et rent hjerte og god moral. Gud hadde gitt henne innsikten til å forstå hva som virkelig gjorde en person særpreget, og at den sanne godheten ikke bare lå i en persons handlinger, men også i hva som befant seg i vedkommendes indre.

Tjeneren Maysarah fortalte henne om alt han hadde sett og opplevd under handelsreisen og spesielt det munken hadde sagt. Vår mor Khadījah ﷺ hadde aldri sett noen lik profeten Moḥammad ﷺ, sønn av ‘Abdollāh ﷺ. Ingen var så perfekt når det kom til moral og utseende. Ingen av de andre i Mekka var som denne unge mannen. Det var som om hun hadde møtt den mest perfekte skapningen noen gang skapt av Gud. Gud hadde lagt kjærlighet i hennes hjerte til profeten Moḥammad ﷺ. Beundringen hennes vokste, og hun innså at den unge mannen som hadde byttehandlet for henne i Levanten, var den som virkelig kunne gjøre henne lykkelig. Hun valgte å fortelle om det hun følte, til sin venninne Nafisah ﷺ, søster av Ya‘lá ibn Omayyah.

Venninnen Nafisah ﷺ gikk for å snakke med profeten Moḥammad ﷺ på vegne av vår mor Khadījah ﷺ.

Nafisah ﷺ: «Kjære Moḥammad, hva hindrer deg i å gifte deg?»

Profeten Moḥammad ﷺ: «Jeg har ikke råd.»

Nafisah ﷺ: «Hvis det var noen som var rik og vakker og ønsket å gifte seg med deg?»

Profeten Moḥammad ﷺ: «Hvem?»

Nafisah ﷺ: «Khadījah, datter av Khowaylid. Hun har sendt meg for å overbringe deg det hun vil si: 'Jeg ønsker å gifte meg med Dem for slektskapet mitt til Dem, Deres anseelse blant folket, folkets tillit til Dem, Deres gode moral og sannferdighet.'»

¹ *Osd al-ghābah*, 7:80–81; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:100–101.

Da profeten Moḥammad ﷺ hørte hva hun følte, og siden Hans Hellighet ﷺ allerede kjente til hvor god og anstendig hun var, godtok Hans Hellighet ﷺ frieriet. Etter det gikk Hans Hellighet ﷺ til onklene sine og fortalte dem om frieriet. De ble glade og var enige i at det var et godt valg.

Onkelen Abō Ṭālib ﷺ holdt en tale under vielsesseremonien foran alle høvdingene i Mekka:

All lovprisning er for Gud som gjorde oss av Abrahams barn og Ismaels etterkommere og gjorde oss til Sitt hus' og helligdoms folk, og Han skapte for oss det fredlyste og trygge huset som pilegrimene kommer til, og for at Han gjorde oss til høvdinge over folket. Min nevø, Moḥammad, sønn av 'Abdollāh, hvis han veies opp mot en hvilken som helst person, vil han være mer verdt enn vedkommende. Han har lite penger, men penger er noe som forsvinner. Dere kjenner Moḥammad ved deres slektskap til ham. Han har valgt å gifte seg med Khadījah, datter av Khowaylid. Han kommer til å gi henne 20 unge kameler i brudegave fra min eiendom.

Vår mor Khadījahs ﷺ onkel 'Amr ibn Asad var enig: «Vær vitner, Qoraysh, at jeg gir bort Khadījah, datter av Khowaylid til Moḥammad, sønn av 'Abdollāh.» Høvdingene bevitnet det, og det ble slaktet kameler og delt ut mat til folket.¹

BARN

Vår mor Khadījah ﷺ og profeten Moḥammad ﷺ begynte et nytt liv sammen, og hun opplevde den lykken hun hadde sett for seg, og hennes ektemann var akkurat som hun hadde sett og forstått før giftermålet. Det var hun som fødte alle barna til profeten Moḥammad ﷺ utenom sønnen Ibrāhīm ﷺ. Hans mor var de troendes mor Māriyah al-Qibṭiyyah (kopteren) ﷺ.

Dette er barna profeten Moḥammad ﷺ og vår mor Khadījah ﷺ fikk:

VÅR MESTER AL-QĀSIM ﷺ

Han var deres førstefødte, og det var ved hans navn profeten Moḥammad ﷺ var kjent ved teknonymet «Abō al-Qāsim (al-Qāsims far)». Han ble født før profetskapet ble offentliggjort, og han levde til han kunne gå. Det var i Mekka han døde.

¹ *Al-Iṣṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:100–101; *Oṣd al-ghābah*, 7:80–81; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:7; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:643.

VÅR MESTER ‘ABDOLLĀH ﷺ

Han ble født etter at profetskapet ble offentliggjort. Dette barnet var kjent ved titlene *at-Ṭayyib* (الطيب – den gode) og *at-Ṭāhir* (الطاهر – den rene). Han døde også som liten i Mekka.

VÅR FRUE ZAYNAB ﷺ

Hun var deres første datter og ble født før profetskapet ble offentliggjort. Hun giftet seg først av døtrene deres. Hennes ektemann var Abō al-‘Āṣ ibn ar-Rabī‘ ibn ‘Abd-il-‘Ozzá. Han var nevøen til vår mor Khadījah ﷺ. Moren hans het Hālah bint Khowaylid. Han var av de rikeste av Qoraysh og som en sønn for vår mor Khadījah ﷺ. Begge foreldrene var enige om å gifte henne med ham.

Vår frue Zaynab ﷺ og ektemannen fikk en sønn som de kalte ‘Alī, men han døde som liten. De fikk en datter som het Omāmah, hun giftet seg med vår velynder ‘Alī ﷺ etter at vår frue Fāṭimah ﷺ gikk bort. Etter at vår velynder ‘Alī ﷺ døde, giftet Omāmah seg med al-Moghīrah ibn Naufal ibn al-Hārith ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib.

VÅR FRUE ROQAYYAH ﷺ

Det sies at hun var veldig vakker. Hun giftet seg med vår mester ‘Othmān ibn ‘Affān ﷺ. Hun utvandret med ham til Etiopia. De fikk en sønn som het ‘Abdollah, som døde seks år gammel. Den gang Hans Hellighet ﷺ dro av gårde til Badr, var datteren Roqayyah ﷺ veldig syk. Vår mester ‘Othmān ﷺ fikk ordre om å bli igjen hos hustruen og se til henne. Hun døde da nyheten om seieren i Badr nådde Medina. Vår mester ‘Othmān ﷺ fikk en del i krigsbyttet.

VÅR FRUE OMM KOLTHŌM ﷺ

Etter at datteren Roqayyah ﷺ døde, la profeten Moḥammad ﷺ merke til at vår mester ‘Othmān ﷺ var veldig lei seg over å ha mistet henne. Han sa til Hans Høyhet ﷺ: «Kjære Guds sendebud, vil det skje det samme med noen andre som det som skjedde med meg? Guds sendebuds datter som var gift med meg, døde. Jeg har blitt kuttet bort! Slektsbåndet mitt til Dem har blitt brutt!» Hans Høyhet ﷺ giftet bort sin andre datter (Omm Kolthōm ﷺ) med ham. Siden den dagen ble vår mester ‘Othmān ﷺ kjent som *zon-Nōrayn* (نو النورين – besitteren av de to lys). Profetens datter Omm Kolthōm ﷺ døde også før Hans Høyhets ﷺ bortgang, mens hun var gift med vår mester ‘Othmān ﷺ.

VÅR FRUE FĀṬIMAH ﷺ

Hun har titlene *az-Zahrā'* (الزّهراء – den strålende) og *al-Batōl* (البتول – den ærbare)¹. Profeten Moḥammads ﷺ etterkommere/slektslinje ble ført videre ved henne og ektemannen 'Alī ﷺ. Det er deres barn som er kjent som profetens ﷺ barn. Ingen andre av profetens ﷺ barn fikk barn som vokste opp. Hun var yndlingsdatteren til profeten Moḥammad ﷺ. Selv som liten jente tok hun seg av sin far og trøstet faren gjennom alle de vanskelige stundene i Mekka og Medina. Derfor ble hun også kalt *Omm abī-hā* (أم أبيها – sin fars mor). Hun giftet seg med vår velynder 'Alī ﷺ, som vokste opp i vår mor Khadījahs ﷺ hjem. De giftet seg etter Badr-slaget. Hun fødte ham paradisetts to mestere: al-Ḥasan og al-Ḥosayn ﷺ. De fikk også en sønn til, som het Moḥsin, og to døtre, Zaynab og Omm Kolthōm ﷺ.

Seks måneder etter at Hans Høyhet ﷺ gikk bort, døde også vår frue Fāṭimah ﷺ. Hun var den første fra familien som døde etter Hans Høyhets ﷺ bortgang.

Alle døtrene til profeten Moḥammad ﷺ antok troen på Hans Høyhets ﷺ budskap og utvandret til Medina sammen med alle de andre muslimene.

GUDS ORD BLIR ÅPENBART

Pilegrimer har samlet seg for å gå inn i hulen Hīrā', Mekka, Saudi-Arabia.

Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

¹ Tittelen har flere betydninger, slik som: jomfru, kysk, ærbar, dydig. Jomfru Maria ﷺ er også kjent ved denne tittelen (*al-Batōl*).

De troendes mor Khadijah ﷺ hadde forstått at det var en mening bak hennes ekteskap med profeten Moḥammad ﷺ. Derfor støttet hun Hans Hellighet ﷺ i alt, og hun ga alt hun eide til Hans Hellighet ﷺ. Ektemannen betydde alt for henne, og hun elsket Hans Hellighet ﷺ mer enn alt annet. Denne kjærligheten økte for hver dag som gikk.

Profeten Moḥammad ﷺ pleide å trekke seg tilbake fra alt det verdslige for å kun komme profeten Abrahams ﷺ Herre i hu. Hans Hellighet ﷺ trakk seg tilbake for å søke et svar hos Herren om det folket bedrev: tilbedelse av avguder, og deres lov var det de kalte «gudenes vilje». De svake og fattige måtte lide, mens de sterke og rike levde godt. Det var i hulen Hira' Hans Hellighet ﷺ trakk seg tilbake for å tilbe profeten Abrahams ﷺ Herre og søke svar. Hvis det kom noen fattige til profeten Moḥammad ﷺ, ga Hans Hellighet ﷺ dem mat. Før Hans Hellighet ﷺ gikk hjem etter å ha vært i hulen Hira', sirkulerte Hans Hellighet ﷺ syv ganger rundt det hellige huset Kaba. Hulen Hira' ligger omtrent ni km fra den hellige moskeen i Mekka i fjellet Jabal an-nor.

Vår mor Khadijah ﷺ så ikke på denne handlingen som unyttig. Hun støttet sin ektemann og gjorde klar mat og drikke. Så kom den dagen da Herren Gud sendte engelen Gabriel ﷺ med den første åpenbaringen. Engelen kom og sa: «Resiter!» Profeten ﷺ svarte: «Jeg er ikke resitator!» Engelen tok tak i profeten ﷺ og skviste Hans Hellighet ﷺ. Profeten ﷺ følte at alle kreftene ble skvist ut og som om dødens øyeblikk var kommet. Engelen slapp profeten ﷺ og sa igjen: «Resiter!» Profeten ﷺ sa: «Jeg ser ikke noe jeg skal resitere, og jeg kan verken resitere eller skrive!» Dette hendte tre ganger, engelen skviste profeten ﷺ og ba Hans Hellighet ﷺ resitere. Etter den tredje gangen sa engelen selv: «Resiter i din Herres navn, Han som skaper. Han som skaper mennesket av en hengende kjøttklump. Resiter, din Herre er den Allsjenerøse. Han som belærer ved pennen – belærer mennesket det det ikke kjenner til.»¹

Profeten Moḥammad ﷺ resiterte disse versene fra Koranen. Da Hans Hellighet ﷺ var ferdig med det, dro engelen derfra. Profeten ﷺ gikk ut av hulen, og da Hans Hellighet ﷺ nådde midten av fjellet, var det en stemme som lød fra himmelen: «Kjære Moḥammad, De er Guds sendebud, og jeg er Gabriel.» Hans Hellighet ﷺ så opp, og der var engelen Gabriel ﷺ i en manns skikkelse, stående på himmelens horisont. Engelen gjentok: «Kjære Moḥammad, De er Guds sendebud, og jeg er Gabriel.» Hans Hellighet ﷺ dro hjem så fort som mulig, og hjertet banket hardt. Det var ingen vanlig opplevelse. Noen framsa fredshilsen til profeten Moḥammad ﷺ: «Fred være med Dem, kjære Guds sendebud!» Men Hans Hellighet ﷺ kunne bare se trær og steiner rundt seg.

¹ Koranen 96:1–5.

Da Hans Hellighet ﷺ gikk inn til seg, hadde denne forunderlige hendelsen satt spor i Hans Hellighets ﷺ indre. Hjertet banket, og tankene vandret. For å roe seg ned og samle tankene sa Hans Hellighet ﷺ til hustruen Khadījah ﷺ: «Hyll meg inn i en kappe! Hyll meg inn i en kappe!» Hun gjorde som hun ble bedt om. Hans Hellighet ﷺ spurte hustruen: «Hva har hendt med meg, Khadījah? Jeg fryktet for mitt liv.» Så fikk hun høre om den merkelige opplevelsen i hulen. Hun hørte nøye etter og sa: «Ved Gud, aldri vil Gud vanære Dem. De er den som knytter slektsbånd og skværer opp blant andre, taler sant, beverter gjestene, bærer de svakes byrde og hjelper de som har blitt berøvet, og de som har blitt rammet av en katastrofe.»

Etter det tok hun med seg ektemannen til sin fetter Waraqah ibn Naufal ﷺ. Han var en gammel mann med mye visdom. Han var en skriftlærd og kjente godt til de gamle hellige skriftene – Toraen og Bibelen. Alderdommen hadde gjort ham blind. Hun sa til ham: «Fetter, hør på det min ektemann kommer til å fortelle deg!»

Da Hans Hellighet ﷺ var ferdig med å fortelle om alt som hadde hendt, reiste vår mester Waraqah ﷺ seg og kysset pannen til profeten ﷺ. Han sa: «Ta imot gledesbudet, ta imot gledesbudet! Sannelig, De er profeten som Marias sønn bebudet gledesbudet om. Det er erkeengelen som pleide å stige ned til Moses som har kommet til Dem. Ve meg, om jeg bare var ung i dag og om jeg bare levde den dag da Deres eget folk kommer til å drive Dem ut.» Profeten ﷺ spurte: «Skal de drive meg ut?» Vår mester Waraqah ﷺ fortalte: «Ja, ingen kommer med det De har kommet med uten å bli såret og plaget. Hvis jeg opplever den dagen, skal jeg stå Dem bi!»

Da de vendte hjem, klemte vår mor Khadījah ﷺ profeten Moḥammad ﷺ og sa: «Måtte min far og mor bli ofret for Dem. Ved Gud, jeg gjør ikke dette for noe som helst, men jeg håper at De er den profeten som skal bli sendt. Hvis De er den profeten, kjenner jeg til min plikt og status. Be for meg til Gud som har sendt Dem.»

Ikke lenge etter døde vår mester Waraqah ibn Naufal ﷺ. Gud åpenbarte: «Kjære tilhyllede som er dekket i kappen! Reis deg og advar! Framsi Herrens storhet! Fortsett å holde dine klær rene og holde deg som alltid unna avgudsstatuene!»¹

Profeten Moḥammad ﷺ spredde ordet og inviterte de nærmeste slektingene og folket utenom dem i byen Mekka – invitasjonen til gudstroen gjaldt alle, både de frie og slavene. De som Gud hadde mildnet hjertet til, godtok troen, men de som hjertet hadde hardnet hos, nektet å tro.

Vår mor Khadījah ﷺ var den første til å tro på Gud og budskapet til profeten Moḥammad ﷺ. Gud gjorde henne til profeten Moḥammads ﷺ klippe. Hun var den som trøstet Hans Hellighet ﷺ og ga Hans Hellighet ﷺ styrke til å stå på slik at

¹ Koranen 74:1–5.

invitasjonen til gudstroen ikke skulle ta slutt. De som nektet å tro, fornektet profeten Moḥammad ﷺ ved å kalle Hans Hellighet ﷺ en løgner, trollmann og skrønemaker. Vår mor Khadījahs ﷺ støtte og kjærlighet gjorde det mulig å takle disse tunge dagene.¹

En dag sa vår mor Khadījah ﷺ til profeten ﷺ om sin fetter Waraqah ﷺ: «Han stadfestet jo Dem, men døde før De stod fram.» Hans Hellighet ﷺ svarte: «Han ble vist for meg i drømmen. Han hadde på seg hvite klær. Hvis han var av ildens folk, ville han ha hatt på seg andre klær.»^{II}

DEN VISE KVINNEN

De troendes mor Khadījahs ﷺ visdom var tydelig når det gjaldt forretninger. Hun var tross alt av de rikeste og mest suksessfulle i Mekka, men hun var like vis når det gjaldt troen.

Det hendte slik at folk i Mekka begynte å si at åpenbaringene kom fra Satan. Vår mor Khadījah ﷺ var derimot sikker på sin sak. Hun ville bevise for ektemannen at Hans Høyhet ﷺ ikke måtte legge vekt på hva folk sa. Vår mor Khadījah ﷺ sa: «Klarer De å fortelle meg om engelen når han kommer til Dem?» Profeten ﷺ svarte: «Ja.»

Da de satt sammen, kom engelen Gabriel ﷺ. Hans Høyhet ﷺ sa: «Khadījah, dette er Gabriel, han har kommet til meg!» Hun skyndte seg å spørre: «Ser De ham nå?» «Ja», svarte profeten ﷺ. «Sett Dem på min venstre side», sa hun. Profeten ﷺ gjorde det, og hun spurte: «Ser De ham?» «Ja», svarte profeten ﷺ. «Sett Dem på min høyre side», sa hun. Profeten ﷺ gjorde det, og hun spurte: «Ser De ham?» «Ja», svarte profeten ﷺ. «Sett Dem på fanget mitt», sa hun nå. Profeten ﷺ gjorde det hun ba om. «Ser De ham fortsatt?» spurte hun. «Ja», svarte profeten ﷺ. Da tok hun av seg hodeplagget sitt og satte seg der med bart hodet. Så spurte hun: «Ser De ham nå også?» Profeten ﷺ svarte: «Nei!» Vår mor Khadījah ﷺ sa: «Det er ingen djevel! Vær stø og ta imot gledesbudet! Sannelig, han er en nobel engel sendt av Gud. Hvis han var en djevel, ville han ikke ha vært anstendig.»

Etter dette så profeten ﷺ engelen Gabriel ﷺ ved fjellet Ajjād i Mekka. Han steg ned og la et teppe på bakken for profeten ﷺ. Han slo med vingen på bakken, og det sprudlet fram vann. Da lærte engelen Gabriel ﷺ profeten Moḥammad ﷺ måten å utføre den rituelle renselsen (الوضوء – *wuḍūʿ*) på. Begge utførte den

¹ *At-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:11–15; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:100; *Oṣd al-ghābah*, 7:82; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:2–26; *Al-Istīʿāb*, 4:381; *Siyar aʿlām an-nobalāʾ*, 2:114–115; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:234–239.

^{II} *Sonan at-Tirmizī*, 4:540#2288.

rituelle renselsen og forrettet to bønneenheter rettet mot det hellige huset Kaba.

Profeten Moḥammad ﷺ vendte hjem, og hustruen Khadījah ﷺ ønsket å lære seg den rituelle renselsen: «Vis meg det engelen viste Dem.» Hans Høyhet ﷺ lærte henne det, og hun utførte den rituelle renselsen og forrettet bønn med Hans Høyhet ﷺ.¹ Hun var den første i islams historie som utførte den rituelle renselsen og forrettet to bønneenheter sammen med profeten Moḥammad ﷺ.

DE TRE SOM FORRETTET BØNN VED KABA

Vår mor Khadījah ﷺ var den første når det gjaldt flere ting – den første til å tro, utføre den rituelle renselsen og forrette bønner. På denne tiden var de bare tre som forrettet bønn på den måten som engelen Gabriel ﷺ lærte profeten Moḥammad ﷺ. De tre var: Profeten Moḥammad ﷺ, vår mor Khadījah ﷺ og vår velynder ‘Alī ﷺ.

Vår mester ‘Afīf al-Kindī ﷺ berettet:

Jeg var handelsmann og reiste til Mekka, for jeg ønsket å kjøpe klær og parfyme derfra til familien. Jeg gikk til al-‘Abbās, sønn av ‘Abd-ol-Moṭṭalib. Da jeg satt hos ham, så jeg mot Kaba. Solen stod høyt på himmelen, og da kom det en ung mann som stilte seg nær Kaba rettet mot den. Så kom det en gutt som stilte seg til høyre for den unge mannen, og så kom en kvinne som stilte seg bak dem. Da den unge mannen bøyde seg i bønn, bøyde både gutten og kvinnen seg. Etter det løftet den unge mannen hodet, og gutten og kvinnen løftet også hodet. Så knelte den unge mannen med ansiktet ned, og gutten og kvinnen knelte også med ansiktet ned.

Jeg sa: «‘Abbās, jeg ser noe mektig her!» Al-‘Abbās sa: «En mektig sak! Vet du hvem dette er? Den unge mannen er Moḥammad, sønn av ‘Abdollah, sønn av ‘Abd-ol-Moṭṭalib – han er sønn av min bror. Den gutten er ‘Alī, sønn av Abō Ṭālib, sønn av ‘Abd-ol-Moṭṭalib – han er også sønn av min bror. Den kvinnen er Khadījah, datter av Khowaylid – hun er hustruen til denne nevøen min. Denne nevøen min som du ser, sier til oss at Herren hans er Herren over himlene og jorden, og at Han har sendt ham med den levemåten som han følger. Han hevder at Khusrou IIs og keiserens skatter vil bli erobret av ham.» Jeg kjente ikke til noen andre på hele jorden som fulgte denne levemåten utenom de tre.

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:15–16, 3:24; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:100; *Oṣd al-ghābah*, 7:82; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:244.

Vår mester ‘Afīf al-Kindī ﷺ sa: «Som jeg ønsket i etterkant at jeg hadde antatt troen den dagen og vært den fjerde til å forrette bønn med dem.»^I

Pilegrimene sirkulerer rundt det hellige huset Kaba i Mekka, Saudi-Arabia.

Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

ET HUS I PARADISET

Vår mor Khadijah ﷺ trodde på kallet til profeten Moḥammad ﷺ helt fra starten, det var derfor Hans Hellighet ﷺ sa: «Khadijah er den første som antok troen på Gud og Moḥammad av all verdens kvinner!»^{II}

Hun var fast i troen og standhaftig til tross for alle vanskene som de troende måtte gå gjennom. Hun gjorde alt for å gjøre sin ektemann glad. Da hun så at profeten Moḥammad ﷺ ble veldig fort glad i vår mester Zayd ibn Hārithah ﷺ etter at hun hadde fått ham som gave, ga hun den unge gutten som gave til sin ektemann. Det gjorde at vår mester Zayd ﷺ var den første av de frigjorte slavene som ble troende.

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:14; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:25; *Al-Mostadrak lil-Hākim*, 3:201#4842; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:116.

^{II} *Al-Mostadrak lil-Hākim*, 3:203#4846; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:116.

Det sies at hun aldri hevet stemmen overfor profeten Moḥammad ﷺ av respekt og kjærlighet. Hun kranglet ikke med profeten ﷺ, aldri ble hun sliten eller lei av å være hustruen til den som bar på verdens tyngste byrde, nemlig å spre gudstroen på den tiden. Faktisk var det hun som alltid oppmuntret profeten Moḥammad ﷺ til å stå på og streve sitt ytterste for Guds sak, og hun tilrettela alt hun kunne ved sine penger og eiendom.

En dag da hun var på vei til høydene i Mekka for å levere mat og drikke til profeten Moḥammad ﷺ, kom engelen Gabriel ﷺ til henne i en manns skikkelse. Han spurte henne om profeten ﷺ. Hun ble redd og tenkte at han kanskje var av dem som ville drepe profeten Moḥammad ﷺ. Men før hun rakk å komme fram til profeten ﷺ, var engelen der og sa: «Kjære Guds sendebud, Khadijah er på vei med drikke og en bolle fylt med mat. Når hun kommer til Dem, så framsi fredshilsenen til henne fra Herren og meg og bebud henne gledesbudet om et hus i paradiset laget av enorme hule perler, der vil det verken være bråk eller plage.»^I

DEN BESTE AV ALL VERDENS KVINNER

Takket være sin lojalitet og tro ble hun belønnet med en høytstående status og grad som bare hun og datteren fikk. Āsiyah bint Mozāḥim ﷺ, som var faraoens hustru, var den beste av kvinnene på sin tid. Maryam bint ‘Imrān ﷺ (Jomfru Maria, datter av Joakim) var den beste av kvinnene på sin tid. Men vår mor Khadijah ﷺ ble kronet som den beste av alle kvinner for alltid sammen med sin datter Fātimah ﷺ.

Profeten Moḥammad ﷺ sa: «Den beste av all verdens kvinner er Maria, datter av Joakim, og den beste av all verdens kvinner er Khadijah, datter av Khowaylid.»^{II}

En gang laget Hans Høyhet ﷺ fire streker på bakken og spurte følgesvennene: «Vet dere hva dette er?» De svarte: «Gud og sendebudet Hans vet best.» Hans Høyhet ﷺ sa: «Det er fire kvinner som er de beste av paradisetts folk: Khadijah, datter av Khowaylid, Fātimah, datter av Moḥammad, Jomfru Maria, datter av Joakim, og Āsiyah, datter av Mozāḥim, som var faraoens hustru.»^{III}

Vår mor Khadijah ﷺ, Maria ﷺ og Āsiyah ﷺ hadde alle tre en ting til felles, og det var at de tok seg av en profet. Āsiyah ﷺ oppdro profeten Moses ﷺ, Maryam ﷺ oppdro profeten Jesus ﷺ, og vår mor Khadijah ﷺ giftet seg med profeten Moḥammad ﷺ og ga Hans Høyhet ﷺ den nødvendige støtten. Det som ga henne høyere status og grad i Guds øyne, var hennes ekteskap med profeten Moḥammad ﷺ.

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:39#3820; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:1887#2433.

^{II} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:38#3815; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:1886#2430.

^{III} *Mosnad Aḥmad*, 3:194#2668, 3:279#2901.

BOIKOTTEN

Da Qorayshs hat var på sitt verste for de troende, valgte de å inngå en pakt seg imellom. Pakten skrev de på en skriftrull som de hang på innsiden av Kaba. Det var for å vise hvor alvorstfyllt denne pakten var. Pakten gikk ut på at de skulle boikotte klanen Banō Hāshim, som var profeten Moḥammads ﷺ klan. Det var ikke lenger tillatt å gifte seg med noen av dem og heller ikke kjøpe noe fra eller selge noe til dem. Det aller strengeste punktet var at man ikke kunne skvære opp med dem eller vise dem nåde før de overga profeten Moḥammad ﷺ til Qoraysh.

Dette var en hard nyhet for de troende å få, men troen krevde standhaftighet av dem. De måtte vise hva deres tro betydde for dem. De fra Banō Hāshim som ikke trodde, ble også med profeten Moḥammad ﷺ og de troende for å bo i fjellpasset som ble kjent som fjellpasset til Abō Ṭālib (شعب أبي طالب – *shi 'b Abī Ṭālib*). Vår mor Khadījah ﷺ var trofast mot ektemannen og troen. Hun ble også med til tross for all sin rikdom, og led med de troende inne i fjellpasset. De eneste som ikke ble med, var profetens ﷺ onkel Abō Lahab og hans familie.

Heldigvis fantes det noen som hadde samvittighet nok til å gi mat til de som var i fjellpasset, for det sies at man kunne høre skrik og gråt av barn som sultet i hjel. Nevøen til vår mor Khadījah ﷺ, som het Ḥakīm ibn Ḥizām, og tjeneren hans pleide å snike seg inn med mat. En dag da de var på vei inn til fjellpasset med mel, støtte de på Abō Jahl. Han skrek alt han kunne: «Skal du ta med mat til Banō Hāshim?! Du og maten din skal ingen steder før jeg har avslørt deg for hele Mekka!» Da blandet Abō al-Bokhtarī, vennen til Ḥakīm ibn Ḥizām, seg inn. Han dyttet bort Abō Jahl og sa: «Maten er til tanten hans, Khadījah! Vil du hindre ham i å komme med mat til henne? La han gjøre det han har kommet for!» Så begynte de å slåss, og Abō al-Bokhtarī fikk fatt i en kamelknokkel og slo Abō Jahl veldig hardt med den. Maten ble tatt med inn til fjellpasset, og folk fikk spist.

Ikke lenge etter denne krangelen tok boikotten slutt. Da Qoraysh åpnet Kabas dør og så hva som hang i den, så de at det bare stod igjen følgende ord av pakten deres: «I Guds navn», mens resten var blitt spist opp av termitter slik som Hans Høyhet ﷺ hadde profetert. Tre år hadde passert i fjellpasset, og folk hadde blitt syke og magre, men endelig kunne de vende hjem igjen. Det var tre harde og lange år for de troende.

Vår mor Khadījah ﷺ vendte hjem sammen med sin ektemann profeten Moḥammad ﷺ, men hun var blitt svak og syk.

SORGENS ÅR

Vår mor Khadījahs ﷺ siste hvilested er i gravlunden Jannah al-mo'allāh (جنة المعلاة) i Mekka, Saudi-Arabia. Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

De troendes mor Khadījah ﷺ døde den 11. ramadan 10 år etter at profetskapet ble offentliggjort (620 e.Kr.), tre år før utvandringen til Medina. Hun var 65 år på den tiden og hadde tilbrakt omtrent 25 år med profeten Moḥammad ﷺ. Hans Høyhet ﷺ ble ved hennes side til siste åndedrag. Etter det ble hun tatt med til al-Ḥajōn et fjell i øvre delen av Mekka, det var vanlig å begrave folk der. Profeten ﷺ begravde henne selv. På den tiden hadde det ikke kommet befaling om å forrette begravelserbønn i islam.

Prøvelsene hadde så vidt begynt, og sorgen skulle tilta, for seks måneder etter døde vår mester Abō Ṭālib ﷺ. Han var ikke bare profeten Moḥammads ﷺ onkel, men en far, en venn og en verge. Han elsket profeten ﷺ høyere enn sine egne barn og ofret sitt liv for profeten Moḥammad ﷺ ved å kjempe denne kampen i fjellpasset. Qoraysh gledet seg stort over disse to dødsfallene. Det som gledet dem, var at både vår mester Abō Ṭālibs ﷺ beskyttelse og vår mor Khadījahs ﷺ trøst og kjærlighet var borte. På denne tiden begynte de å plage Hans Hellighet ﷺ daglig ved å kaste støv på Hans Hellighet ﷺ, legge tornebusker på veien, spytte på, banne til og slå profeten ﷺ. En gang kastet de støv på profeten ﷺ mens Hans Hellighet ﷺ forrettet bønn, og en av Hans Hellighet ﷺ døtre børstet gråtende av støvet. Hans Hellighet ﷺ sa: «Min datter, gråt ikke. Sannelig, Gud er Den som vil

hindre dem mot din far.»^I

HALSKJEDET

Profetens ﷺ datter Zaynab ﷺ var gift med vår mester Abō al-‘Āṣ ibn ar-Rabī‘ ﷺ, men han var ikke muslim på den tiden. Han valgte å holde seg til flerguderi. Flergudsdyrkerne foreslo for ham: «Gå fra din hustru og send henne tilbake til hennes far slik at vi kan drive hån med ham ved henne, og vi skal gifte deg med hvilken som helst kvinne du vil ha fra Qoraysh.» Men han svarte dem: «Nei, ved Gud, jeg skal ikke gå fra min hustru. Jeg ønsker meg ikke en annen kvinne fra Qoraysh istedenfor henne.» Vår frue Zaynab ﷺ ble hos vår mester Abō al-‘Āṣ ibn ar-Rabī‘ ﷺ i Mekka – hun var troende, og han var flergudsdyrker.

Da profeten Moḥammad ﷺ utvandret til Medina og Qoraysh kom til Badr-slagmarken for å kjempe mot de troende, var vår mester Abō al-‘Āṣ ﷺ på Qorayshs side. Han ble til slutt tatt til fange. Qoraysh sendte løsepenger for å løskjøre deres menn som hadde blitt tatt til fange av de troende. Da sendte også vår frue Zaynab ﷺ løsepenger for å løskjøre ektemannen Abō al-‘Āṣ ﷺ. Hun løskjøpte ham med et halskjede som hun hadde fått som bryllupsgave fra sin mor Khadījah ﷺ. Da Hans Høyhet ﷺ fikk øye på halskjedet, kjente Hans Høyhet ﷺ det igjen og kom til å tenke på sin trofaste hustru Khadījah ﷺ. Det var et følsomt øyeblikk. Hans Høyhet ﷺ sa til følgesvennene: «Hvis dere anser det som riktig, så sett fangen hennes fri og gi tilbake hennes eiendom (halskjedet).» Følgesvennene, som elsket profeten Moḥammad ﷺ mer enn alt annet, svarte i kor: «Ja, vi skal sette fangen fri og levere tilbake halskjedet.»

Profeten Moḥammad ﷺ krevde en pakt av vår mester Abō al-‘Āṣ ﷺ om å sende Hans Høyhets ﷺ datter til Medina. Han sverget og oppfylte løftet. Etter noe tid ble han også troende, og da fikk han lov til å leve sammen med sin hustru på nytt.^{II}

KJÆRLIGHET

Selv om profeten Moḥammad ﷺ giftet seg flere ganger etter at vår mor Khadījah ﷺ døde, var hun den Hans Hellighet ﷺ alltid tenkte på og nevnte. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ berettet at hun følte seg mest misunnelig på vår mor Khadījah ﷺ til tross for at hun aldri hadde noe med henne å gjøre. Men det var på grunn av at profeten Moḥammad ﷺ alltid nevnte, priste og ba for henne. Hvis Hans Hellighet ﷺ ofret en sau for Gud, ble det alltid tatt ut en del av den og befalt: «Send det til

^I *Osd al-ghābah* 7:85; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:14–15; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:101–103; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 1:416, 1:651–659.

^{II} *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 1:651–659.

Khadījahs venninner.» Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ skal en gang ha sagt på grunn av all den oppmerksomheten vår mor Khadījah ﷺ fikk til tross for at hun hadde gått bort for mange år siden: «Det er som om det ikke finnes noen annen kvinne på jorden utenom Khadījah!» Da svarte profeten ﷺ: «Jeg elsker de som stod henne nær.»

En gang ba vår mor Khadījahs ﷺ søster Hālah bint Khowaylid ﷺ om å få komme inn, Hans Hellighet ﷺ ble helt fra seg og sa: «Herregud, Hālah, datter av Khowaylid ...» det gjorde at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ ble misunnelig og sa: «Hun (Khadījah) var jo bare en gammel dame, og Gud har gitt Dem noe bedre istedenfor henne.» Da ble Hans Hellighet ﷺ sint og sa: «Nei, ved Gud, jeg har ikke fått noen bedre istedenfor henne! Da folk fornektet meg, var hun den som trodde på meg! Da folk forsverget meg, stadfestet hun meg! Da folk forbød meg, støttet hun meg med sin eiendom og penger! Gud ga meg barn ved henne, noe jeg ikke har fått med andre kvinner.» Med barn vil det her si barn som levde opp og ble voksne. Da sa vår mor ‘Ā’ishah ﷺ inni seg: «Jeg skal aldri si noe dumt om henne igjen.»¹

¹ *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:39#3821; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:1889#2437; *Mosnad Aḥmad*, 41:356#24864; *Osd al-ghābah*, 7:84–85.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Vår mor Khadijah ﷺ var opprinnelig fra:

svar

a)	Mekka.	
b)	Jerusalem.	
c)	Damaskus.	

2. Hvem arvet et halskjede etter vår mor Khadijah ﷺ?

svar

a)	Vår mor 'Ā'ishah ﷺ.	
b)	Vår frue Omm Kolthōm ﷺ.	
c)	Vår frue Zaynab ﷺ.	

3. Hvor mange barn fikk profeten Moḥammad ﷺ og vår mor Khadijah ﷺ?

svar

a)	3.	
b)	6.	
c)	7.	

4. Hva er året da vår mor Khadijah ﷺ døde, kjent som?

svar

a)	Tapets år.	
b)	Smertens år.	
c)	Sorgens år.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hvorfor ble vår mor 'Ā'ishah ﷺ misunnelig?
- Fortell om vår mester Waraqah ibn Naufal ﷺ. Hva sa han til profeten ﷺ?
- Hvilket yrke hadde vår mor Khadijah ﷺ?
- Fortell kort om engelen Gabriel ﷺ.
- Hvem var de to som døde i sorgens år?
- Hvorfor var de to personene så spesielle for profeten ﷺ?
- Fortell kort om hva du vet om de fire høyaktede kvinnene som ble nevnt.

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om hva dere forstår av vår mor Khadijahs ﷺ liv, ved hjelp av følgende:

- Var hun en selvstendig kvinne?
- Arbeidet hun?
- Hadde hun ansatte?
- Var hun suksessrik?
- I lys av islamsk lære: Kan en kvinne arbeide?
- I lys av islamsk lære: Kan en kvinne være en viktig del av samfunnet?
- I Norge: Når ble det vanlig at kvinner tok utdanning og jobbet utenfor hjemmet?
- Hvilken rolle spilte vår mor Khadijah ﷺ for islam?
- Hvorfor husket profeten ﷺ henne alltid?
- Hva tenker dere om sitatet «Bak enhver suksessfull mann står en sterk kvinne»?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

I gamle dager var kamelen et viktig transportmiddel. Foto: Fred Dunn, 2015.

©Fred Dunn

DE TROENDES MOR SAUDAH BINT ZAM‘AH ﷺ (D. 674 E.KR.)

Navn og ættetavle: Saudah bint Zam‘ah ibn Qays ibn ‘Obdōd ibn Naṣr ibn Mālik ibn Ḥisl ibn ‘Āmir ibn Lo‘ayy al-Qorashiyyah al-‘Āmiriyyah.

Første ektemannen hennes het as-Sakrān ibn ‘Amr al-‘Āmirī ﷺ, han antok troen og sverget troskap til profeten Moḥammad ﷺ.^I Hun utvandret med vår mester as-Sakrān ﷺ under den andre utvandringen til Etiopia.^{II}

Moren hennes var: Ash-Shomōs bint Qays ibn ‘Amr ibn Zayd ibn Labīd ibn Khidāsh ibn ‘Āmir ibn Ghanm ibn ‘Adī ibn an-Najjār.^{III}

Blant de tidligste som antok troen, var en gruppe fra Banō ‘Āmir ibn Lo‘ayy, og vår mor Saudah ﷺ var en av dem.

UTVANDRINGEN TIL ETIOPIA

Siden profetskapet ble offentliggjort, ble alt snudd opp ned i Mekka. De som alltid hadde elsket og respektert profeten Moḥammad ﷺ for Hans Hellighets ﷺ moral og sannferdighet, begynte nå å hate Hans Hellighet ﷺ. De som antok troen på profeten Moḥammad ﷺ, ble behandlet verre og verre for hver dag som gikk. Da profeten ﷺ så at det ikke var mulig for følgesvennene å holde ut all den torturen som de måtte gå gjennom daglig, ble det sagt til de som klarte å utvandre fra Mekka, at de skulle dra til Etiopia. Der var det en rettferdig konge som hersket, og det landet ville være en utvei fra plagene i Mekka.

Følgesvennene utvandret to ganger til Etiopia, og under den andre reisen var også vår mor Saudah ﷺ og hennes første ektemann vår mester as-Sakrān ﷺ med. De var åtte personer fra Banō ‘Āmir ibn Lo‘ayy. Kongen som hersket i Etiopia, var kjent ved kongetittelen «negus». Han behandlet muslimene godt og lot dem bo trygt i Etiopia. De kunne praktisere sin tro fritt uten å måtte frykte for at de ville bli angrepet av Qoraysh.^{IV}

DRØMMENE

En natt drømte vår mor Saudah ﷺ at profeten ﷺ kom gående mot henne og trakk på nakken hennes. Da hun våknet, fortalte hun det til vår mester as-Sakrān ﷺ:

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:42.

^{II} *Tārīkh aṭ-Ṭabarī*, 11:600.

^{III} *Tārīkh aṭ-Ṭabarī*, 11:600.

^{IV} *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 1:321–331, 1:364.

«Hvis drømmen din er sann, kommer jeg til å dø, og du kommer til å gifte deg med Guds sendebud.» Hun sa at det ikke kunne stemme.

En annen natt drømte hun at månen steg ned til henne fra himmelen. Hun fortalte også dette til vår mester as-Sakrān ﷺ. Han sa: «Hvis drømmen din er sann, kommer jeg bare til å leve en liten stund til, så vil jeg dø, og du kommer til å gifte deg på nytt.» Så ble vår mester as-Sakrān ﷺ veldig syk og døde. Historikerne er noe uenige, noen mener at han døde i Etiopia, andre mener at han kom tilbake til Mekka og døde der.¹

EKTESKAPET

Vår mor Saudah ﷺ var blitt enke. På den andre siden hadde også profeten Moḥammad ﷺ blitt en enkemann, for vår mor Khadījah ﷺ døde etter boikotten. Følgesvennene bekymret seg for Hans Hellighet ﷺ og familien. De så at profeten ﷺ var veldig trist, derfor ønsket de at Hans Hellighet ﷺ skulle gifte seg på nytt, kanskje ville den triste tilstanden forvandle seg med tiden.

Vår mester ‘Othmān ibn Maz‘ōns ﷺ hustru Khaulah bint Ḥakīm as-Salmiyyah ﷺ ble sendt til profeten ﷺ for å overtale Hans Hellighet ﷺ. Hun spurte om det var mulig, og profeten ﷺ spurte: «Hvem?» Hun sa: «Av de ugifte er det datteren til den som De elsker mest av alle (Abō Bakr), og av enkene er det Saudah, datter av Zam‘ah. Hun har antatt troen på Dem og følger Dem.» Profeten ﷺ tenkte nøye på det hun foreslo, og ba henne høre med dem begge.

Vår frue Khaulah ﷺ dro først til vår mester Abō Bakr ﷺ og spurte ham.^{II} Så dro hun til vår mor Saudah bint Zam‘ah ﷺ og sa: «For en godhet og velsignelse Gud har latt nå deg.» Vår mor Saudah ﷺ spurte: «Hva er det?» Vår frue Khaulah ﷺ svarte: «Guds sendebud har sendt meg for å fri til deg.» Vår mor Saudah ﷺ ble overveldet av nyheten og sa at hun veldig gjerne ville godta frieriet. Så ba vår mor Saudah ﷺ henne om å nevne det for faren hennes. Vår frue Khaulah ﷺ gikk til vår mor Saudahs ﷺ far, som var veldig gammel. Hun hilste på ham, og han spurte: «Hvem er du?» Hun svarte: «Jeg er Khaulah, datter av Ḥakīm.» Den gamle ønsket henne velkommen og spurte hva hun ville. Hun svarte: «Moḥammad, sønn av ‘Abdollāh, har sendt meg for å be om Saudahs hånd.» Han syntes at det var en gledelig nyhet å få og spurte: «Hva sier din venninne?» «Hun ønsker det», svarte vår frue Khaulah ﷺ. Den gamle ba datteren Saudah ﷺ komme. Så sa han: «Kjære datter, hun hevder at Moḥammad, sønn av ‘Abdollāh, sønn av ‘Abd-ol-Moṭṭalib, ber om din hånd, og det er en nobel person som er verdig dette. Ønsker du at jeg skal gi din hånd til ham?» Vår mor Saudah ﷺ svarte: «Ja.» Den gamle ba vår frue

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:45; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:267.

^{II} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:131–133; *Tārīkh al-islām liḥ-Ṣāhibī*, 1:280–281; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:45–46; *Al-Iṣābah fī tamayīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:196.

Khaulah ﷺ om å hente profeten Moḥammad ﷺ.

Hans Hellighet ﷺ kom og giftet seg med henne. Brudegaven hennes var 400 sølvmynter.¹

UTVANDRINGEN TIL MEDINA

I Mekka levde vår mor Saudah ﷺ sammen med profeten Moḥammad ﷺ i omtrent tre år. Folk fra Yathrib (Medina) antok troen og sverget troskap til profeten Moḥammad ﷺ. Følgesvennene hadde begynt å utvandre fra Mekka til Medina. Qoraysh hadde på denne tiden lagt planer om å drepe profeten ﷺ. Guds tillatelse til å utvandre til Medina kom, og profeten ﷺ utvandret.

Etter å ha ankommet Medina og ordnet det nødvendige, sendte profeten Moḥammad ﷺ våre mestere ‘Abdollāh ibn Orayqit, Zayd ibn Hārithah og Abō Rāfi‘ ﷺ til Mekka for å hente familien sin og andre fra Mekka. De hadde med seg to kameler og 500 sølvmynter for å kjøpe en sterk kamel.

Følgesvennene dro av sted og hentet Hans Hellighets ﷺ familie: Fātimah, Omm Kolthōm, ‘Ā’ishah og Saudah. De hentet også vår mester Abō Bakrs ﷺ familie: Omm Rōmān, ‘Abdollāh og Asmā’.¹¹

FANGEN FRA BADR-SLAGET

Vår mor Saudah ﷺ var ute et ærend, og da hun kom tilbake, så hun at profeten ﷺ var kommet tilbake til Medina fra Badr-slaget. De troende seiret på Badr-slagmarken. Plutselig fikk hun øye på en mann som hadde hendene bundet bak nakken, i et hjørne av huset. Det var hennes avdøde ektemann as-Sakrān ibn ‘Amrs ﷺ bror Sohayl ibn ‘Amr ﷺ. Hun klarte ikke å la være å si: «Sohayl, overga dere dere selv, eller døde dere med æren i behold?» Da sa profeten Moḥammad ﷺ: «Saudah, oppildner du folk mot Gud og sendebudet?!» Hun skyndte seg å si: «Kjære Guds sendebud, ved Han som har sendt Dem med sannheten, jeg klarte ikke å kontrollere meg da jeg så Sohayl med hendene bundet bak nakken, derfor sa jeg det jeg sa.»

Vår mester ‘Omar ﷺ kom til profeten ﷺ og sa: «Kjære Guds sendebud, tillat meg å slå ut fortennene til Sohayl, sønn av ‘Amr, sånn at han ikke noen gang vil evne å tale mot Dem.» Profeten ﷺ svarte: «Nei, jeg skal ikke mishandle ham – for Gud skader ikke meg – selv om jeg er en profet (har makt over fangen). Han kommer til å gjøre noe som ikke vil være klanderverdig, og la tennene være, for

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:131–133; *Tārīkh al-islām liž-Žahabī*, 1:280–281; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:45–46; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣahābah*, 8:196.

¹¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:221; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:269.

kanskje vil de glede deg en dag.»

Hans Hellighet ﷺ fordelte fangene blant følgesvennene, men befalte dem: «Behandle fangene deres godt!»

Vår mester Sohayl ibn ‘Amr ﷺ var den som ble sendt av Qoraysh for å inngå fredspakten med muslimene ved al-Ḥodaybiyah. Da Mekka ble erobret av profeten Moḥammad ﷺ, ble høvdingene spurt om hva de forventet av profeten ﷺ. Da var det vår mester Sohayl ibn ‘Amr ﷺ som svarte på vegne av høvdingene, for han var den mest veltalende av dem: «Vi sier og mener at De vil behandle oss godt, De er en nobel bror, sønn av vår noble bror.» Profeten Moḥammad ﷺ så på dem og sa: «Jeg sier det min bror Josef sa: 'I dag er det ikke noe klanderverdig over dere!' Gå, dere er frie.» Vår mester Sohayl ﷺ antok troen den dagen. Han fikk 100 kameler den dagen som en del fra kampen mot Hawāzin. Han var oppriktig i troen og ga gode råd til muslimene, som han pleide å gi til flergudsdyrkerne den gang han ikke var troende. Han var også like sjenerøs mot muslimene som han var mot flergudsdyrkerne før han antok troen. Etter profetens ﷺ bortgang kom det harde tider for muslimer under mange prøvelser. På den tiden talte vår mester Sohayl ﷺ til folket. Under kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ dro han til Levanten for å kjempe for Guds sak. Han sa ifra at han kom til å kjempe til han døde, og ville ikke vende tilbake til Mekka. Han ble værende i Levanten til han døde av pesten i Emmaus.¹

Ghamāmah-moskeen (مسجد الغمامة) i Medina, Saudi-Arabia, der profeten Moḥammad ﷺ forrettet høytidsbønnen (صلاة العيد). Moskeen er oppkalt etter den gang Hans Høyhet ﷺ ba om regn her da det var tørke i Medina. Foto: Aqeel Qadir, 2009.

©Islamsk Litteraturforening

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:307; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 3:177–178; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:645–649.

ANTIKRIST (الدجال – AD-DAJJĀL)

En gang sa vår mor Saudah ﷺ da hun forrettet en bønn bak profeten Moḥammad ﷺ: «Jeg forrettet en bønn bak Dem i natt, og De bøyde Dem, men De bøyde Dem så lenge at jeg holdt meg for nesen i frykt for å blø neseblod.» Hans Hellighet ﷺ lo av det hun sa.^I

En dag ble våre mødre ‘Ā’ishah og Ḥafṣah ﷺ enige om å skremme vår mor Saudah ﷺ. De sa: «Antikrist har kommet!» Vår mor Saudah ﷺ skyndte seg å gjemme seg i et gammelt hus. De to andre lo av henne for at hun var så redd. Da kom profeten ﷺ og så at de to lo, så Hans Hellighet ﷺ spurte: «Hvorfor ler dere?» De fortalte om det som hadde skjedd. Hans Hellighet ﷺ gikk til vår mor Saudah ﷺ, hun spurte: «Kjære Guds sendebud, har Antikrist kommet?» Profeten ﷺ svarte: «Nei, men det er visst som om han har kommet.» Hun kom ut fra der hun hadde gjemt seg, og måtte børste av seg edderkoppegg.^{II}

MATKRIG

En dag da profeten Moḥammad ﷺ satt hjemme, kom vår mor Saudah ﷺ og satte seg til venstre for Hans Hellighet ﷺ og pratet og fleipet. Litt etter kom vår mor ‘Ā’ishah ﷺ med en matrett (små kjøttbiter i kraft). Hun hadde tilberedt den for profeten ﷺ. Hun satte seg til høyre for profeten ﷺ. Hun sa til vår mor Saudah ﷺ: «Spis du også», men hun nektet. Da sa hun på fleip: «Spis, ellers smører jeg maten på ansiktet ditt!» Vår mor Saudah ﷺ fortsatte å nekte, og da tok vår mor ‘Ā’ishah ﷺ en håndfull og smurte det på ansiktet hennes. Profeten Moḥammad ﷺ så på ansiktet til vår mor Saudah ﷺ og begynte å le, så ba Hans Hellighet ﷺ henne om å beskytte seg mot vår mor ‘Ā’ishah ﷺ og ta igjen: «Smør du også mat på ansiktet hennes!» Hun tok en håndfull med mat og tok igjen, og profeten Moḥammad ﷺ lo og syntes det var morsomt.^{III}

HUN MED DE LENGSTE HENDENE

De troendes mødre samlet seg en gang hos profeten Moḥammad ﷺ og spurte: «Kjære Guds sendebud, hvem av oss kommer til å møte Dem først (etter bortgangen)?» Profeten ﷺ svarte: «Den av dere som har lengst hender.» De begynte å måle hverandres hender for å se hvem som skulle være den heldige.

^I *At-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:44; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:196; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:268.

^{II} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 5:327.

^{III} *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo ‘minīn*, 39–40.

Det var vår mor Saudah ﷺ som hadde de lengste hendene av dem. Hans Høyhet ﷺ begynte å le av det de holdt på med. Slik fortsatte de, for hver gang de var samlet, satte de hendene på veggen for å se hvem som hadde de lengste hendene. Da profeten Moḥammad ﷺ gikk bort og vår mor Zaynab bint Jaḥsh ﷺ var den første av dem til å dø og møte profeten ﷺ, forstod de hva betydningen var. Det var ikke lengden, men den som var mest gavmild og sjenerøs av dem når det kom til almisser for Guds sak. Hun hadde kortere hender, men i Guds øyne var hennes hender lengst.¹

Gud elsker de som hjelper andre. Foto: Asenat, 2006. ©Asenat

KUNNSKAP

Vår mor Saudah ﷺ ga sin overnattingstur til vår mor ‘Ā’ishah ﷺ, men levde som vanlig utenom det sammen med profeten Moḥammad ﷺ. Hun likte å søke kunnskap, og til tross for sin alder var hun alltid nysgjerrig og ville spørre om ting og lære mer av profeten Moḥammad ﷺ. Hennes navn er blant de som har berettet profetiske beretninger (حديث – *ḥadīth*) etter profeten Moḥammad ﷺ. Slik var hun blant de som lærte bort troen til de som søkte kunnskap om den.

Den ene beretningen som hun berettet, lyder: «En mann kom til Guds sendebud ﷺ og sa: 'Min far er en gammel mann, han klarer ikke å utføre pilgrimsferden.' Guds sendebud ﷺ sa: 'Hva mener du om hvis din far hadde et

¹ *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 2:110#1420; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:44; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo'minīn*, 85.

lån, og du hadde nedbetalt det på vegne av ham, ville det ha blitt godtatt?' Mannen svarte: 'Ja!' Guds sendebud ﷺ fortsatte: 'Gud er den mest Nåderike, bare utfør pilegrimsferden på vegne av din far.'»^I

AVSKJEDSPILEGRIMSFERDEN

Da islam hadde spredd seg i hele Arabia, bestemte profeten Moḥammad ﷺ seg for å utføre pilegrimsferden i det 10. året etter utvandringen til Medina (632 e.Kr.). Hans Hellighet ﷺ kunngjorde det, og alle som ville, kunne delta. Profetens ﷺ hustruer ble også med på denne velsignede reisen. Vår mor Saudah ﷺ var opprinnelig fra Mekka, så denne reisen var en overveldende reise for henne.

Om natten i al-Mozdalifah ba vår mor Saudah ﷺ om tillatelse av profeten Moḥammad ﷺ til å dra derfra før Hans Hellighet ﷺ og før det ble folksomt. Hun fikk lov til å gjøre det. Det sies at vår mor Saudah ﷺ var kraftig og gikk sakte. Profeten ﷺ og resten av hustruene satte av gårde om morgenen. Vår mor 'Ā'ishah ﷺ ønsket at hun hadde gjort det samme, for hun sa: «Jeg ville ha likt å ha bedt om tillatelse av Guds sendebud ﷺ jeg også slik som Saudah gjorde, for da hadde jeg forrettet daggrytidbønnen i Miná før folk kom (det ble folksomt).»

På Arafat-sletten ble det åpenbart: «I dag har Jeg gjort levemåten fullkommen for dere og fullbyrdet Min gunst mot dere, og utvalgt islam som levemåte for dere.»^{II} Da vår mester 'Omar ﷺ hørte det, begynte han å gråte. Folk spurte: «Hvorfor gråter du?» Han svarte: «For etter det fullkomne kommer bare det mangelfulle.» Det var som om han forstod at profeten Moḥammad ﷺ snart skulle gå bort.^{III}

Telt for pilegrimene i dalen Miná, Mekka, Saudi-Arabia.
Foto: Saud, 2007.
©Saud

^I *Mosnad Aḥmad*, 45:407#27417; *Osd al-ghābah*, 7:158

^{II} Koranen 5:3.

^{III} *At-Ṭabaqāt al-kobrá*, 8:44–45; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:268.

SAVNET

Etter at profeten Moḥammad ﷺ gikk bort, savnet vår mor Saudah ﷺ Hans Hellighet ﷺ veldig. Hun og mange andre følgesvenner pleide å gråte og være veldig triste, men tristheten fikk dem ikke til å miste troen. De fortsatte med alle de gode handlingene de utførte før. Hun var alltid glad i å gi almisser, og i kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ fikk hun en mugge med sølvmynter, men hun beholdt ikke en eneste mynt. Hun ga avkall på alt for å hjelpe de fattige. På slutten av kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ døde vår mor Saudah ﷺ. Hun ble begravd i al-Baqī‘-gravlunden.^I

Da vår mester Ibn ‘Abbās ﷺ fikk høre at vår mor Saudah ﷺ var død, knelte han med ansiktet ned for Gud. Han ble spurt: «Kneler du med ansiktet ned på dette tidspunktet (på grunn av denne nyheten)?» Han svarte: «Sa ikke Guds sendebud ﷺ: 'Når dere ser et tegn (fra Herren), så knel med ansiktet ned'?! Hvilket tegn er større enn døden til en av de troendes mødre?»^{II}

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:45; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:197.

^{II} *Sonan Abī Dāwūd*, 1:311#1197; *Sonan at-Tirmizī*, 5:707#3891.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hvor mange ganger utvandret følgesvennene til Etiopia?

svar

a)	2.	
b)	3.	
c)	1.	

2. Hvem var hun med de lengste hendene?

svar

a)	Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ.	
b)	Vår mor Zaynab ﷺ.	
c)	Vår mor Saudah ﷺ.	

3. Vår mor Saudah ﷺ antok troen i

svar

a)	Mekka.	
b)	Etiopia.	
c)	Medina.	

4. Hva er pilegrimsferden vår mor Saudah ﷺ var med profeten ﷺ på, kjent som?

svar

a)	Den siste pilegrimsferden.	
b)	Den første pilegrimsferden.	
c)	Avskjedspilegrimsferden.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hvilket vers ble åpenbart på Arafat-sletten?
- Hva gjorde vår mester Ibn ‘Abbās ﷺ da han fikk høre om vår mor Saudahs ﷺ dødsfall?
- Hva var spørsmålet om pilegrimsferden som en mann stilte, og hva lærer vi av svaret han fikk?
- Hva er *ḥadīth*?
- Hva mentes med å ha lengst hender?
- Hvem var fangen fra Badr-slaget?
- Hva drømte vår mor Saudah ﷺ?

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om endetiden ved hjelp av følgende:

- Antikrist (*ad-Dajjāl*)
- Profeten Jesu ﷺ tilbakekomst
- Hva sier Koranen?
- Hva sier *ḥadīth*-ene?
- Finnes filosofien om «endetiden» i andre religioner enn islam?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

©Steemit 2018

DE TROENDES MOR ‘Ā’ISHAH BINT ABĪ BAKR ﷺ (605–677/678 E.KR.)

Navn og ættetavle: ‘Ā’ishah bint Abī Bakr ibn Abī Qoḥāfah ibn ‘Āmir ibn ‘Amr ibn Ka‘b ibn Sa‘d ibn Taym ibn Morrah ibn Ka‘b ibn Lo’ayy al-Qorashiyyah.

Moren hennes var: Omm Rōmān bint ‘Omar ibn ‘Owaymir al-Kināniyyah.

Enhver troende kjenner til hennes far, for han var vår profets ﷺ bestevenn og den første kalifen i islams historie. Hennes mor var også av de tidligste til å tro.

Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ sa at hun opplevde noe som ingen annen hustru av profeten ﷺ opplevde:¹

- Engelen Gabriel ﷺ kom til Guds sendebud ﷺ med henne svøpet inn i et silkeklede og sa: «Gift Dem med henne, for hun er Deres hustru!»
- Hans Hellighet ﷺ giftet seg ikke med noen annen jomfru enn henne.
- Begge hennes foreldre utvandret til Medina for Guds sak.
- Hun var den Hans Hellighet ﷺ elsket mest av hustruene, og hennes far var den Hans Hellighet ﷺ elsket mest av følgesvennene.
- Hun så engelen Gabriel ﷺ.
- Hennes uskyld mot den store anklagen ble åpenbart av Gud i Koranen.
- Gud kunne sende en åpenbaring til profeten ﷺ mens Hans Hellighet ﷺ og hun lå under samme teppe.
- Hun og profeten ﷺ badet sammen ved å bruke samme kanne til å helle vann over seg med.
- Hun kunne sove på liggeunderlaget som lå foran profeten ﷺ – mellom Hans Hellighet ﷺ og bønnen – mens Hans Hellighet ﷺ forrettet bønn.
- Profeten ﷺ tilbrakte sin siste tid i hennes værelse og gikk bort med hodet mellom brystet og halsen hennes. og Hans Hellighet ﷺ ble begravd i hennes værelse.

¹ *Al-Isābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:234; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:50–51; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:141; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo’minīn*, 47.

DRØMMEN

Da vår mor Khadījah ﷺ døde, var profeten ﷺ veldig trist. Engelen Gabriel ﷺ viste seg i Hans Hellighets ﷺ drøm – det sies at det hendte to eller tre ganger. Engelen kom bærende på noe svøpt i et grønt silkeklede. Engelen sa: «Dette er Deres hustru.» Hans Hellighet ﷺ sa: «Avslør!» Da engelen løftet på silkekledet, var det vår mor ‘Ā’ishah ﷺ. Profeten ﷺ sa: «Hvis dette er fra Gud (Guds vilje), vil det skje.»^I

Så nevnte vår frue Khaulah bint Ḥakīm ﷺ vår mor ‘Ā’ishah ﷺ for profeten ﷺ, og Hans Hellighet ﷺ tillot henne å dra til vår mester Abō Bakr ﷺ hus for å be om datterens hånd.

Da vår frue Khaulah ﷺ dro hjem til vår mester Abō Bakr ﷺ, traff hun hans hustru Omm Rōmān ﷺ. Vår frue Khaulah ﷺ sa til henne: «Omm Rōmān, hvilken godhet og velsignelse Gud har latt nå dere!» Hun spurte: «Hva er så det?» «Guds sendebud sendte meg for å be om ‘Ā’ishahs hånd», svarte vår frue Khaulah ﷺ. Vår frue Omm Rōmān ﷺ ble veldig glad: «Vent på Abō Bakr, han er på vei.» Da vår mester Abō Bakr ﷺ kom, fortalte vår frue Khaulah ﷺ ham hvorfor hun var der. Han spurte: «Er det mulig for profeten å gjøre det, for hun er jo datteren til Hans Hellighets bror?» Vår frue Khaulah ﷺ gikk tilbake til profeten ﷺ og gjentok vår mester Abō Bakr ﷺ spørsmål. Profeten ﷺ sa: «Gå tilbake og si til ham: 'Du er min bror i islam og din datter er lovlig for meg.'» Da vår mester Abō Bakr ﷺ fikk høre det, ville han det mer enn gjerne. Men før han kunne godta det, måtte han gå til Moṭ‘im ibn ‘Adī, for hans sønn Jobayr var forlovet med vår mor ‘Ā’ishah ﷺ. Han ville uansett ikke at datteren skulle giftes bort til Jobayr, for både Jobayr og hans far var fiendtlige mot profeten Moḥammad ﷺ.

Hjemme hos Moṭ‘im, før han rakk å si noe, sa Moṭ‘ims hustru: «Hvis vår sønn gifter seg med datteren din, vil hun nok få ham til å vike fra sin tro og anta troen på deres såkalte religion.» De ville ikke at sønnen skulle bli muslim. Vår mester Abō Bakr ﷺ spurte Moṭ‘im: «Hva er det hun sier?» Moṭ‘im sa: «Jeg hører det hun sier, og det er noe jeg er enig i!» Vår mester Abō Bakr ﷺ gikk derfra uten å si noe, for Jobayrs foreldre sa det han ville.

Da han kom tilbake, var han lettet og fornøyd. Han godtok frieriet og ga sin datters hånd til profeten ﷺ. Dette hendte i måneden shawwāl i det 10. året etter at profetskapet ble offentliggjort. Det vil si tre år før utvandringen til Medina (619 e.Kr.).^{II}

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 9:36#7012.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:46–48; *Oṣd al-ghābah*, 7:189; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:232; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:91; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:149–150.

ALDEREN

Vår mor ‘Ā’ishahs ﷺ alder er en sak som er vanskelig for både muslimer og ikke-muslimer å forstå.

Det første de troende må forstå, er at hvis ikke vår mor ‘Ā’ishah ﷺ hadde vært gift med profeten Moḥammad ﷺ, ville ikke vi ha kjent Hans Hellighet ﷺ så godt som vi gjør, for hun har tross alt berettet 2210 beretninger etter profeten Moḥammad ﷺ. Mye av forståelsen av islam og kjærlighet til Hans Hellighet ﷺ stammer fra disse beretningene.

Det er viktig å presisere at dette fant sted for ca. 1450 år siden – veldig mye var annerledes enn i vår tid. Folk giftet seg tidligere, for folk utviklet seg tidligere psykisk på den tiden, basert på omstendighetene, noe som gjorde at folks tanker og forståelse var annerledes enn i vår tid. Også i dag har vi barn og ungdommer i Norge og barn og ungdommer i Asia og Afrika som er veldig forskjellige på grunn av hva slags bakgrunn de har, mens andre er like fordi de lever under samme kår. Det er svært viktig å referere til den opprinnelige teksten samtidig som man veier det opp mot andre beretninger og konkluderer ved hjelp av kilder og logikk.

Vi ser kortfattet på saken for å forstå alderen:

1. Den ene oppfatningen er basert på den mest kjente og tradisjonelle oppfatningen, som er at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var 6 eller 7 år på den tiden da hun giftet seg, og begynte å leve sammen med Hans Hellighet ﷺ som 9-åring. Det er det vi finner i *ḥadīth*-samlingene til blant andre al-Bokhārī og Moslim.^I Flere historikere har også gjengitt dette.
2. Den andre oppfatningen både utfordrer og tilbakeviser den tradisjonelle teorien, og denne oppfatningen er basert på det nåtidens forskere har kommet fram til. Disse argumentene viser tydelig at vår mor ‘Ā’ishahs ﷺ alder ikke kan være det som nevnes med tall i beretningene. Det argumenteres med at hun ble født 10 år etter storesøsteren Asmā’ ﷺ.^{II} Vår frue Asmā’ ﷺ døde 100 år gammel i år 73 etter utvandringen til Medina,^{III} noe som betyr at hun ble født i år 27 før utvandringen til Medina. Det vil si at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var 17 år da hun giftet seg og omtrent 20 år da hun flyttet inn til Hans Hellighet ﷺ.

Som troende kan vi konkludere med at det ikke var en synd eller noe feil begått av profeten Moḥammad ﷺ, for hun var en voksen person som kunne ta sine

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 7:17#5133; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:1039#1422.

^{II} *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:289; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:371.

^{III} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:372; *Taqrīb at-tahzīb*, 654.

egne valg på den tiden. I tillegg må vi også forstå det mange tradisjonelle muslimske loveksperter forstod av denne hendelsen. Når de mente at alderen hennes var 6 eller 7 år, var det en handling ifølge deres tids normer og kultur, mens i vår tid kan vi ikke anse det å gifte seg med en person som er under den gifteferdige alderen 18 år – noe som gjelder i Norge og mange andre land – som lovlig. Og det aller viktigste er at ingen skal giftes bort mot sin vilje ved tvang.

UTVANDRINGEN

Familien til vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var av de tidligste til å anta troen, og hun var sammen med dem om det. Hun opplyste selv at så lenge hun kunne huske og var i stand til å forstå ting, var foreldrene hennes praktiserende troende. Derfor måtte også hun gå gjennom de samme problemene som alle de andre tidligste troende gjorde. Da Gud ga tillatelsen til å utvandre fra Mekka til Medina, utvandret Hans Hellighet ﷺ og vår mester Abō Bakr ﷺ sammen, mens begges familier ble igjen i Mekka. Etter å ha etablert seg i byen sendte de våre mestere Zayd ibn Ḥārithah, Abō Rāfi‘ og ‘Abdollaḥ ibn Orayqat ﷺ for å hente familiene.

De dro av gårde fra Mekka til Medina. På veien begynte kamelen som vår mor ‘Ā’ishah ﷺ satt på, å løpe og sprette. Moren hennes, Omm Rōmān ﷺ, begynte å skrike: «Datteren hans (Abō Bakrs datter)! Bruden til Hans Hellighet!» Da ba vår mor ‘Ā’ishah ﷺ om et rep for å stanse kamelen og få kontroll på den, så stoppet kamelen, og hun fikk kontroll over den. Så kom de andre og tok med seg kamelen tilbake på den veien som førte til Medina.¹

VÅR MOR ‘Ā’ISHAH ﷺ FLYTTER INN

Åtte måneder etter utvandringen til Medina, i måneden shawwāl, snakket vår mester Abō Bakr ﷺ med profeten Moḥammad ﷺ om å la den andre hustruen (vår mor ‘Ā’ishah ﷺ) fra Mekka også flytte inn. Hans Hellighet ﷺ syntes at det var en god idé. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ fikk hjelp av sin mor og kvinnene fra *al-Anṣār* til å bli klar. De sa alle til henne: «Den beste velsignelsen og den beste lykken har du!» Så hjalp hennes mor henne med å ta på nye klær og fulgte henne hjem til ektemannen – som var hennes nye hjem.

Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ likte at jentene i familien hennes giftet seg i måneden shawwāl. Hun sa: «Guds sendebud ﷺ giftet seg med meg i shawwāl, og jeg flyttet hjem til Hans Hellighet ﷺ i shawwāl. Hvilken hustru av Hans Hellighet ﷺ er

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:221; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:49–50; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:139; 2:152–153.

heldigere enn meg?»^I

Historikerne beretter at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var en veldig vakker kvinne, hun hadde lys hud med rødt skjær, derfor ble hun kalt «hun med den lyserøde hudfargen (الحميراء – *al-Homayrā*)».

En gang spurte hun profeten Moḥammad ﷺ: «Kjære Guds sendebud, hvis De kom til en dal der det var et tre som noen hadde spist fra, og De også så et tre som ingen hadde spist fra, under hvilket av disse trærne ville De ha satt Deres kamel for å hvile.» Profeten ﷺ svarte: «Det treet som ingen hadde spist av før.» Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ sa: «Jeg er det treet! Jeg er ikke som noen av Deres hustruer, for enhver av dem var gift med noen før Dem.» Profeten Moḥammad ﷺ smilte.

Vår mor ‘Ā’ishah fikk også dagen til vår mor Saudah ﷺ for å være sammen med profeten Moḥammad ﷺ, for hun ga den til henne, da vår mor Saudah ﷺ var blitt gammel.

Da vår mor ‘Ā’ishahs ﷺ nevø ‘Abdollaḥ ibn az-Zobayr ﷺ ble født, tok hun ham med til Hans Hellighet ﷺ. Profeten ﷺ tok en daddel og tygde på den for å gjøre den mykere og puttet den i munnen til den nyfødte ungen slik at barnet begynte å suge på den. Så sa Hans Hellighet ﷺ: «Han er ‘Abdollaḥ (Guds tjener), og du er ‘Abdollaḥs mor.» Siden den dagen ble vår mor ‘Ā’ishah ﷺ kjent ved teknonymet^{II} *Omm ‘Abdillāh* (أم عبد الله – ‘Abdollaḥs mor).^{III}

En dag besøkte vår mester ‘Amr ibn al-‘Āṣ ﷺ profeten Moḥammad ﷺ. Han spurte: «Kjære Guds sendebud, hvem elsker De mest av menneskene?» Hans Hellighet ﷺ svarte: «‘Ā’ishah.» Han spurte: «Av menn da?» Hans Hellighet ﷺ svarte: «Hennes far.»^{IV}

Profeten Moḥammad ﷺ kom hjem en dag og så at hustruen ‘Ā’ishah ﷺ satt og lekte med noen dokker og en hest som hadde vinger av lær. Hans Hellighet ﷺ spurte henne hva det var for noe, og hun sa: «vinger». Hans Hellighet ﷺ spurte henne: «Hest med vinger?» «Har De da ikke hørt at Salomo hadde en hest med vinger?» Hans Hellighet ﷺ lo så kinntennene (premolarene)^V ble synlige.^{VI}

Noen afrikanere lekte en lek med lærskjold og spyd i profetens ﷺ moské da det var høytid. Hans Hellighet ﷺ spurte vår mor ‘Ā’ishah ﷺ om hun ville se, og

^I *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:232; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:46–48; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:130–133; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:164; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:16.

^{II} Teknonym (كنية – *konyah*) er et beskrivende tillegg. Det vil si et navn / en tittel gitt til en voksen, avledet av navnet til vedkommendes eldste barn.

^{III} *Hilyah al-auliya’*, 1:271; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:64; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:130; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:140; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:15; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo’minīn*, 25.

^{IV} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:166#4358.

^V Betegnelse på 4. og 5. tann forfra i hver kjevehalvdal.

^{VI} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:49–50; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:150–152.

hun sa at hun ville det. Hun stilte seg bak profeten ﷺ og la sitt kinn mot profetens ﷺ kinn og så på. Profeten ﷺ ba dem om å fortsette, og hun så på til hun ville. Afrikanerne danset og sang: «Moḥammad er en rettskaffen tjener (av Gud)!»^I

Det hendte iblant at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var uenig med profeten Moḥammad ﷺ. En dag kom vår mester Abō Bakr ﷺ på besøk og hørte at datteren hans hevet stemmen foran profeten ﷺ. Han ble sint og sa: «Omm Rōmāns datter, hever du stemmen foran Guds sendebud?!» Han var på vei bort til henne, men da kom profeten ﷺ imellom dem og forklarte vår mester Abō Bakr ﷺ at det var hennes rett som profetens ﷺ hustru. Da faren hennes gikk, sa profeten ﷺ: «Så du ikke meg at jeg ikke lot ham komme til deg?» Så kom vår mester Abō Bakr ﷺ på nytt for å besøke dem, men denne gangen hørte han dem le. Han sa: «La meg være med dere når dere er venner, slik som dere lar meg være med dere mens dere krangler.»^{II}

Det hendte at profeten Moḥammad ﷺ spurte vår mor ‘Ā’ishah ﷺ om de skulle løpe om kapp. Den ene gangen de løp om kapp, var hun veldig tynn og løp fortere enn profeten ﷺ. Den andre gangen de løp om kapp, hadde hun lagt på seg litt, og da løp profeten ﷺ fortere. Hans Hellighet ﷺ lo og sa: «‘Ā’ishah, dette var for den forrige gangen!»^{III}

PÅ SLAGMARKEN

Oḥod-sletten, der slaget ved Oḥod ble kjempet, Medina, Saudi-Arabia.

Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 4:39#2906, #2907; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:609#19; *Mosnad Aḥmad*, 20:17#12540.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:55, 8:63; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:169–175.

^{III} *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:174; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo’minīn*, 48.

De troendes mor 'Ā'ishah ﷺ var en tapper kvinne som også gjorde en innsats på slagmarken for de troende. Under Oḥod-slaget deltok hun som sykepleier. Vår mester Anas ﷺ berettet: «Jeg så 'Ā'ishah, datter av Abō Bakr, og Omm Solaym. De hadde trukket opp kjolene, og jeg kunne se ankelsmykkene deres. De bar lærflasker med vann på ryggen for å gi vann til folk som var såret. Så gikk de for å fylle dem og kom tilbake til de sårede for å gi dem vann.»^I

Beretningen viser at kvinnene ofret like mye som mennene for at troen skulle overleve og føres videre til de kommende generasjonene.

ENGELEN GABRIEL ﷺ FRAMSIER FREDSHILSENEN

Profeten Moḥammad ﷺ kom hjem til vår mor 'Ā'ishahs ﷺ værelse etter at skyttergravsslaget hadde endt. Da kom engelen Gabriel ﷺ og ba Hans Høyhet ﷺ om å dra av gårde mot Banō Qorayzah. Idet Hans Høyhet ﷺ skulle gå ut, spurte hun: «Kjære Guds sendebud, hvem er den jeg så Dem hviske til?» Forundret spurte Hans Høyhet ﷺ: «Så du ham?» Hun sa: «Ja!» Hans Høyhet ﷺ spurte: «Hvem mener du han lignet på?» Hun svarte: «Diḥyah ibn Khalīfah al-Kalbī.» Hans Høyhet ﷺ sa: «Du har sett noe veldig bra, det var Gabriel.» Hans Høyhet ﷺ ble ikke lenge etter det, men før Hans Høyhet ﷺ dro av sted, fikk vår mor 'Ā'ishah ﷺ gladmeldingen: «'Ā'ish^{II}, dette er Gabriel, han framsier fredshilsenen til deg.» Hun svarte: «Fred være med ham og Guds nåde og velsignelser. Jeg ser ikke det De ser.»^{III}

De troendes mor Omm Salamah ﷺ hørte profeten Moḥammad ﷺ si: «Omm Salamah, ikke plag meg når det gjelder 'Ā'ishah, for sannelig, Gud har ikke åpenbart meg noe mens jeg har ligget under samme teppe med noen av dere utenom med 'Ā'ishah.» Disse ordene gjorde det klart for vår mor Omm Salamah ﷺ hvilken grad vår mor 'Ā'ishah ﷺ hadde i Guds øyne. Hun unnskyldte seg ved å si: «Jeg vender meg i anger til Gud for å ha plaget Dem, kjære Guds sendebud.» Så sendte profetens ﷺ hustruer vår frue Fāṭimah ﷺ til Hans Høyhet ﷺ. Hun ba om tillatelse til å komme inn. På det tidspunktet var Hans Høyhet ﷺ hos vår mor 'Ā'ishah ﷺ. Hun fikk lov og gikk inn og fortalte at Hans Høyhets ﷺ hustruer hadde sendt henne for å høre om vår mor 'Ā'ishah ﷺ. Hans Høyhet ﷺ sa til sin datter Fāṭimah ﷺ: «Elsk henne!» Det var for at hun skulle vite hvor nær vår mor 'Ā'ishah ﷺ stod hennes far ﷺ.

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:97#4064.

^{II} 'Ā'ish (عائش) var kjælenavnet til vår mor 'Ā'ishah ﷺ, som Hans Hellighet ﷺ pleide å kalle henne ved.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 4:112#3217; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:1896#2447; *Sonan at-Tirmizī*, 5:705#3881.

Vår frue Fāṭimah ﷺ vendte tilbake til de andre hustruene og fortalte dem det.¹

LØGNEN

En *haudaj* på kamelens rygg. Foto: Dennis Jarvis, 2012. ©Dennis Jarvis

Etter slaget mot Banō al-Moṣṭaliq – dette slaget er også kjent som al-Moraysī'-slaget i måneden sha'bān i det femte eller sjette året etter utvandringen til Medina (627/628 e.Kr.) – ble vår mor 'Ā'ishah ﷺ igjen, og karavanen fortsatte mot Medina. Hun hadde et halskjede som hadde falt av, og hun gikk tilbake for å lete etter det, men mens hun lette, løftet karavanen hennes *haudaj* (هودج). De merket ikke at hun ikke satt i den, for hun var tynn og veide ikke så mye. Hun ble sittende der hun var, og til slutt ble hun så sliten og trøtt at hun sovnet. Da kom følgesvennen Ṣafwān ibn al-Mo'attal as-Solamī ﷺ. Han hadde i oppgave å plukke opp det karavanen eventuelt skulle ha mistet på veien, derfor kom han langt etter dem. Han fikk øye på at hun satt der, så han sa: «Sannelig, vi tilhører Gud og til Ham skal vi vende tilbake!» Disse ordene vekket vår mor 'Ā'ishah ﷺ. Han fikk kamelen sin til å knele for henne. Hun satte seg på kamelen, og de tok igjen resten av karavanen.

Noen hyklere utnyttet denne hendelsen og satte ut et rykte om at vår mor 'Ā'ishah ﷺ hadde vært utro. Deres mål var egentlig å vanære profeten Moḥammad ﷺ ved å ærekrenke Hans Hellighets ﷺ hustru. De lyktes med å spre ryktet, og dette ryktet gjorde sterkt inntrykk på folket. Ryktesprederne klarte til og med å få noen troende til å tro på dem og delta i ryktespredningen. I én hel måned var vår

¹ *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:1891#2442; *Sonan an-Nasā'ī*, 7:64#3944.

mor 'Ā'ishah ﷺ fanget i denne tragiske anklagen. Profeten Moḥammad ﷺ gikk inn til vår mor 'Ā'ishah ﷺ hos hennes foreldre og sa: «'Ā'ishah, jeg har fått høre det og det om deg, hvis du er uskyldig, vil Gud den Allmektige og Allmajestetiske befri deg, og hvis du er skyldig i å ha begått synden, be Gud den Allmektige og Allmajestetiske om tilgivelse og vend om i anger til Ham, for sannelig, når en tjener erkjenner synden og vender om i anger, godtar Gud angeren til vedkommende.» Vår mor 'Ā'ishah ﷺ så på sine foreldre og spurte: «Skal dere ikke svare Guds sendebud på mine vegne?» De sa: «Ved Gud, vi vet ikke hva vi skal svare!» Tårene rant ned vår mor 'Ā'ishahs ﷺ kinn, men så sa hun: «Ved Gud, jeg skal aldri vende om i anger til Gud om det De nevner. Ved Gud, jeg vet at hvis jeg erkjenner det folk sier – noe Gud vet at jeg er uskyldig i – vil de si noe som ikke har hendt. Hvis jeg benekter det de sier, vil de uansett ikke tro meg. Derfor ser jeg ved Gud ingen annen lignelse som passer meg og alle dere enn ordene til Josefs far: 'Tålmodighet er det beste, Gud er Den man søker hjelp hos mot det dere sier.'^I»

Gud lot sannheten bli tydelig og usannheten bli formørket for alltid om denne saken. Han vernet Sin elskede profets ﷺ familie og ære ved å si: «Sannelig, de som kom med den falske beskyldningen, er en gruppe blant dere; anse ikke denne hendelsen som noe dårlig for dere, den har faktisk heller vist seg å være bra for dere. For enhver av dem er det den andelen av synden som vedkommende har fortjent, og han som tok mest del i den falske beskyldningen blant dem, for ham er det en mektig pine. Hvorfor var det ikke slik at de troende menn og kvinner tenkte det beste om sine egne da de fikk høre om den falske beskyldningen, og sa: 'Dette er en soleklar usann beskyldning!' Hvorfor kom ikke ryktesmedene med fire øyenvitner? Men de klarte ikke å bringe øyenvitner, derfor er disse de som løy i Guds øyne.»^{II}

Etter å ha mottatt disse åpenbaringene fra Herren snudde profeten Moḥammad ﷺ seg mot vår mor 'Ā'ishah ﷺ og smilte og sa: «Ta imot det gledelige budskapet, 'Ā'ishah, sannelig, Gud har bevist at du er uskyldig.» Det var like før hennes mor hoppet av glede, hun sa: «Reis deg opp og gå med Guds sendebud.» Vår mor 'Ā'ishah ﷺ svarte: «Ved Gud, jeg kommer ikke til å gå med Hans Hellighet, og jeg lovpriser ingen andre enn Gud den Høyeste som åpenbarte min uskyld.» Profeten ﷺ så kjærlig på henne og visste hva hun hadde gått gjennom under denne onde beskyldningen. Hans Hellighet ﷺ gikk ut til folket og talte til dem. Hans Hellighet ﷺ resiterte det Herren hadde åpenbart av Koranen om beskyldningen. Så ble det befalt at de som hadde satt i gang ryktet og vært mest aktive i å spre det, skulle få straff. Disse personene fikk 80 piskeslag hver. Etter det vendte vår mor 'Ā'ishah ﷺ hjem til profeten ﷺ. Koranens ord vil for alltid

^I Koranen 12:18.

^{II} Koranen 24:11–13.

bevise at hun var uskyldig.^I

PROFETEN MOḤAMMADS ﷺ BORTGANG

Vår mor 'Ā'ishah ﷺ kom tilbake til Medina sammen med profeten Moḥammad ﷺ etter avskjedspilegrimsferden. Da Hans Høyhet ﷺ ble syk i den siste perioden, ba Hans Høyhet ﷺ sine hustruer om tillatelse til å være hos vår mor 'Ā'ishah ﷺ. De tillot det, da det var det profeten Moḥammad ﷺ ville.

Vår mor 'Ā'ishah ﷺ spurte: «Kjære Guds sendebud, hvem av Deres hustruer er i paradiset?» Hans Høyhet ﷺ svarte: «Du er en av dem. Sannelig, ved Ham som har latt døden nå meg, jeg har sett 'Ā'ishahs håndflates skinnende lys i paradiset.»

Hun var den eneste hustruen som var sammen med Hans Høyhet ﷺ da Hans Høyhets ﷺ sjel ble tatt. Hun opplyste at profeten ﷺ gikk bort i hennes værelse med hodet mellom hennes bryst og hals. Like før det skjedde, kom hennes bror 'Abd-or-Raḥmān ﷺ inn. Han holdt i en fersk kvist^{II}. Profeten ﷺ så på den, og vår mor 'Ā'ishah ﷺ forstod at Hans Høyhet ﷺ ville ha den. Hun tok den, børstet bort støvet og tygde på den. Så ga hun den til profeten ﷺ. Hans Høyhet ﷺ pusset tennene med den og hevet hånden og ga den tilbake. Etter det falt Hans Høyhets ﷺ hånd ned. Vår mor begynte å be for profeten ﷺ, det var en skuddbønn som engelen Gabriel pleide å be ved for profeten ﷺ. Det var en skuddbønn som engelen pleide å be ved ellers hvis profeten Moḥammad ﷺ var syk, men denne gangen hadde ikke engelen bedt denne skuddbønnen. Så mistet Hans Høyhet ﷺ bevisstheten en stund mens Hans Høyhets ﷺ hodet lå i fanget til vår mor 'Ā'ishah. Etter noe tid kom Hans Høyhet ﷺ til bevissthet og løftet blikket mot himmelen og sa: «Å, Gud, den Høyeste Ledsageren!» Hun innså at det var den stunden som profeten ﷺ hadde fortalt dem om før: «En profets sjel blir ikke tatt før den profeten ser sin plass i paradiset og velger den.» Hun skal da ha sagt: «Da har De ikke valgt oss!» Den hellige sjelen ble tatt, og vår mor 'Ā'ishah ﷺ lovpriste Gud for at hennes spytt og profetens ﷺ velsignede spytt ble ett den siste dagen i det dennesidige og den første dagen for profeten ﷺ i det hinsidige.

Følgesvennene var uenige om hvor de skulle begrave Hans Høyhet ﷺ. Da sa vår mester Abō Bakr ﷺ: «Jeg hørte profeten si: 'En profets sjel blir tatt det stedet som den profeten elsker mest.' Begrav Hans Høyhet her, siden Hans Høyhets sjel ble tatt på hvilestedet.» Profeten ﷺ ble begravd i vår mor 'Ā'ishahs ﷺ værelse.^{III}

^I *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:160–163; *Şifah aš-şafwah*, 2:21–29; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 2:297–307; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:153–161; *Al-Isṭī'āb*, 4:438.

^{II} *Siwāk* (سواك) en kvist fra treet *Salvadora persica* som brukes til å pusse tennene med.

^{III} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 5:239–240, 5:266, 8:92.

Pilegrimer besøker profeten Moḥammads ﷺ hellige grav, som er bak det gylne gitteret der vår mor 'Ā'ishahs ﷺ værelse er.
Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

GUDFRYKTIGHET

Det var stor økonomisk forskjell mellom huset til vår mor 'Ā'ishahs ﷺ far og ektemannens ﷺ. Hennes far var en rik mann i Mekka, og rikdommen ble ikke redusert da han utvandret til Medina. I motsetning til dette var tilstanden i huset til profeten ﷺ en helt annen. Da hun flyttet dit, bodde hun ikke lenger i et stort hus, men i et værelse ved moskeen i byen. Værelset var bygd av murstein og daddelpalmegrener som ble lagt over veggene som tak. På gulvet var det et slags bomullsteppe, og under det var det småsteiner, og i døråpningen hang det et forheng av dyrehår.

Hun berettet selv: «Siden profeten Moḥammad ﷺ kom til Medina, spiste ikke profeten Moḥammads ﷺ familie seg mette på mat av hvete tre dager på rad til profetens ﷺ sjel ble tatt.»¹ Dette hjemmet i Medina var et hjem som selv sultet, men ikke lot andre sulte. Hun levde under disse vilkårene og var tilfreds med det. Da dette ble åpenbart for profeten ﷺ: «Kjære profet! Si til dine hustruer: Hvis dere ønsker dere jordelivet og dets stas, så kom igjen, jeg skal gi dere rikdom og sette dere fri på en pen måte. Men hvis dere ønsker dere Gud og sendebudet Hans og det hinsidige hjem, så har Gud i sannhet forberedt for de dydige blant dere en

¹ *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 7:75#5416.

stor belønning.»^I, sa Hans Hellighet ﷺ til vår mor ‘Ā’ishah ﷺ: «Sannelig, jeg skal foreslå noe for deg, men du må ikke forhaste deg med å svare, og du må først rådføre deg med foreldrene dine.» Etter det resiterte profeten Moḥammad ﷺ versene for henne. Hun svarte sikker i sin sak: «Hva er det De ber meg om å rådføre med mine foreldre om?! Selvfølgelig ønsker jeg Gud, sendebudet Hans og det hinsidige hjem!» Det svaret gledet profeten Moḥammad ﷺ.

Ofte rådet profeten Moḥammad ﷺ henne: «‘Ā’ishah, hvis du ønsker å oppnå meg i det hinsidige også, bør en rytters forsyning være nok for deg. Ta deg i akt mot det å sitte med de rike, og hvis du sliter hull i klærne, så se til at du lapper dem.»

Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ fulgte rådet til Hans Hellighet ﷺ og forsaket verden. En dag kom hennes nevø ‘Orwah ibn az-Zobayr ﷺ til henne. Han så at hun lappet klærne sine. Han syntes det var underlig, for hun avså ofte penger for Guds sak ved å hjelpe de fattige med alt fra små beløp til flere tusen sølvmynter. Han spurte henne om hun ikke hadde fått så mye av det gode fra Gud at hun bare kunne kjøpe seg nye klær enn å lappe de gamle. Hun opplyste ham om det hun hadde blitt rådet til.

En gang fikk hun tilsendt et halskjede av emiren Mo‘āwiyah. Hun vekslet inn halskjedet mot penger og fikk 100 000 sølvmynter. Hun ga disse pengene til de andre hustruene til profeten ﷺ.

Da nevøen hennes ‘Abdollah ibn az-Zobayr ﷺ sendte henne 180 000 sølvmynter, la hun dem på et stort fat og delte dem ut blant de trengende, og den dagen hadde hun fastet. Ved kveldstid hadde hun ikke en eneste sølvmynt igjen. Så sa hun til tjenestepiken at hun skulle hente mat til henne for å bryte fasten. Tjenestepiken kom med brød av byggmel. Hun sa: «Kjære troendes mor, hadde vi hatt en sølvmynt igjen av dem du delte ut, kunne vi ha kjøpt litt kjøtt for å bryte fasten med.» Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ så at hun hadde lyst, og sa at hvis hun hadde nevnt det for henne, ville hun ha holdt igjen en sølvmynt til henne også.^{II}

Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var av de mest anstendige. Det gjengis etter henne: «Jeg pleide å gå inn i huset mitt, der Guds sendebud ﷺ og min far ble begravd, og legge fra meg ytterklærne ved å si: 'Det er jo bare min ektemann og far.' Men da ‘Omar ble begravd med dem, gikk jeg ved Gud ikke inn der uten å knytte fast mine ytterklær for å vise anstendighet for at ‘Omar var der.»^{III}

Det fortelles om henne at hun kunne faste hele året utenom de dagene det ikke er tillatt å faste.

En dag kom hennes nevø for å besøke henne, og så henne stå og forrette en

^I Koranen 33:28–29.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:53–61; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:234; *Ḥilyah al-aulyā*, 1:272–273; *Siyar a’lām an-nobalā*, 2:187.

^{III} *Mosnad Aḥmad*, 42:440–441#25660.

bønn. Hun bønnfalte Herren i bønn og gråt. Han ble stående og se på, men hun fortsatte å stå i bønn. Nevøen bestemte seg for å gå til markedet en tur for å gjøre noe han skulle. Etter å ha vært der vendte han tilbake, og der stod hun fortsatt på samme måte uten å ha rørt seg, mens tårene rant.

KUNNSKAP

Vår mor 'Ā'ishah ﷺ var nysgjerrig av natur og spurte ofte profeten Moḥammad ﷺ om troen og loven. Hennes interesse for kunnskap var stor. Hun hørte ting av profeten Moḥammad ﷺ som ikke andre hustruer eller følgesvenner hørte, og disse ordene gjenga hun etter Hans Hellighet ﷺ. Det ga henne større forståelse av troen, loven og profetens ﷺ livsførsel enn det mange folk klarte å erverve seg. Mange saker som angikk kvinner, spurte kvinner henne om, og hun tok det opp med profeten ﷺ for å selv lære og så lære videre. Alt dette gjorde at hun var den mest lærde av kvinnene på sin tid, og hun var også den kvinnen som berettet flest beretninger etter profeten Moḥammad ﷺ. Hun berettet 2210 beretninger etter profeten Moḥammad ﷺ.

Vår mester Mōsā al-Ash'arī ﷺ sa: «Hvis vi Guds sendebuds ﷺ følgesvenner noen gang opplevde noe problematisk med en beretning, spurte vi 'Ā'ishah ﷺ om den, og hun hadde alltid kunnskap om den beretningen.»¹

Vår mester az-Zobayr ibn al-'Awwām ﷺ sa: «Jeg så ingen blant folk ha mer kunnskap om Koranen, det påbudte, lovlige, ulovlige og arabernes poesi, tale og genealogi enn 'Ā'ishah ﷺ.»

Hennes elev 'Aṭā' ibn Abī Rabāḥ ﷺ sa: «'Ā'ishah ﷺ var den som forstod loven og hadde mest kunnskap og hadde de beste meningene (tolkningene) om generelle ting blant folk.»

Az-Zohrī sa: «Hvis man hadde sammenlignet 'Ā'ishahs ﷺ kunnskap med alle profetens ﷺ hustruer og alle andre kvinner, ville 'Ā'ishahs ﷺ kunnskap vært mer.»

Az-Žahabī sa: «Jeg kjenner ikke til noen kvinne i profeten Moḥammads ﷺ samfunn, faktisk noen kvinne generelt, som hadde mer kunnskap enn henne.»

Nevøen hennes 'Orwah ibn az-Zobayr ﷺ sa til henne: «Kjære mor, jeg forundres ikke over din kunnskap om loven, for jeg tenker 'Hustruen til Guds sendebud ﷺ'. Jeg forundres heller ikke over din kunnskap om poesi og arabernes historie, for jeg tenker 'Abō Bakrs ﷺ datter'. Men det jeg forundres over, er din kunnskap om medisin. Hvordan er det mulig, og hvor kommer den kunnskapen

¹ *Sonan at-Tirmiḏī*, 5:705#3883.

fra?» Hun svarte: «Kjære ‘Orwah, det pleide å komme folk til Guds sendebud, og hver gang en person led av en sykdom eller plage, spurte vedkommende om legedom for det, og Hans Hellighet ﷺ fortalte om det. Jeg memorerte og forstod det Hans Hellighet ﷺ beskrev for den personen. På den siste tiden var Guds sendebud ﷺ syk, men folk fortsatte å komme fra alle mulige kanter, og da var det jeg som ga dem råd om legedom, for jeg hadde memorert det og behandlet dem, det er derfra denne kunnskapen kommer.»^I

Følgesvennens elev Mōsá ibn Ṭalḥah sa: «Jeg så ikke noen være mer veltalende enn ‘Ā’ishah ﷺ.»

Hun behersket poesi godt og kunne forklare kunnskap ved å framsi dikt om det. Det er noe som alltid har vært en tradisjon blant arabere. Nevnen hennes ‘Orwah ibn az-Zobayr ﷺ fortalte at hun lett kunne framsi 60–100 diktstrofer om et emne.

Hun formanet ofte folk om gudsfrykt og ba folk å alltid holde seg unna selv den minste synd.^{II}

DØDSFALLET

Etter Hans Hellighets ﷺ bortgang fastsatte vår mester ‘Omar ﷺ i sin kalifperiode pensjon for profetens ﷺ hustruer. De andre hustruene fikk 10 000 hver, men vår mor ‘Ā’ishah ﷺ fikk 2000 mer. Han sa at hun var profetens ﷺ mest elskede, derfor fikk hun mer. Når vår velynder ‘Alī ﷺ nevnte henne, sa han: «Guds sendebuds ﷺ fortrolige venn.»

Den 17. eller 18. ramadan i det 57. eller 58. året etter utvandringen til Medina, etter å ha forrettet *witr*-bønnen, døde vår mor ‘Āishah ﷺ i en alder av 74 eller 75 år, ifølge islamsk tidsregning. Hun ba de troende om å begrave henne i al-Baqī‘-gravlunden sammen med de andre hustruene til profeten Moḥammad ﷺ. En stor folkemengde hadde samlet seg. Folk hadde kommet fra alle deler av byen for å forrette begravelsebønnen hennes. Det var vår mester Abō Horayrah ﷺ som ledet begravelsebønnen hennes. Folk gråt og var triste, for en stor kunnskapskilde hadde gått bort.^{III}

^I *Ḥilyah al-aulyā’*, 1:273; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:58; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:233; *Osd al-ghābah*, 7:191; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:92; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:140, 2:182, 2:185, 2:197; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:32–33.

^{II} *Ḥilyah al-aulyā’*, 1:273; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:58; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:32–33.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:53–62; *Osd al-ghābah*, 7:192; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:235; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:93–94.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hvem var profeten Moḥammads ﷺ bestevenn? svar

a)	Vår mester 'Omar ﷺ.	
b)	Vår mester Abō Bakr ﷺ.	
c)	Vår mester Ṭalḥah ﷺ.	

2. Hvor mange beretninger berettet vår mor 'Ā'ishah ﷺ etter profeten ﷺ?

		svar
a)	1180.	
b)	3460.	
c)	2210.	

3. Hvor gammel var vår mor 'Ā'ishah ﷺ da hun giftet seg? svar

a)	6.	
b)	17.	
c)	11.	

4. Hvilken engel var det vår mor 'Ā'ishah ﷺ så? svar

a)	Engelen Gabriel ﷺ.	
b)	Engelen Rafael ﷺ.	
c)	Engelen Mikael ﷺ.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Forklar hvorfor bevis er viktig.
- Lærer Koranen oss noe om å spre rykter?
- Hvor ble profeten Moḥammad ﷺ begravd?
- Hva sier islam om tvangsekteskap? Prøv å finne bevis i Koranen og *ḥadīth*-ene.
- Hva er å angre? Vet du noe om hva Koranen sier om det?
- Hvorfor ble det spredd falske rykter om vår mor 'Ā'ishah ﷺ?
- Hva mener du er det viktigste ved gudfryktigheten til vår mor 'Ā'ishah ﷺ?

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om kvinnen som lærer ved hjelp av følgende:

- Hvem er den første læreren i livet?
- Hvilken rolle har kvinnene spilt i islams historie med å spre kunnskap?
- Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ stilte spørsmål på vegne av kvinner.
- Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ var en aktiv beretter av *ḥadīth*.
- Profeten Moḥammad ﷺ var veldig engasjert i å undervise hustruene.
- Når begynte kvinner å arbeide som lærere i Norge?
 - Var det lett for dem, hvilke utfordringer støtte de på?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

En lærer som underviser barn i arabisk i Kaya, Burkina Faso.

Foto: Kelley Lynch, 2017. ©Global Partnership for Education

DE TROENDES MOR ZAYNAB BINT KHOZAYMAH AL-HILĀLIYYAH ﷺ (594–625 E.KR.)

Navn og ættetavle: Zaynab bint Khozaymah ibn al-Ḥārith ibn ‘Abdillāh ibn ‘Amr ibn ‘Abd Manāf ibn Hilāl ibn ‘Āmir ibn Ṣa‘ṣa‘ah al-Hilāliyyah.

Vår mor Zaynab bint Khozaymah ﷺ var kjent som *omm al-masākīn* (أم المساكين – de fattiges mor). Det var fordi hun alltid tok seg av de fattige ved å gi dem mat og drikke eller penger. Hun var halvsøsteren til vår mor Maymōnah ﷺ. Moren deres var Hind bint ‘Auf ibn Zohayr. Vår mor Zaynab ﷺ ble født før profetskapet ble offentliggjort av profeten Moḥammad ﷺ – det sies 28 år før utvandringen til Medina (594 e.Kr.). Da hun ble gifteferdig, giftet hun seg med at-Ṭofayl ibn al-Ḥārith ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib, som var profeten Moḥammads ﷺ fetter. Han valgte å skille seg fra henne. Da giftet broren hans seg med henne, det var vår mester ‘Obaydah ibn al-Ḥārith ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib ﷺ. Han var av de første som antok troen på profeten Moḥammad ﷺ. Profeten Moḥammad ﷺ respekterte ham høyt. Han var 10 år eldre enn Hans Hellighet ﷺ. Vår mester ‘Obaydah ﷺ utvandret med de første følgesvennene som utvandret til Medina.¹

En dame som tigger. ©a2z Photo 2010

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:91–92; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:90, 5:295; *Osd al-ghābah*, 7:129; *Siyar a‘lām an-nobalā*, 1:256, 2:218; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 2:647.

SLAGET VED BADR

Muslimenes hær stod overfor Qorayshs hær, og begge var klare til å kjempe mot hverandre. Høvding ‘Otbah ibn Rabī‘ah, broren Shaybah ibn Rabī‘ah og sønnen al-Walīd ibn ‘Otbah kom fram av Qoraysh. Høvding ‘Otbah utfordret til kamp. Tre menn fra *al-Anṣār* kom fram for å kjempe mot dem. Høvding ‘Otbah spurte: «Hvem er dere?» Følgesvennene fra *al-Anṣār* svarte: «En gruppe fra *al-Anṣār*!» Høvdingen ropte ut: «Vi trenger ikke dere!» Så ropte herolden til Qoraysh: «Moḥammad! Send oss noen som er oss verdige fra vårt folk!» Profeten Moḥammad ﷺ sa: «Reis deg, ‘Obaydah ibn al-Ḥārith! Reis deg, Ḥamzah! Reis deg, ‘Alī!» Da disse tre mennene kom fram og var på vei mot fienden, jublet fienden: «Ja, disse er oss verdige!» Vår mester ‘Obaydah ibn al-Ḥārith ﷺ – den eldste av de tre – kjempet mot høvding ‘Otbah ibn Rabī‘ah. Vår mester Ḥamzah ﷺ kjempet mot Shaybah ibn Rabī‘ah. Vår velynder ‘Alī ﷺ kjempet mot al-Walīd ibn ‘Otbah. Både vår mester Ḥamzah ﷺ og vår velynder ‘Alī ﷺ seiret uten problemer. Vår mester ‘Obaydah ﷺ og høvding ‘Otbah utvekslet noen slag. Begge skadet hverandre, og til slutt grep vår mester Ḥamzah ﷺ og vår velynder ‘Alī ﷺ inn og drepte høvding ‘Otbah. Begge bar vår mester ‘Obaydah ﷺ tilbake til profeten Moḥammad ﷺ. Han var hardt skadet. Hans Høyhet ﷺ satte seg ned og tok vår mester ‘Obaydahs ﷺ hode i fanget. Vår mester ‘Obaydah ﷺ sa: «Kjære Guds sendebud, hvis Abō Ṭālib hadde sett meg i dag, ville han ha visst at jeg er mest berettiget til hans ord: 'Vi skal passe på Moḥammad til vi dør rundt ham, og vi kommer heller til å forsømme våre egne barn og hustruer.'» Så led han martyrdøden, og profeten ﷺ så på ham og sa: «Jeg bevitner at du er en martyr!»¹

EKTESKAPET

Vår mor Zaynab ﷺ var tålmodig og fast i troen selv etter å ha mistet ektemannen. Hun var alltid den som hjalp andre. Gud belønnet henne for at hun var av de tidlige til å tro og var så god mot de fattige. Profeten Moḥammad ﷺ giftet seg med henne og ga henne 400 sølvmynter i brudegave. Ekteskapet fant sted i det tredje året etter utvandringen til Medina (625 e.Kr).

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:272–274; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 2:625, 2:706; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 1:256.

DØDSFALLET

Den fjerde hustruen til profeten Moḥammad ﷺ var vår mor Zaynab ﷺ. Hun bodde hos Hans Hellighet ﷺ i åtte måneder. Hun døde i måneden rabī‘ ath-thānī i det fjerde året etter utvandringen til Medina (625 e.Kr.). Profeten Moḥammad ﷺ ledet begravelsesbønnen, og hun ble begravd i al-Baqī‘-gravlunden. Hun var den første som ble gravlagt i den gravlunden av profetens ﷺ hustruer og den andre som døde mens Hans Hellighet ﷺ var på jorden.

Al-Baqī‘-gravlunden, Medina, Saudi-Arabia.

Foto: Yaqoob al-Nakkas, 2008. ©Yaqoob al-Nakkas

DE TROENDES MOR ḤAFṢAH BINT 'OMAR IBN AL-KHAṬṬĀB ﷺ (604–665 E.KR.)

Navn og ættetavle: Ḥafṣah bint 'Omar ibn al-Khaṭṭāb ibn Nofayl ibn 'Abd-il-'Ozzā al-Qorashiyyah al-'Adawiyyah.

Hennes mor var Zaynab bint Maz'ōn ibn Ḥabīb ibn Wahb ibn Ḥożāfah ibn Jomh. Moren hennes var søsteren til den ærerike følgesvennen 'Othmān ibn Maz'ōn ﷺ.

Vår mor Ḥafṣah ﷺ ble født 18 år før utvandringen til Medina (604 e.Kr.). Det var da Qoraysh var opptatt med å gjenoppbygge det hellige huset Kaba. Hun var seks år eldre enn broren 'Abdollāh ibn 'Omar ﷺ, som er en kjent skriftlærd og *ḥadīth*-beretter i islam. Familien hennes hadde høy status i Mekka, og faren hennes var en mann som nøytt stor respekt i byen. Alle kjente til hans mot og styrke. Det var derfor profeten Moḥammad ﷺ ba Gud om å styrke islam med enten 'Amr ibn Hishām eller vår mester 'Omar ibn al-Khaṭṭāb ﷺ. Herrens plan var å utvelge vår mester 'Omar ﷺ, og han var en av de mest suksessrike lederne muslimene noen gang har hatt.¹

EKTESKAP

Da vår mester 'Omar ﷺ antok troen, gjorde også familien hans det. Det var den gang noen følgesvenner utvandret til Etiopia for å kunne leve og tro fritt, men så kom nyheten om at våre mestere 'Omar og Ḥamzah ﷺ var blitt muslimer. Det ga følgesvennene i det fremmede landet håp om å kunne reise hjem igjen, for nyheten inneholdt også et usant rykte, og det var at folket i Mekka hadde sluttet å være onde mot muslimene. Alle ville vende hjem og være hos profeten Moḥammad ﷺ, men da de kom tilbake, oppdaget de fort at det var et knep for å få dem hjem. Høvdingene i Mekka hadde faktisk bestemt at man skulle være enda strengere og mer hensynsløse mot de troende, for det var flere og flere som antok troen og for at de våget å dra til Etiopia uten deres tillatelse.

De troende valgte å dra til Etiopia igjen, og denne gangen var det en gruppe på omtrent 100 voksne og noen barn. Mange valgte å bli i Etiopia, men det var også noen som kom tilbake til Mekka. Blant de som kom tilbake, var vår mester Khonays ibn Ḥożāfah ibn Qays ibn 'Adī as-Sahmī ﷺ. Han var av de første som

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:85–87; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:65–69; *Al-Istī'āb*, 4:372–373; *Osd al-ghābah*, 7:65–67; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:30; *Ḥilyah al-auliya'*, 1:274; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:38–40; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:227–231; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo'minīn*, 67–69.

antok troen, faktisk før profeten Moḥammad ﷺ begynte å lære følgesvennene om gudstroen i det skjulte i vår mester al-Arqams hus. Vår mester Khonays ﷺ ba om hånden til vår mester ‘Omars ﷺ datter Ḥafṣah ﷺ. De giftet seg, og det var en familie som ble stiftet på troen.¹

UTVANDRINGEN TIL MEDINA

Qoraysh gjorde alt de kunne for å gjøre de troendes liv surt i Mekka. De ville at de troende skulle slutte å tro på Gud og profeten Moḥammad ﷺ. Etter at de hadde gått gjennom flere prøvelser og lidelser ble det bestemt at de troende skulle utvandre til Medina for å slippe pinen fra Mekkas høvdinge.

Det hendte slik at det kom en gruppe menn fra Yathrib for å utføre pilegrimsferden i Mekka. Hans Hellighet ﷺ inviterte dem til islam, og de antok troen. Etter å ha blitt enig med disse troende utvandret de troende og profeten Moḥammad ﷺ til byen Yathrib, som fikk navnet Medina. Det gjorde Qoraysh kjempesinte, og de ville angripe de troende i Medina slik at de ikke skulle få leve i fred og følge sin tro. Grunnen til at Hans Hellighet ﷺ utvandret til Medina med følgesvennene, var at de der kunne etablere et land der man kunne tro og leve fritt og fredelig. Alle de troende var ivrige etter å bygge opp det nye landet. De gjorde alt de kunne – de som utvandret, forlot alt de hadde for troen, og de som hjalp dem og tok dem imot, delte alt de eide, med sine nye brødre og søstre i troen.

Vår mester Khonays ﷺ utvandret sammen med sin hustru Ḥafṣah ﷺ til Medina slik som de aller fleste av de troende gjorde. I Medina gikk de til vår mester Rifā‘ah ibn ‘Abd-il-Monẓir ﷺ og bodde hos de gjestfrie følgesvennene fra Medina, kjent som *al-Anṣār* (hjelperne).

BADR-SLAGET

De troende fikk endelig etablert seg i Medina, men situasjonen var anspent, for fienden holdt øye med dem og hadde allierte innad i Medina. Profeten Moḥammad ﷺ fikk spredd budskapet til noen stammer, men faren for et angrep utført av Qoraysh var stadig vekk en trussel. Hans Hellighet ﷺ fikk nyheten om at en stor handelskaravane på 300–400 menn ledet av høvdingen Abō Sofyān ibn Ḥarb var på vei fra Levanten til Mekka. Handelskaravanen hadde 1000 kameler fullastet med verdifulle varer. Qoraysh hadde for vane å sette av en del av profitten til å kjøpe våpen og ridedyr for krig. Det var farlig for de troende at Qoraysh fikk med seg dette godset hjem i god behold. De var nødt til å hindre dem. Profeten

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:300; *Siyar a‘lām an-nobalā*, 2:227.

Moḥammad ﷺ sa: «Denne handelskaravanen til Qoraysh har med Qorayshs velstand, måtte Gud la dere få det som krigsbytte.» Men høvdingen Abō Sofyān klarte å styre unna ved å velge en annen vei og få med seg handelsgodset videre mot Mekka. Han sendte av gårde en mann som skulle be Qoraysh komme til hans assistanse.

Da Abō Sofyān kom hjem, holdt høvdingene råd og ble enige om at de måtte angripe de troende i Medina. Mekka-hæren satte av sted for å utslette sin fiende en gang for alle. Hærene gjorde seg klare og så døden i øynene. De troende som møtte opp denne dagen, var villige til å ofre alt for Guds sak. Profeten ﷺ ville vite om følgesvennene visste hva som ventet dem og krevdes av dem nå: «Dette er Mekka som har sendt sine kjæreste sønner til dere. Folk, gi meg råd!» Først reiste vår mester Abō Bakr ﷺ seg og sa det han mente, så reiste vår mester ‘Omar ﷺ seg og sa det han mente. Etter det var det vår mester Sa‘d ibn Mo‘āz ﷺ som sa: «Kjære Guds sendebud, uten tvil, vi har antatt troen på Dem og stadfestet Dem. Vi har bevitnet at det De har kommet med, er sannheten, og basert på det har vi gitt Dem vårt løfte og vår troskapsed. Vi hører og er lydige! Beslutt det De vil – vi er med Dem! Ved Han som har sendt Dem med sannheten, hvis De leder oss i å krysse havet og setter i gang ferden, kommer vi til å følge etter alle mann, ikke en eneste mann kommer til å være igjen! Vi kommer ikke til å hate at de anfører oss mot fienden i morgen. Vi er standhaftige i kampen og faste i møtet på slagmarken. Måtte Gud vise Dem ved oss det som gir Deres øyne svalende behag. Marsjer derfor fram med oss ved Guds velsignelse.»

Ordene til vår mester Sa‘d ibn Mo‘āz ﷺ gledet profeten Moḥammad ﷺ. Hans Hellighet ﷺ sa: «Marsjer, og gledesbudet er for dere, sannelig, Gud den Høyeste har lovet meg en av de to gruppene. Ved Gud, det er som om jeg ser det folkets døds plass nå.»¹

Sletten der Badr-slaget ble kjempet, Medina, Saudi-Arabia.

Foto: Aitsam Altaf Tarar, 2020.

©Aitsam Altaf Tarar

¹ *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:606–615.

VÅR MESTER KHONAYS ﷺ

Det var bare én mann fra hele Banō Sahn som fikk æren av å kjempe i Badr-slaget, og det var vår mester Khonays ﷺ, svigersønnen til vår mester ‘Omar ﷺ. Han kjempet tappert og holdt løftet gitt til Herren om «å kjempe ved profetens ﷺ side uansett hva». Da han gikk for å kjempe for Herren, hadde han ett ønske, og det var å bli martyr for Guds sak. Det var flere slag som han ikke klarte å forsvare seg mot, og han ble hardt skadet, men til tross for det fortsatte han å kjempe. Etter at kampen var over, vendte han hardt skadet og utmattet hjem. Hustruen hans Ḥafṣah ﷺ tok seg av ham og stelte sårene hans, men sårene var for dype, og han fikk oppfylt sitt ønske. Han led martyrdøden, og hans elskede mester Moḥammad ﷺ ledet begravelsesbønnen. Så ble han begravd i al-Baqī‘-gravlunden.¹

ET NYTT EKTESKAP

De troendes mor Ḥafṣah ﷺ hadde ennå ikke fylt 20, men var blitt enke. Det var harde og vanskelige tider, derfor var ikke dette helt uvanlig på den tiden. Hun var veldig trist etter ektemannens dødsfall. Vår mester ‘Omar ﷺ så at datteren hadde det tøft, og han følte hennes smerte. Han tenkte at det beste han kunne gjøre, var å finne en ny ektemann til henne slik at livet hennes kunne gå videre. Den første han kom til å tenke på, var vår mester ‘Othmān ibn ‘Affān ﷺ, som var en suksessrik handelsmann, men det var mer hans gode personlighet som fikk vår mester ‘Omar ﷺ til å tenke på ham. En annen årsak var at vår mester ‘Othmān ﷺ nylig var blitt enkemann. Hans hustru Roqayyah ﷺ, datter av profeten Moḥammad ﷺ, døde. Vår mester ‘Omar ﷺ besøkte ham, og der så han at han var veldig lei seg. Han spurte vår mester ‘Othmān ﷺ om hvorfor han var så lei seg. Han fortalte at grunnen var hustruens dødsfall. Vår mester ‘Omar ﷺ spurte om han ville gifte seg med datteren hans. Vår mester ‘Othmān ﷺ ble stille, og så sa han: «Jeg skal tenke på det.»

Etter noen dager møtte vår mester ‘Omar ﷺ vår mester ‘Othmān ﷺ og spurte ham om hva han ville gjøre. Vår mester ‘Othmān ﷺ syntes ikke det passet helt for ham å gifte seg i de dagene. Vår mester ‘Omar ﷺ ble sint og gikk derfra. På vei derfra møtte han vår mester Abō Bakr ﷺ. Det var tydelig at han fortsatt var sint på grunn av at vår mester ‘Othmān ﷺ ikke ville gifte seg med hans datter, selv om han prøvde å skjule det. Vår mester ‘Omar ﷺ tenkte at vår mester Abō Bakr ﷺ var den mest rettskafne av alle følgesvennene, derfor måtte han passe best for hans datter. Han spurte ham: «Hvis du vil, så ønsker jeg å gi deg Ḥafṣahs hånd.» Vår mester Abō Bakr ﷺ ble stille og sa ikke noe til ham. Vår mester ‘Omar ﷺ

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:300; *Osd al-ghābah*, 7:65; *Siyar a‘lām an-nobalā*, 2:227.

ble sintere og gikk derfra for å klage til profeten Moḥammad ﷺ.^I

Vår mester ‘Omar ﷺ ba om tillatelse til å komme inn til profeten Moḥammad ﷺ. Han var fortsatt sint på grunn av det han hadde opplevd. Hans Hellighet ﷺ møtte ham med et smil og spurte ham vennlig om hva som plagde ham. Vår mester ‘Omar ﷺ fortalte om det som hadde skjedd. Hans Hellighet ﷺ sa: «Den som er bedre enn ‘Othmān, kan gifte seg med Ḥafṣah, og den som er bedre enn Ḥafṣah, kan gifte seg med ‘Othmān.» Profeten Moḥammad ﷺ ba om hans datters hånd og trøstet følgesvennen på den måten. Vår mester ‘Omar ﷺ gikk derfra mer enn tilfreds. Han ga det gledelige budskapet til vår mor Ḥafṣah ﷺ og hele Medina. Plutselig forvandlet hennes sorg seg til glede.

Den første vår mester ‘Omar ﷺ møtte på, var vår mester Abō Bakr ﷺ. Da han fikk vite om at profeten ﷺ skulle gifte seg med vår mester ‘Omars ﷺ datter, sa han: «Vær ikke sint på meg, for Guds sendebud nevnte Ḥafṣah foran meg, og jeg ville ikke røpe Guds sendebuds hemmelighet, men hvis Hans Hellighet ikke hadde giftet seg med henne, hadde jeg gjort det.»

Profeten Moḥammad ﷺ giftet seg med vår mor Ḥafṣah ﷺ i måneden sha‘bān i det tredje året etter utvandringen til Medina (625 e.Kr.). Hun fikk 400 sølvmynter i brudegave av Hans Hellighet ﷺ.

Når det gjaldt vår mester ‘Othmān ﷺ, giftet Hans Hellighet ﷺ sin andre datter, Omm Kolthōm ﷺ, med ham. Slik giftet vår mor Ḥafṣah ﷺ seg med den som var bedre enn vår mester ‘Othmān ﷺ, og vår mester ‘Othmān ﷺ giftet seg med den som var bedre enn vår mor Ḥafṣah ﷺ.^{II}

Fra den dagen vår mor Ḥafṣah ﷺ giftet seg med profeten Moḥammad ﷺ, lærte hun veldig mye om troen og loven, som hun også lærte videre til andre.

Hun stod veldig nær profeten Moḥammad ﷺ. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ sa om henne: «Hun var den som var nærmest meg av hustruene til profeten ﷺ.»^{III} Med dette mente hun at etter henne var det vår mor Ḥafṣah ﷺ profeten Moḥammad ﷺ holdt mest kjær. Det som er viktigst å forstå her, er at den som stod nærmest profeten ﷺ, stod faktisk nærmest Gud.

^I *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:85–86; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:30; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:65–67; *Al-Istī‘āb*, 4:372–373; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:228.

^{II} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:30; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:85–86; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:65–67; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:38–39; *Oṣd al-ghābah*, 7:65; *Al-Istī‘āb*, 4:372–373; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:228–230; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 2:645.

^{III} *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:227.

EN FALSK HENDELSE

Det sies at en dag det var vår mor Ḥafṣahs ﷺ dag til å være sammen med profeten Moḥammad ﷺ, ba hun om tillatelse og dro for å besøke foreldrene sine. Mens hun var borte, kom vår mor Māriyah ﷺ, og profeten Moḥammad ﷺ var aleine med henne i vår mor Ḥafṣahs ﷺ værelse. Da vår mor Ḥafṣah ﷺ kom tilbake, så hun at døren var lukket og ventet utenfor, men da døren ble åpnet, så hun at vår mor Māriyah ﷺ var der. Vår mor Ḥafṣah ﷺ ble kjempesint og sa: «Kjære Guds profet, De har gjort noe voldsomt mot meg som De ikke har gjort mot noen av Deres hustruer! På min dag, min tur og i min seng?!» Profeten ﷺ var villig til å gjøre alt for at hun skulle bli glad, så Hans Høyhet ﷺ sverget at fra og med den dagen skulle ikke Hans Høyhet ﷺ gå i nærheten av vår mor Māriyah ﷺ, og vår mor Ḥafṣah ﷺ måtte love at hun ikke skulle fortelle det til vår mor ‘Ā’ishah ﷺ.^I Denne hendelsen omfatter et vers som ble åpenbart for profeten ﷺ: «Elskede profet, hvorfor forbyr du deg selv det Gud har tillatt deg for å gjøre dine hustruer fornøyde?»^{II} Verset har riktignok blitt åpenbart, men hendelsen kan ikke godtas.

Den hendelsen som er korrekt med tanke på versets åpenbaring, er at vår mor ‘Ā’ishah ﷺ berettet at profeten ﷺ pleide å sitte lenge sammen med hustruen Zaynab bint Jaḥsh ﷺ. Hun serverte Hans Høyhet ﷺ honning å drikke. Våre mødre Ḥafṣah ﷺ og ‘Ā’ishah ﷺ ble enige om at når profeten ﷺ kom til en av dem, skulle de si at det stinket *maghāfir*^{III}. Da Hans Høyhet ﷺ gikk til en av dem, så sa den hustruen det, og profeten ﷺ svarte at Hans Høyhet ﷺ bare hadde drukket honning, men i og med at de mente at det luktet vondt, så skulle ikke Hans Høyhet ﷺ noen gang dra til henne for å drikke honning. Det var da det ovennevnte verset ble åpenbart, og det er «honning» som er hemmeligheten beskrevet i verset, og ikke at vår mor Ḥafṣah ﷺ ikke skulle fortelle vår mor ‘Ā’ishah ﷺ om det hun liksom skal ha oppdaget.^{IV} Gud ba dem å angre overfor Gud,^V for denne planen om å si at det stinket, både plaget profeten ﷺ og fikk Hans Høyhet ﷺ til å forby noe for seg selv som egentlig var tillatt, og alt det var for at de to skulle bli fornøyde.

Dette verset handler om honning, og ikke om umoral og utroskap. Det er det de autentiske beretningene lærer oss, derfor kan vi erklære den første beretningen om utroskap som falsk, for den strider mot både Koranen og autentiske beretninger.^{VI}

^I *Jāmi‘ al-bayān fī ta’wīl al-Qor’ān*, 23:475–481.

^{II} Koranen 66:1.

^{III} مغافير – en klissete delikat væske fra et tre i Akasieslekten. Det var vanlig å drikke/spise det på den tiden.

^{IV} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 7:44#5267, 9:26#6972; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:1100#1474.

^V Koranen 66:3–4.

^{VI} *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim*, 10:74–77.

Profeten Moḥammad ﷺ skilte seg fra vår mor Ḥafṣah ﷺ på grunn av denne handlingen. Etter at skilsmissem var blitt gitt, fikk Hans Høyhet ﷺ ordre av Herren om å ta henne tilbake. Hans Høyhet ﷺ kom til henne mens hun hadde besøk av onklene Qodāmah og ‘Othmān, sønnene av Maz‘ōn. Hun satt og gråt, og da sa Hans Høyhet ﷺ: «Gabriel sa til meg: 'Ta tilbake Ḥafṣah, for hun faster og står i bønn og hun er i sannhet Deres hustru i paradiset.'»¹

Da vår mester ‘Omar ﷺ fikk denne nyheten, gikk han med det samme til datteren og spurte om det stemte at profeten ﷺ hadde tatt henne tilbake. Hun bekreftet det. Vår mester ‘Omar ﷺ formanet henne: «Ḥafṣah, jeg har fått høre om at du har plaget Guds sendebud! Den av hustruene som har gjort det, har feilet og tapt! Ønsker noen av dere at Gud skal være vred på vedkommende på grunn av at sendebudet er sint, hvis det er slik, så har den hustruen blitt fordervet.» Etter det gikk han fra datteren til moskeen. I moskeen så han at folk satt og snakket om at profeten ﷺ hadde trukket seg unna hustruene. De trodde at profeten ﷺ enten allerede hadde skilt seg fra dem eller kom til å gjøre det. Vår mester ‘Omar ﷺ gikk derfra tilbake til datteren, og der så han at hun gråt. Han spurte: «Hvorfor gråter du? Kanskje har Guds sendebud skilt seg fra deg? Hans Høyhet skilte seg fra deg en gang og tok deg tilbake for min skyld, men hvis Hans Høyhet skiller seg fra deg igjen, kommer jeg aldri til å snakke med deg.» Vår mor Ḥafṣah ﷺ gråt enda mer og sa: «Jeg vet ikke ... Hans Høyhet holder seg unna dette værelset.» Vår mester ‘Omar ﷺ gikk denne gangen til profeten Moḥammad ﷺ. Utenfor døren traff han profetens ﷺ tjener Rabāḥ. Han sa: «Rabāḥ, be om tillatelse for ‘Omar!» Tjeneren gikk inn og kom ut igjen og sa: «Jeg nevnte deg for Hans Høyhet, men Hans Høyhet ble stille.» Det var ikke noe annet å gjøre for vår mester ‘Omar ﷺ enn å gå derfra. Han gikk til moskeen og satte seg der.

Etter en stund kom han tilbake til tjeneren og sa: «Be om tillatelse for ‘Omar!» Tjeneren gikk inn og kom ut igjen og sa: «Jeg nevnte deg, men Hans Høyhet ble stille.» Vår mester ‘Omar ﷺ gikk igjen til moskeen og ble der, men kom fort tilbake til tjeneren og sa: «Be om tillatelse for meg for min egen del, for jeg tror Hans Høyhet tror at jeg har kommet for Ḥafṣahs sak.» Stemmen hans nådde profeten ﷺ, og Hans Høyhet ﷺ ga ham tillatelse til å komme inn. Da vår mester ‘Omar ﷺ kom inn, så han at profeten ﷺ lå på en stråmatte, og det var tydelige merker etter matten på den velsignede kroppen til profeten ﷺ. «Har de skilt dem fra alle hustruene, kjære Guds sendebud?» spurte vår mester ‘Omar ﷺ. Hans Høyhet ﷺ løftet ansiktet mot ham og sa: «Nei!» Lettet sa vår mester ‘Omar ﷺ: «Gud er størst!» Så sa han: «En dag var jeg sint på min hustru, og da hun ville

¹ *Al-Mostadrak lil-Hākīm*, 4:16#6753.

komme tilbake til meg, nektet jeg å ta henne tilbake. Hun spurte hvorfor jeg nektet å ta henne tilbake, enda profeten hadde tatt tilbake hustruene sine. Jeg sa at den av hustruene som såret profeten, har feilet og tapt. Er det slik at hustruene ønsker at Gud skal være vred på dem for at sendebudet er sint på dem, hvis en av dem gjør det, er hun fordervet.» Det fikk profeten ﷺ til å smile. Da vår mester ‘Omar ﷺ så det, forsikret han seg om at profeten ﷺ var rolig og om det var greit for ham å sette seg. Han fikk lov til det. Etter å ha satt seg så han seg omkring i rommet, og det var ikke mye å finne der. Det han så, var: noe byggkorn, noen akasietreblader i det ene hjørnet av rommet og dyreskinn som hang et sted. Av å se dette begynte han å gråte. Profeten ﷺ spurte: «Sønn av al-Khattāb, hvorfor gråter du?» Han svarte: «Hvorfor skulle jeg ikke gråte, kjære Guds profet?! Denne stråmatten har satt spor på kroppen Deres. Dette er Deres værelse, og det finnes ikke noe mer her enn det jeg ser. Mens khusrouen og keiseren nyter frukt og elver (lever luksuriøst). Enda De er Guds profet og utvalgte, er fortsatt dette Deres værelse.» Profeten ﷺ sa: «Sønn av al-Khattāb, er du ikke tilfreds med at det hinsidige liv er for oss, og for dem er dette livet?» Vår mester ‘Omar ﷺ svarte: «Jo, selvfølgelig.»¹ Han fortsatte med å si at hvis Hans Høyhet ﷺ tenkte å skille seg fra alle hustruene, stod alle de troende ved Hans Høyhets ﷺ side, og det gjorde også englene. Vår mester ‘Omar ﷺ opplyste om det han hadde sett i moskeen og hørt de troende diskutere og frykte. De var alle triste og bekymret. Han spurte om han kunne gå til dem og fortelle at det ikke var tilfelle, og at de måtte slutte å være lei seg. Hans Høyhet ﷺ tillot ham det. Han skyndte seg til moskeen og stilte seg ved døren for å gi alle den gode nyheten. Etter det vendte profeten ﷺ hjem. Det var etter 29 netter, for Hans Høyhet ﷺ hadde sverget å ikke gå til hustruene i en hel måned.¹¹

KORANEN SAMLES

Det var en stor lekse for de troende og for våre mødre – profetens ﷺ hustruer – i hendelsen der profeten ﷺ ble såret. I tiden etterpå gjorde ikke vår mor Ḥafṣah ﷺ noe som såret profeten Moḥammad ﷺ. Da dagen kom da profeten Moḥammad ﷺ gikk bort, var hun like trist som resten av Medina, men hun visste at det var profetens ﷺ familie som nå skulle stå fram som det øverste eksemplet til å spre troen videre, og dette gjaldt særskilt hustruene. For deres oppgave var å forberede mødrene som skulle oppdra de kommende generasjonene. Hun fortsatte som vanlig med å tilbe Gud, være god mot andre og lære bort kunnskap som hun hadde lært av profeten ﷺ. Under kalifperiodene hadde hun veldig høy status.

En dag foreslo vår mester ‘Omar ﷺ for vår mester Abō Bakr ﷺ, som var

¹ *Sonan Ibn Mājah*, 2:1390#4153.

¹¹ *Al-Jāmi‘ li-ahkām al-Qor’ān*, 9:123, 9:118–127; *Osd al-ghābah*, 7:66.

kalif på den tiden, at muslimene måtte samle sammen Koranens ord og gi den bokform. Det sa han fordi han var bekymret over at så mange som kunne Koranen ved hjertet, led martyrdøden. Vår mester Abō Bakr ﷺ sa seg enig til slutt, og han valgte vår mor Ḥafṣah ﷺ blant alle profetens ﷺ hustruer til å bevare det som ble samlet av Koranen. Denne første korankopien ble hos henne til vår mester ‘Othmān ﷺ ble kalif, for da vår mester Ḥożayfah ibn al-Yamān ﷺ var ute og kjempet for Guds sak sammen med folket fra Irak mot armenerne, fikk de støtte av den islamske hæren fra Levanten. Der hørte han forskjell på det de resiterte av Koranen. Han skyndte seg å ri av sted derfra til kalifen og si: «De troendes leder, se til det muslimske samfunnet før de blir uenige om Koranen slik som jødene og de kristne er uenige om sine skrifter.» Disse ordene skremte vår mester ‘Othmān ﷺ, så han sendte bud til vår mor Ḥafṣah ﷺ: «Send meg skriftrullene som Koranen er samlet i.» Han sverget på å levere dem tilbake. Hun sendte dem til kalifen, og da befalte han våre mestere Zayd ibn Thābit, Sa‘īd ibn al-‘Āṣ, ‘Abdollāh ibn az-Zobayr og ‘Abd-or-Raḥmān ibn al-Ḥārith ibn Hishām ﷺ at de skulle samle det til en samlet skrift. Han ga tydelig beskjed om at hvis de andre ble uenige med vår mester Zayd ibn Thābit ﷺ, så skulle det bli skrevet på Qorayshs arabiske språk, for Koranen ble åpenbart på deres språk. Skribentene satte i gang og skrev ned alt. Etter at jobben var fullført, leverte vår mester ‘Othmān ﷺ skriftrullene tilbake til vår mor Ḥafṣah ﷺ. Etter det ble de samlede korankopiene sendt til alle guvernørene, og de fikk ordre om å brenne de andre korankopiene de hadde fra før.¹

En kopi av korankopien fra vår mester ‘Othmāns ﷺ tid i et museum i Saudi-Arabia.
Foto: Sulayman Aziz, 2016. ©Tredex & SoundVision

¹ *Tārīkh al-islām liż-Ḥāhabī*, 2:476–477.

DØDSFALLET

Vår mor Ḥafṣah ﷺ ble boende i Medina resten av livet. Hun underviste folk i troen. Det har blitt gjengitt 60 beretninger etter henne. Det var mange følgesvenner og deres elever som gjenga etter henne, slik som broren hennes ‘Abdollāh, sønnen hans Ḥamzah og hustruen hans Ṣafīyyah bint Abī ‘Obayd. I det 45. året etter utvandringen til Medina i måneden sha‘bān (665 e.Kr.), i emirperioden til emir Mo‘āwiyah, døde vår mor Ḥafṣah ﷺ i en alder av 63 år. Broren hennes ‘Abdollāh ibn ‘Omar ﷺ ledet begravelsesbønnen. Vår mor Ḥafṣah ﷺ ble begravd i al-Baqī‘-gravlund. Det var brødrene hennes ‘Abdollāh og ‘Āṣim og nevøene hennes Sālim, ‘Abdollāh og Ḥamzah ﷺ som gravla henne.

Hun testamenterte alt hun hadde arvet etter faren, til Guds sak ved stedet al-Ghābah, som lå like utenfor Medina – nord for byen. Broren ‘Abdollāh ﷺ fikk værelset som hun bodde i sammen med profeten Moḥammad ﷺ. Da moskeen ble utvidet og profetens ﷺ hustruers værelser ble inkludert i moskeen, nektet vår mester ‘Abdollāh ﷺ å ta imot penger for å gi fra seg værelset. Han ga fra seg værelset for Guds sak, og det ble en del av moskeen.¹

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:86; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:67–69; *Al-Istī‘āb*, 4:373; *Osd al-ghābah*, 7:66; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:30; *Ṣifah aṣ-ṣafwah*, 2:40; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:230; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo‘minīn*, 69.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hvem var den første som ble begravd i al-Baqī'-gravlunden av profetens ﷺ hustruer?

svar

a)	Vår mor Zaynab bint Khozaymah ﷺ.	
b)	Vår mor Khadijah ﷺ.	
c)	Vår mor 'Ā'ishah ﷺ.	

2. Hva bevitnet profeten ﷺ om vår mester 'Obaydah ibn al-Ḥārith ﷺ?

svar

a)	«Jeg bevitner at du er en sann kriger!»	
b)	«Jeg bevitner at du er Guds ridder!»	
c)	«Jeg bevitner at du er en martyr!»	

3. Hvor mange profetiske beretninger berettet vår mor Hafṣah ﷺ?

svar

a)	16.	
b)	60.	
c)	55.	

4. Hva var vår mester 'Abdollah ibn 'Omar ﷺ kjent som?

svar

a)	Handelsmann.	
b)	Skriftlærd og <i>ḥadīth</i> -beretter.	
c)	Ridder.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

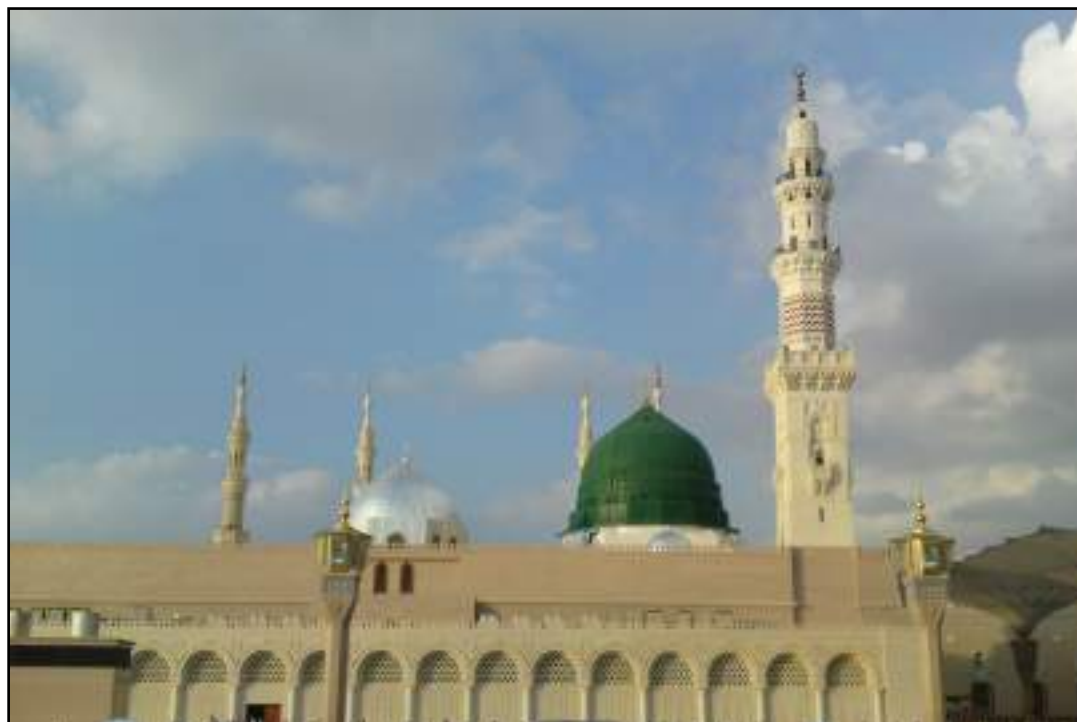
- Hvem var de tre første duellene mellom på Badr-dagen?
- Hva var vår mor Zaynabs ﷺ brudegave?
- Hva var vår mor Zaynab ﷺ kjent som?
- Hvem ba profeten ﷺ om at Gud skulle styrke islam ved den personen?
- Hvilket rykte var det muslimene fikk høre i Etiopia?
- Hvor utvandret profeten ﷺ og de troende til?
- Fortell kort om bakgrunn for Badr-slaget.

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om utvandringen til Medina ved hjelp av følgende:

- Hva er det arabiske ordet for utvandring?
- Hvorfor måtte de troende forlate Mekka?
- Al-‘Aqabah-troskapseden.
- Hvem var profetens ﷺ ledsager?
- Hvilken rute tok de? Tegn ruten ved hjelp av et bilde.
- Hulen Thaur.
- Sorāqah ibn Mālik.
- Qobā’.
- Vår mester Abō Ayyōb al-Anṣārī ﷺ.
- Hva var målet med å utvandre til Medina?
- Medina-pakten.

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

Profeten Moḥammads ﷺ moské i Medina, Saudi-Arabia.

Foto: Aqeel Qadir, 2009. ©Islamsk Litteraturforening

DE TROENDES MOR OMM SALAMAH BINT ABĪ OMAYYAH ﷺ (597–679 E.KR.)

Navn og ættetavle: Hind bint Abī Omayyah ibn al-Moghīrah ibn ‘Abdillāh ibn ‘Omar ibn Makhzōm al-Qorashiyyah al-Makhzōmiyyah.

Hennes mor var ‘Ātikah bint ‘Āmir ibn Rabī‘ah ibn Mālīk al-Kināniyyah.

Faren hennes Abō Omayyah, som egentlig het Sohayl, var en av høvdingene i Banō Makhzōm. Han var kjent for å være av de mest sjenerøse av araberne. Han fikk tittelen «den ridendes forsyning» (*Zād ar-rākib* – زاد الراكب), det ble han kalt fordi at når han reiste med noen – en eller flere – stod han for all mat og drikke under hele reisen.

Vår mor Omm Salamah ﷺ var først gift med sin fetter, som var en rettskaffen mann. Han het ‘Abdollah ibn ‘Abd-il-Asad ibn Hilāl ibn ‘Abdillāh ibn ‘Omar al-Makhzōmī ﷺ. Denne følgesvennen var av de ti første som antok troen, faktisk antok han troen på samme dag som våre mestere Abō ‘Obaydah ibn al-Jarrāh, ‘Othmān ibn ‘Affān og al-Arqam ibn Abī al-Arqam ﷺ. Vår mor Omm Salamah ﷺ antok også troen sammen med sin daværende ektemann. Derfor var hun også av de tidligste til å anta troen.^I

Vår mester ‘Abdollah ibn ‘Abd-il-Asad (Abō Salamah) ﷺ var profeten Moḥammads ﷺ fosterbror siden begge ble ammet av Abō Lahabs – profetens ﷺ onkels – frigjorte slavinne Thowaybah. Hans Høyhet ﷺ drakk hennes melk en dag før fostermor Ḥalīmah as-Sa‘diyyah ﷺ kom og tok med Hans Høyhet ﷺ til sin landsby.^{II}

UTVANDRINGEN TIL ETIOPIA

Da Qoraysh fikk vite om at Abō Salamah ﷺ og hans hustru Omm Salamah ﷺ hadde antatt troen, begynte de å mishandle dem ved å slå og banne. Det var på den tiden følgesvennene fikk beskjed om å dra til Etiopia, for der fantes det en rettfærdig, kristen konge som ville la dem leve og tro i fred. Det har aldri vært lett å forlate sitt hjem og sine kjære for å utvandre til et annet sted, men de troende var nødt til å gjøre det. Qoraysh mishandlet dem daglig. I det skjulte satte de troende av gårde til Etiopia – deres mål var Guds løfte om rettferd og fred.

^I *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:404–407; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:69–74; *Al-Istī‘āb*, 4:472–473; *Osḍ al-ghābah*, 7:340–343; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:214–215; *Ṣiḥāh aṣ-ṣafwah*, 2:40–42; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:201–210; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo’minīn*, 71–78.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 1:87; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 4:131.

Disse følgesvennene som utvandret, var de første til å utvandre for Herrens sak i islams historie. De første som utvandret, var 11 menn og 4 kvinner. Det var ikke mulig å ri til Etiopia, for de måtte krysse Rødehavet. Derfor leide de en båt for en halv gullmynt. En lang og tøff reise ventet dem over Rødehavet til kongeriket Aksum, som også er en by i dag, nord i Etiopia. På arabisk var kongeriket kjent som *al-Habashah* (الحبشة), som er Abessinia på norsk. Vår mester Abō Salamah og vår mor Omm Salamah ﷺ var blant disse følgesvennene som utvandret til Etiopia.¹

NEGUS

Både vår mor Omm Salamah ﷺ og hennes daværende ektemann ble værende i Etiopia. De forlot alt for å tilfredsstille Herren Gud. Den kristne kongen som var kjent ved kongetittelen negus, lot dem leve i fred i Etiopia, og de kunne praktisere sin tro, for hans tro og deres tro var lik: troen på én Gud.

Qoraysh likte dårlig at muslimene hadde fått et nytt hjem i Etiopia og kunne praktisere sin tro fritt der. Høvdingene til Qoraysh samlet seg og la en plan om å få tilbake muslimene fra Etiopia slik at de kunne straffe dem. Vår mor Omm Salamah ﷺ berettet at da de kom til Etiopia, fikk de leve under beskyttelsen av negus. Han befalte at de kunne leve ifølge deres levemåte. De fikk tilbe Gud, ingen plaget dem eller sa noe stygt. Da Qoraysh fikk høre om det, ble de enige om å sende to listige menn til negus. De tok med seg unike gaver til negus fra Mekka. Det var gaver som skulle vinne hans hjertet. Utsendingene fra Mekka hadde også med seg gaver til vesirene i Etiopia. De to listige mennene Qoraysh sendte, var ‘Abdollāh ibn Abī Rabi‘ah og ‘Amr ibn al-‘Āṣ. De hadde fått i oppgave å først henvende seg til vesirene og gi dem gaver. Så skulle de gå til negus med gaver til ham og be ham overlevere muslimene til dem uten å ha snakket med muslimene. Utsendingene gjorde som de ble befalt. De sa:

Konge, noen tåpelige slaver av oss har søkt tilflukt i ditt land. De har falt fra religionen til folket sitt og de har heller ikke omfavnet din religion. De har kommet med en religion som de selv har funnet på. Verken vi eller du kjenner til den. De adelige fra folket deres – deres fedre, onkler og slektninger – har sendt oss til deg for at du skal sende dem tilbake til de adelige i Mekka. De adelige fra deres folk vet best om dem, den vanæren de har brakt over dem, og hvordan de skal irttesette dem!

Vesirene som hadde fått gaver fra Mekka, skyndte seg å si: «De taler sant, konge! Folket deres vet best om dem og den vanæren de har brakt over folket.

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:66–67; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:321–330.

Bare overgi dem til disse to slik at de kan ta dem med tilbake til deres land og folk.» Negus ble sint og sa: «Nei, ved Gud, jeg kommer ikke til å overgi muslimene til dem før jeg har bedt dem komme hit og selv spurt dem om det disse sier om saken deres. Hvis det er slik som disse sier, skal jeg overgi dem til disse to, og de kan ta dem med tilbake til folket. Men hvis det ikke er slik, kommer jeg til å nekte dem for disse to, og jeg skal la dem leve godt under min beskyttelse hos meg.» Så sendte negus bud på muslimene som hadde kommet fra Mekka, at de skulle komme til ham. Negus spurte muslimene om det ‘Amr ibn al-‘Āṣ og ‘Abdullāh ibn Abī Rabī‘ah påstod. Det var da vår mester Ja‘far ﷺ fortalte ham det profeten Moḥammad ﷺ hadde lært dem, og resiterte Koranen for ham. Negus begynte å gråte av de mektige gudsordene til skjegget hans ble vått. Han sa: «Sannelig, dette og det Jesus kom med, kommer fra samme lampe. Dere to kan gå, ved Gud, jeg kommer ikke til å overgi dem til dere!» Så sa han til muslimene: «Kom dere av gårde, dere er trygge i mitt land. Den som banner til dere, har tapt! Jeg ville ikke ha plaget en eneste av dere for et fjell av gull.» Qorayshs utsendinger fikk beskjed om å ta med gavene tilbake. Mislykkede vendte de hjem, mens muslimene kunne leve fritt hos negus.¹

Etiopias helligste bygning for de kristne. Katedralen fungerte som kroningskirke i over 1500 år for de etiopiske kongene og keiserne. Hovedkirken i bispedømmet: Vår Frue Maria av Zion-katedralen, Aksum, Etiopia. Foto: Nancy, 2005. ©Nancy

¹ *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 1:321–337; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo'minīn*, 71.

UTVANDRINGEN TIL MEDINA

Et falskt rykte ble spredd for at det skulle nå muslimene i Etiopia. Det ble sagt at muslimesenes antall hadde steget, og at Qoraysh hadde endret holdningen sin til dem. Det fikk en gruppe blant de som hadde utvandret, til å vende hjem, for nå hadde de ingen grunn til å være i Etiopia hvis det hadde blitt fredelig i Mekka. Det var deres lengsel etter Mekkas gater og det hellige huset Kaba som kalte dem hjem, men mest av alt var det deres kjærlighet til deres elskede mester Moḥammad ﷺ. Vår mor Omm Salamah ﷺ og hennes daværende ektemann reiste hjem til Mekka. De gledet seg hele veien til Mekka, til hvor herlig det skulle bli å møte slektninger og venner, men de oppdaget fort at det de hadde fått høre i Etiopia, bare var løgn. Qoraysh var klare til å ta dem imot og straffet de troende som kom hjem, enda hardere enn før.

Tiden gikk, og det kom noen menn fra stammen al-Khazraj, som kom fra byen Yathrib. De sverget troskap til profeten Moḥammad ﷺ og lovet å stå ved Hans Hellighets ﷺ side samme hva. Profeten ﷺ befalte følgesvennene å utvandre til Medina. Hans Hellighet ﷺ sa: «Sannelig, Gud har laget brødre for dere og et hjem (Medina) der dere vil være trygge.»

Den første som utvandret fra Mekka til Medina av profeten Moḥammads ﷺ følgesvenner fra Qorayshs klan Banō Makhzōm, var vår mester Abō Salamah ‘Abdollāh ibn ‘Abd-il-Asad ﷺ. Det sies at han utvandret dit ett år før al-‘Aqabah-troskapseden, det var fordi Qoraysh utsatte ham for ekstrem tortur etter at han kom tilbake fra Etiopia.¹

FAMILIEN SPLITTES OG GJENFORENES

Da vår mor Omm Salamah ﷺ og vår mester Abō Salamah ﷺ dro fra Mekka til Medina, var det ikke lett for dem. Reisen skulle kreve sitt, men det var noe annet som var verre. Hun berettet selv at ektemannen satte henne på en kamel og begynte å lede kamelen gående. Hun hadde sønnen Salamah i fanget da noen menn fra Banō al-Moghīrah ibn ‘Abdillāh ibn ‘Omar ibn Makhzōm fikk øye på ham. Det var slekten til vår mor Omm Salamah ﷺ. De sa at de ikke kunne la ham ta med hustruen til en annen by. Så tok de tømmene til kamelen og tok med vår mor Omm Salamah ﷺ og sønnen Salamah. Det gjorde Banō ‘Abd-il-Asad – slekten til vår mester Abō Salamah ﷺ – forbannet. De tok sønnen Salamah fra vår mor Omm Salamah ﷺ og sa at gutten tilhørte dem. Familien som skulle reise sammen, var plutselig blitt splittet i tre: vår mester Abō Salamah ﷺ på vei til Medina, vår mor Omm Salamah ﷺ hos sin slekt og sønnen Salamah hos vår mester Abō Salamahs ﷺ slekt.

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 3:170, 3:196.

Hver morgen gikk vår mor Omm Salamah ﷺ ut av huset og satte seg ved al-Abṭah, et sted mellom Mekka og Miná. Der satt hun og gråt til det ble kveld. Slik holdt hun på i nesten ett år. En dag gikk en mann fra hennes onkels slekt forbi. Han så på henne og syntes synd på henne. Han sa til vår mor Omm Salamahs ﷺ familie: «Hvorfor lar dere ikke denne stakkars kvinnen gå? Dere har jo skilt henne fra ektemannen og sønnen!» Han fortsatte til familien sa til henne: «Gå til ektemannen din hvis du vil!» På den andre siden ga vår mester Abō Salamahs ﷺ slekt sønnen hennes tilbake. Vår mor Omm Salamah ﷺ gjorde klar kamelen og tok med sønnen og dro av sted. Hun var overveldet over å skulle møte ektemannen i Medina. Hun var helt alene – ingen følge eller beskyttelse, men det stoppet henne ikke, hun satte sin lit til Gud og var på vei til Medina. Etter omtrent tre mil fra Mekka ved at-Tan‘īm, traff hun på vår mester ‘Othmān ibn Ṭalḥah ﷺ.

Vår mester ‘Othmān ibn Ṭalḥah ﷺ: «Hvor er du på vei til, datter av Abō Omayyah?»

Vår mor Omm Salamah ﷺ: «Jeg skal til ektemannen min i Medina.»

Vår mester ‘Othmān ibn Ṭalḥah ﷺ: «Er det noen med deg?»

Vår mor Omm Salamah ﷺ: «Ingen er med meg utenom Gud og denne guttungen min!»

Han tok tømmene til kamelen og ledet den. Vår mor Omm Salamah ﷺ sa: «Ved Gud, jeg tok aldri følge med en mann av araberne som var snillere enn ham.»

Da de kom fram til et sted, fikk han kamelen til å knele slik at vår mor Omm Salamah ﷺ kunne stige av. Så bandt han kamelen fast til et tre. Han gikk selv til et annet tre og la seg der. Da de hadde hvilt, reiste han seg og tok kamelen og fikk den til å knele der vår mor Omm Salamah ﷺ var. Hun satte seg på kamelen sammen med sønnen, og vår mester ‘Othmān ibn Ṭalḥah ﷺ tok kamelens tømmer og ledet den.

Etter en lang og tung reise var de endelig framme i Medina. Da vår mester ‘Othmān ibn Ṭalḥah ﷺ så husene til Banō ‘Amr ibn ‘Auf i Qobā’, sa han: «Ektemannen din er i denne bydelen.» Det var også der vår mester Abō Salamah ﷺ hadde bosatt seg. Hun gikk inn til byen, og han vendte tilbake til Mekka. Vår mor Omm Salamah ﷺ var den første kvinnen som utvandret til Medina. Det sies også at vår frue Laylá bint Abī Ḥathmah ﷺ, hustruen til vår mester ‘Āmir ibn Rabī‘ah ﷺ, var den første.¹

Etter dette lange året var de endelig samlet som en familie. En dag satt de og snakket sammen, og hun sa: «Jeg har fått høre at hvis en mann dør og er av

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:404–405; *Oṣd al-ghābah*, 7:341–342; *Al-Istī‘āb*, 4:493; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:206; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo‘minīn*, 71–72.

paradisets folk og hans hustru dør og er av paradisets folk, vil Gud forene dem i paradiset, men hun må ikke gifte seg etter at ektemannen er død. Det samme gjelder mannen hvis hustruen hans dør og han ikke gifter seg etter det. La oss inngå en pakt at du ikke skal inngå ekteskap etter meg, og at jeg ikke skal inngå ekteskap etter deg.» Vår mester Abō Salamah ﷺ spurte: «Følger du hva jeg sier?» Hun svarte: «Ja, hva enn du ber meg om, kommer jeg til å følge deg.» Vår mester Abō Salamah ﷺ sa: «Hvis jeg dør, så gift deg.» Etter det henvendte han seg til Gud: «Gud, gi Omm Salamah en bedre ektemann enn meg etter meg, en som verken gjør henne trist eller sårer henne.»¹

VÅR MESTER ABŌ SALAMAH ﷺ BLIR MARTYR

Vår mor Omm Salamah ﷺ passet på barna hjemme, mens ektemannen arbeidet. Han var også med på å kjempe mot fienden under Badr-slaget. Han vendte hjem etter det slaget sammen med de andre troende som suverene seierherrer.

Da profeten ﷺ satte av sted for å kjempe zol-‘Ashīrah-slaget, ansatte Hans Hellighet ﷺ vår mester Abō Salamah ﷺ som ansvarlig i Medina i Hans Hellighets ﷺ fravær.

Under Oḥod-slaget var vår mester Abō Salamah ﷺ sammen med profeten Moḥammad ﷺ og de andre følgesvennene. Han kjempet tappert og forsvarte seg mot flere farlige angrep, men til slutt var det en fra fienden som skjøt en pil i overarmen hans. I en hel måned behandlet de dette såret. Vår mor Omm Salamah ﷺ var hele tiden til stede for å stelle det dype såret. Han sa til henne: «Jeg har hørt Guds sendebud si: 'Når en muslim blir rammet av en vanske, bør han si: «Sannelig, vi tilhører Gud, og til Ham skal vi vende tilbake. Gud, berg meg fra vansken, og bytt det mot det som er bedre for meg.» Gud bytter det mot det som er bedre enn det.»² Vår mor Omm Salamah ﷺ memorerte disse ordene sagt av ham. Så ba han: «Gud, bytt meg med noen som er bedre enn meg for min familie.»

I måneden al-Moḥarram 2 år og 9 måneder etter utvandringen til Medina (623/624 e.Kr.) fikk profeten Moḥammad ﷺ vite at Ṭolayḥah og broren hans Salamah, sønnene til Khowaylid al-Asadī, var i ferd med å samle sine allierte fra Banō Asad for å angripe muslimene i Medina. Profeten ﷺ kalte vår mester Abō Salamah ﷺ til seg. Såret hans var mer eller mindre blitt bra. Hans Hellighet ﷺ sa til ham: «Sett av gårde på dette toktet, jeg vil bruke deg til dette.» Vår mester Abō Salamah ﷺ fikk fanen og befalingen: «Reis til du når Banō Asads land og angrip dem!» 150 menn dro av sted sammen med vår mester Abō Salamah ﷺ på dette toktet.

De nærmet seg Qaṭan, et fjell i landet til Banō Asad, og det var deres

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:70; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:203.

² *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:631#918; *Mosnad Aḥmad*, 26:262–263#16344.

vannkilde. Da fienden fikk vite om at muslimenes hær var kommet, rømte de derfra og etterlot en god del kameler og geiter. Den muslimske hæren betraktet det som krigsbytte og tok det. Tre menn fra Banō Asad ble også tatt til fange. Etter 29 netter vendte hæren tilbake til Medina i god behold. Krigsbyttet ble levert til profeten Moḥammad ﷺ, og Hans Hellighet ﷺ fordelte det blant folket. Vår mester Abō Salamahs ﷺ sår ble betent på nytt, og denne gangen ble han veldig syk og til slutt led han martyrdøden den åttende jomādā al-ākhirah i det fjerde året etter utvandringen til Medina (625 e.Kr.). Hans Hellighet ﷺ kom for å besøke ham den dagen, men det var det øyeblikket da vår mester Abō Salamahs ﷺ sjel forlot kroppen. Profeten ﷺ lukket øynene hans og ba: «Gud, gjør hans grav vidstrakt og opplyst for ham, gjør hans lys sterkere og tilgi ham hans synder. Gud, opphøy hans grad blant de rettlede og gi ham en arvtaker blant hans arvinger som er igjen etter ham (følger i hans fotspor). Tilgi oss og ham, Herren over all verden.» Vår mor Omm Salamah ﷺ var veldig glad i vår mester Abō Salamah ﷺ. Hun gråt og gjentok disse ordene: «Gud, tilgi ham. Gud, tilgi ham.»¹

Vår mor Omm Salamah ﷺ hadde tre barn med vår mester Abō Salamah ﷺ: Salamah, ‘Omar og Zaynab.

ET NYTT EKTESKAP

En dag besøkte profeten Moḥammad ﷺ vår mor Omm Salamah ﷺ for å trøste og be for henne. Hans Hellighet ﷺ ba for at Gud skulle lette hennes sorg, fjerne hennes vanske og gjøre det bedre for henne. Da hun hørte denne skuddbønnen, kom hun på det vår mester Abō Salamah ﷺ hadde sagt til henne. Hun ba til Gud: «Sannelig, vi tilhører Gud, og til Ham skal vi vende tilbake. Gud, jeg setter min lit til Deg når det gjelder denne vansken, berg meg fra den!» Så sa hun noe hun selv ikke hadde trodd hun kom til å si: «Gud, bytt den mot det bedre for meg.» Hun satt med spørsmålet «hvem er bedre enn Abō Salamah?» Hun fullførte venteperioden i fire måneder og ti dager som en enke skal vente før hun kan gifte seg. Andre følgesvenner så hennes tilstand og visste at hun hadde behov for noen i livet til å hjelpe henne med barna. Vår mester Abō Bakr ﷺ spurte henne ved å sende et bud, men hun nektet. Vår mester ‘Omar ﷺ spurte henne etter det, men hun nektet ham også. Etter det spurte profeten Moḥammad ﷺ henne.¹¹ Hans Hellighet ﷺ sendte nemlig vår mester Hāṭib ibn Balta‘ah ﷺ til vår mor Omm Salamah ﷺ, for å be om hennes hånd. Hun sa: «Velkommen Guds sendebud og sendebudets budbringer. Men det er ting ved meg: Jeg er en kvinne som blir veldig misunnelig, jeg frykter at Guds sendebud skal oppleve noe Hans Hellighet misliker ved meg, og Gud

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:61–62, 4:91, 8:214–215; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:183, 8:70–74; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:40–42; *Osd al-ghābah*, 7:342; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:204–206.

¹¹ *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:40–42; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:71; *Osd al-ghābah*, 7:342.

kommer til å straffe meg for det, og jeg er en kvinne med barn, noe som vil holde meg opptatt fra å gi full oppmerksomhet til Hans Hellighet. Barna trenger mat og drikke, og for det trenger jeg å arbeide for å sette mat på bordet for dem. Ingen av mine formyndere som kan gifte meg bort, er her i byen.»

Profeten Moḥammad ﷺ svarte på det hun sa: «Når det gjelder det du sier om sjalusi, så skal jeg be til Gud den Allmektige og Allmajestetiske om at Han skal fjerne det fra deg. Når det gjelder barna dine, vil nok Gud den Allmektige og Allmajestetiske gi deg nok til dem. Du sier at ingen av dine formyndere er her, men de vil være tilfredse med meg om de skulle være her eller ikke.» Vår mor Omm Salamah ؓ hadde fått svar på det hun anså som vanskelig, derfor sa hun seg enig.

Da profeten ﷺ kom til henne for å gifte seg med henne, ba Hans Hellighet ﷺ sønnen hennes, vår mester Salamah ؓ: «Reis deg og gift henne bort til Guds sendebud.» Det var han som fikk æren av å gifte henne bort. Hun fikk to kjeler, to kverner og en pute i brudegave.^I

Slik ble både hennes og vår mester Abō Salamahs ؓ skuddbønn oppfylt av Herren. Profeten ﷺ behandlet hennes barn som sine egne og lot dem aldri føle at deres far ikke levde lenger. Profeten Moḥammad ﷺ sa: «Jeg og den personen som tar seg av den foreldreløse, om vedkommende gjør det på vegne av seg selv eller noen andre, vil i paradiset være som disse to fingrene så lenge den personen har gudsfrykt i seg.» Hans Hellighet ﷺ gjorde tegn med langfingeren og pekefingeren.^{II}

Profeten ﷺ sa også: «Den som sørger for en enke eller en fattig person, er som en som kjemper for Guds sak, eller som en som står i bønn om natten og faster om dagen.»^{III}

GAVEN TIL NEGUS

Profeten Moḥammad ﷺ sa til vår mor Omm Salamah ؓ da Hans Hellighet ﷺ giftet seg med henne: «Omm Salamah, jeg har gitt negus en kjortel og noen unser moskusparfyme i gave. Sannelig, jeg kommer ikke til å se ham før han dør, og den gaven jeg har gitt ham, kommer han til å sende tilbake til meg. Når den kommer tilbake, skal du få den.»

Det skjedde som profeten ﷺ profeterte. Negus døde og sendte tilbake gaven. Hans Hellighet ﷺ ga alle hustruene en unse hver av moskusparfymen,

^I *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:90; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:404; *Oṣd al-ghābah*, 7:342; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:40–42.

^{II} *Al-Mowaṭṭaʿ*, 5:1383#3491.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 7:62#5353.

mens vår mor Omm Salamah ﷺ fikk resten av moskusparfymen og kjortelen.¹

KORANVERSET OM PROFETENS ﷺ FAMILIE

Gud forærte profetens ﷺ familie et spesielt vers i Koranen. Da det skjedde, var profeten ﷺ hjemme hos vår mor Omm Salamah ﷺ. Det ble åpenbart: «Dere familiens medlemmer, Gud ønsker å fjerne fra dere all slags urenhet og å gjøre dere fullstendig rene ved en fullkommen rensing.»^{II} Profeten ﷺ ba datteren Fāṭimah, svigersønnen ‘Alī og barnebarna al-Ḥasan og al-Ḥosayn ﷺ komme. Da de kom, sa Hans Høyhet ﷺ: «Dette er min families medlemmer!» Så la Hans Høyhet ﷺ en svart kappe over dem og sa: «Gud, led meg og mine familiemedlemmer til Deg, og ikke til ilden!» Vår mor Omm Salamah ﷺ skyndte seg å spørre: «Kjære Guds sendebud, er jeg av familiens medlemmer?» Hans Høyhet ﷺ svarte: «Selvfølgelig, med Guds vilje.»^{III}

‘OMRAH-REISEN

‘*Omrah* (العمرة) er den mindre pilegrimsferden som kan utføres hele året, og ikke bare i pilegrimssesongen. I tillegg til det innebærer den færre ritualer enn selve pilegrimsferden.

I det sjette året etter utvandringen til Medina i måneden *zōl-qa‘dah* (628 e.Kr.), dro profeten Moḥammad ﷺ for å utføre ‘*omrah* sammen med følgesvennene. Vår mor Omm Salamah ﷺ var også med på denne ferden. Det var omtrent 1400 personer som var på vei til Mekka. Muslimene ropte ut pilegrimsformularet^{IV} og drev offerdyrene foran seg. For den som ikke visste om intensjonen til profeten ﷺ og følgesvennene, kunne det se ut som om de kom for å kjempe mot dem i Mekka. På vei inn til byen fikk muslimene høre at Qoraysh var på vei mot dem for å kjempe mot dem. De hadde sverget på at ingen muslim skulle komme inn i deres by.

Et bud ble sendt fra Qorayshs side, og til slutt ble profeten ﷺ enig med Qoraysh om det de forlangte. Noen av følgesvennene følte at man hadde gått med på alt, og at det var å gi fra seg sine rettigheter for lett.

Denne fredspakten er kjent som *ṣolḥ al-Ḥodaybiyah* (صلح الحديبية). I fredspakten stod det at begge partene ikke skulle krige mot hverandre i 10 år. Qoraysh krevde også at hvis en av muslimene kom til Medina uten sin formynders

^I *At-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:75–76; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:267–269.

^{II} Koranen 33:33.

^{III} *Osd al-ghābah*, 7:343; *Tārīkh al-islām liḥ-Ḥabībī*, 2:44.

^{IV} *Labbayk Allāhomma labbayk* (لبيك اللهم لبيك – til stede er jeg, Gud, for å tjene Deg).

tillatelse, skulle vedkommende sendes tilbake til Qoraysh. Men hvis en muslim skulle falle fra og komme til Qoraysh i Mekka, var ikke de nødt til å sende vedkommende tilbake. Profeten ﷺ og følgesvennene måtte vende hjem dette året uten å gå inn i Mekka mot at de kunne vende tilbake det neste året.

Vår mester ‘Omar ﷺ kom bort til profeten ﷺ og spurte: «Av hvilken grunn skal vi fornedre religionen vår og snu?» Profeten ﷺ svarte: «Jeg er Guds tjener og sendebud, jeg går ikke imot Hans befaling, og Han vil ikke la meg bli fordervet.» Følgesvennene var tynget av tanken om at de ikke fikk utføre ‘omrah. Profeten ﷺ sa til dem: «Reis dere og slakt offerdyrene og barber hodet etter det.» Det underlige var at følgesvennene ikke reiste seg, enda det ble sagt tre ganger. Profeten Moḥammad ﷺ gikk inn til vår mor Omm Salamah ﷺ og fortalte om det som hadde skjedd. Hun var en vis kvinne. Svaret hennes var: «Kjære Guds profet, hvis De ønsker det, så gå ut og slakt Deres offerdyr uten å si ett eneste ord og be frisøren barbere hodet Deres.» Profeten ﷺ fulgte rådet til vår mor Omm Salamah ﷺ. Hans Høyhet ﷺ gikk ut og sa ikke ett eneste ord til noen og slaktet offerdyret og ba frisøren barbere hodet til Hans Høyhet ﷺ. Da følgesvennene så det, reiste de seg med det samme og begynte å slakte offerdyret og barbere hodet på hverandre. Etter denne hendelsen fikk de troende en stor nyhet fra Herren: «Sannelig, Vi har gitt deg en soleklar seier!»^I Profeten Moḥammad ﷺ opplyste vår mester ‘Omar ﷺ om åpenbaringen. De troende fikk oppleve at de oppnådde mye mer etter fredspakten i al-Ḥodaybiyah.^{II}

Å ofre et offerdyr er en del av pilegrimsferden i islam og noe muslimer generelt gjør fra den 10. til 13. zol-ḥijjah. Her gjør slakterne klart offerdyrenes kjøtt, Pakistan. ©Minhaj Welfare Foundation 2019

^I Koranen 48:1.

^{II} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:176; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:406.

Offerdyrenes kjøtt deles ut til de fattige, Pakistan. ©Minhaj Welfare Foundation 2019

VÅR MESTER ‘ABDOLLĀH IBN ABĪ OMAYYAH ﷺ

Visdommen til vår mor Omm Salamah ﷺ var alltid til nytte for det muslimske samfunnet. Hun var med Hans Hellighet ﷺ under slaget ved Khaybar og Taif. Profeten Moḥammad ﷺ hadde henne også med seg under erobringen av Mekka. Hennes bror ‘Abdollah ibn Abī Omayyah ﷺ hadde ennå ikke antatt troen, og til nå hadde han vært en fiende av islam. Denne dagen ønsket han å komme inn til profeten Moḥammad ﷺ for å bekjenne sin tro, men han fikk ikke lov til å komme inn. Det var før Mekka hadde blitt erobret. Da var det vår mor Omm Salamah ﷺ som talte hans sak og ordnet slik at denne høvdingen fikk tillatelse til å komme inn og bekjenne troen.¹

DEN SJENERØSE

Faren til vår mor Omm Salamah ﷺ var kjent for å være en av de mest sjenerøse blant araberne. Hun arvet denne fine kvaliteten etter faren og hadde et stort hjerte. Da hun flyttet inn til profeten ﷺ, oppdaget hun at Hans Hellighet ﷺ var så

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:76; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:348.

sjenerøs mot de trengende at Hans Hellighet ﷺ aldri bekymret seg for å selv bli nødlidende.

En dag kom profeten ﷺ til henne, og Hans Hellighet ﷺ ansiktsfarge var annerledes av bekymring. Vår mor Omm Salamah ﷺ tenkte at det må være på grunn av sykdom eller noe lignende. Hun spurte Hans Hellighet ﷺ om hva som var i veien. Hans Hellighet ﷺ svarte: «Det er på grunn av syv gullmynter som vi fikk i går, hele dagen i går gikk, og vi har ennå ikke gitt dem bort.» Det fikk henne til å spørre om hun kunne bruke pengene på barna sine som å gi avkall på dem for Guds sak og ikke som en arv til egne barn. Profeten ﷺ sa til henne at det var en belønning for henne i det. Det var fordi barna hennes tross alt hadde mistet faren. Hans Hellighet ﷺ sa også: «Sannelig, når en muslim bruker penger på sin familie med intensjon om å søke belønning av Herren, blir det ansett som almisse for vedkommende.»^I

Tjenestepiken til vår mor Omm Salamah ﷺ satt hos henne en gang, så kom noen fattige kvinner som tigget om å få noe. Tjenestepiken sa: «Gå herfra, gå herfra!», for i det øyeblikket hadde egentlig ikke vår mor Omm Salamah ﷺ noe å avse. Hun sa til tjenestepiken: «Dette er ikke det jeg har lært deg! Hent tilbake alle damene og legg noe i hånden deres, om det så bare skulle være en daddel.»^{II}

AVSKJEDSPILEGRIMSFERDEN

Det 10. året etter utvandringen til Medina (632 e.Kr.) utførte profeten Moḥammad ﷺ pilegrimsferden, og vår mor Omm Salamah ﷺ var også med, men da de kom fram til Mekka, ble hun syk og klarte ikke å gå ut for å sirkulere rundt det hellige huset Kaba, og profeten ﷺ hadde bestemt seg for å gå videre fra Mekka. Profeten ﷺ sa til henne: «Når daggrytidebønnen blir forrettet, sirkulerer du rundt Kaba på kamelen din mens folk forretter daggrytidebønnen.» Hun gjorde slik og forrettet de to bønnehetene man forretter etter å ha sirkulert rundt Kaba etter å ha gått ut derfra.^{III} Hun fikk også tillatelse til å steine satanpilarene før soloppgang på offerdagen (*yaum an-nahr* – يوم النحر) den 10. zol-ḥijjah. Etter å ha vært der gikk hun videre til Miná. Det var den dagen profeten Moḥammad ﷺ skulle være sammen med henne.

Hans Høyhet ﷺ gikk bort ikke lenge etter avskjedspilegrimsferden. Vår mor Omm Salamah ﷺ berettet: «Jeg la min hånd på brystet til Guds sendebud ﷺ den dagen Hans Høyhet ﷺ gikk bort. Siden har det passert en lang tid, og jeg både

^I *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:695#1002.

^{II} *Al-Istī'āb*, 4:493; *Tārīkh al-islām liž-Zahabī*, 1:470; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo'minīn*, 71–78.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 2:154#1626.

spiser og renser meg, men duften av moskus har ikke forsvunnet fra min hånd.»^I Det var duften av profetens ﷺ velsignede kropp som hun alltid kunne lukte fra hånden.

DØDSFALLET

Etter profetens ﷺ bortgang var hun av de følgesvennene som lærte bort loven til andre troende og berettet etter profeten ﷺ og lærte folk måten å tilbe Gud på. Hun skal ha berettet 378 beretninger etter profeten ﷺ. Hun ble 84 år gammel og opplevde katastrofen i islams historie. Det var da profetens ﷺ barnebarn vår mester al-Ḥosayn ﷺ led martyrdøden. Det gjorde vår mor Omm Salamah ﷺ trist, og hun sørget sårt over dette tapet. Profeten Moḥammad ﷺ ga noe jord til vår mor Omm Salamah ﷺ og sa: «Når du ser at denne jorden forvandler seg til blod, vil al-Ḥosayn ha lidt martyrdøden.»^{II} Hun levde ikke lenge etter den hendelsen. Det var det 59. året etter utvandringen til Medina (679 e.Kr.). Vår mester Abō Horayrah ﷺ ledet hennes begravelsesbønn. Gravfølget hennes i Medina sørget veldig, for hun var den siste gjenlevende av profetens hustruer. Hun ble begravd i al-Baqī' -gravlunden.^{III}

^I *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 5:182–183, 5:270–271; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:76; *Siyar a' lām an-nobalā'*, 2:209–210.

^{II} *Al-Mo'jam al-kabīr*, 3:108#2817.

^{III} *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:406–407; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:76; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:215; *Siyar a' lām an-nobalā'*, 2:202–210.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hva var kongetittelen i Etiopia?

svar

a)	Farao.	
b)	Keiser.	
c)	Negus.	

2. Hvor ble fredspakten med Qoraysh inngått?

svar

a)	Taif.	
b)	Al-Ḥodaybiyah.	
c)	Medina.	

3. Hva var kongen i Etiopia da muslimene kom dit?

svar

a)	Kristen.	
b)	Jøde.	
c)	Ateist (en som ikke tror på Gud).	

4. Hvor mange profetiske beretninger berettet vår mor Omm Salamah

ﷺ?

svar

a)	478.	
b)	378.	
c)	578.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hva handler koranverset 33:33 om?
- Hva fikk negus i gave av profeten Moḥammad ﷺ?
- Hvordan døde vår mester Abō Salamah ﷺ?
- Fortell om da vår mor Omm Salamahs ﷺ familie skulle til Medina.
- Hvilket råd ga vår mor Omm Salamah ﷺ til profeten ﷺ?
- Hvordan sirkulerte hun rundt Kaba under avskjedspilegrimsferden?
- Fortell kort om hvem vår mester al-Ḥosayn ﷺ er.

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om hva det å være god mot andre er ved hjelp av:

- Med *andre* menes det: foreldreløse, enker, fattige, trengende.
- Hva sier Koranen?
- Hva sier *hadīth*-ene?
- Hva sier de forskjellige religionene om det?
 - Kristendommen
 - Jødedommen
 - Hinduismen
 - Buddhismen
 - Sikhismen
- Vet du om en muslimsk organisasjon i Norge som er aktiv på dette feltet?
 - Lag en kort presentasjon om den.

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

©Jlhopgood 2012

DE TROENDES MOR ZAYNAB BINT JAḤSH ﷺ (589–641 E.KR.)

Navn og ættetavle: Zaynab bint Jaḥsh ibn Ri'āb ibn Ya'mar ibn Ṣabrah ibn Morrah ibn Kabīr ibn Ghanm ibn Dōdān ibn Asad ibn Khozaymah ibn Modrikah ibn Ilyās ibn Moḍar ibn Nizār ibn Ma'd ibn 'Adnān.

Jaḥsh var en alliert av profetens ﷺ bestefar 'Abd-ol-Moṭṭalib ibn Hāshim ﷺ, som var Qorayshs høvding.

Hennes mor var av følgesvennene og tanten til profeten ﷺ: Omaymah bint 'Abd-il-Moṭṭalib ibn Hāshim ibn 'Abd Manāf ibn Qoṣayy ibn Kilāb ibn Lo'ayy ibn Ghālib ibn Fahr ibn Mālik ibn an-Naḍr ibn Kinānah ibn Khozaymah ibn Modrikah ibn Ilyās ibn Moḍar ibn Nizār ibn Ma'd ibn 'Adnān.

Slik ættetavlen viser, ser vi at hun var en nær slektning av profeten Moḥammad ﷺ. Hun var kjent for å være sjenerøs, for hun avsa alltid for Guds sak. Andre kvaliteter som hun huskes for, er: gudfryktighet, religiøsitet og alltid påby det rette.

Vår mor Zaynab ﷺ ble født 33 år før utvandringen til Medina (589 e.Kr.) og vokste opp i et hjem som var av de adelige i Mekka. I tillegg til at hun stammet fra en adelig slekt både fra morssiden og farssiden, var hun også ansett som en av de vakreste kvinnene i Mekka. Foreldrene hennes, Jaḥsh ibn Ri'āb og Omaymah bint 'Abd-il-Moṭṭalib ﷺ, giftet seg i uvitenhetstiden^I. Barna deres var: 'Abdollāh (han var med på å kjempe under Badr-slaget og ble martyr på Oḥod-slagmarken), 'Obaydollāh, 'Abd, Zaynab og Ḥannah.

Navnet til vår mor Zaynab ﷺ er å finne blant de tidligste som antok troen. Hun var av de heldige og dem Gud utvalgte til å anta troen da troens lys begynte å lyse i Mekkas gater. Selv om hun var av de adelige i samfunnet, slapp hun ikke unna den grusomme behandlingen som de troende fikk i Mekka. Da de troende med Guds vilje utvandret fra Mekka til Medina, var hun av de første kvinnene som utvandret til Medina. Hun utvandret sammen med brødrene sine.^{II}

^I *Jāhiliyyah* (الجاهلية) er uvitenhetstiden på arabisk, det vil si tiden før islam.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:80–91; *Al-Istī'āb*, 4:406–408; *Osd al-ghābah*, 7:125–127; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:145, 4:149, 7:104; *Ḥilyah al-auliya'*, 1:274–276; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:153–155; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:211–218; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 1:472–473; *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo'minīn*, 87–92.

VÅR MESTER ZAYD IBN ḤĀRITHAH ﷺ

Tihāmah-området, Jemen. ©YXO 2006

So‘dá bint Tha‘labah var en dag ute med sønnen – vår mester Zayd ibn Ḥārithah ﷺ – som var omtrent åtte år på den tiden. De skulle besøke morens familie Banō Ma‘n. Idet hun satt og hvilte hos familien, kom det noen menn ridende, det sies at de var fra Tihāmah-området, som er lavlandet mellom kysten og fjellene i Hijaz. De tok vår mester Zayd ﷺ og red av sted med ham til markedsplassen ‘Okāz. Det var et sted der araberne holdt marked i de hellige månedene for kjøp og salg og for å framsi poesi offentlig for å konkurrere og underholde. De mennene som kidnappet ham, stilte ham til salg på slavemarkedet. En mann fra Mekka fikk øye på gutten og kjøpte ham. Denne mannen var Ḥakīm ibn Hizām ibn Khowaylid. Tilbake i Mekka ga han slavegutten til tanten sin, de troendes mor Khadījah bint Khowaylid ﷺ.

Da vår mor Khadījah ﷺ så hvor glad profeten Moḥammad ﷺ var blitt i vår mester Zayd ﷺ, ga hun ham som gave til ham. Fra den dagen tjente han profeten Moḥammad ﷺ. Det gjorde at vår mester Zayd ﷺ fra barndommen av hadde god moral og var sjenerøs og sannferdig.

Etter hvert fikk vår mester Zayds ﷺ far vite at sønnen var i Mekka. Faren reiste til Mekka sammen med broren Ka‘b. De var fast bestemt på sin sak, at de skulle hente hjem sønnen. Med seg hadde de penger som de skulle frikjøpe sønnen med, for de visste at uten det kunne det fort oppstå bråk og i verste fall stammekrig.

Da de var framme i Mekka, gikk de inn til profeten Moḥammad ﷺ – dette var før offentliggjørelsen av profetskapet. Faren og onkelen sa: «Sønn av ‘Abdollāh! Sønn av ‘Abd-ol-Moṭṭalib! Sønn av Hāshim! Sønn av Mekka-folkets høvding! Dere er Guds hellige hus' bestyrere, lar fanger gå og bespiser dem. Vi har kommet til deg for sønnen vår som er hos deg. Vi har med oss penger som er nok til å løskjøpe ham. Gjør oss den tjenesten og vær god mot oss ved å sette ham fri.» Profeten ﷺ sa til dem: «Rop på ham og gi ham valget. Hvis han velger dere, er han deres uten løsepenger. Hvis han velger meg, ved Gud, jeg velger aldri løsepenger framfor den som velger meg!» Disse ordene var en stor lettelse og glede for dem å høre, for selvfølgelig ville deres sønn velge dem, og de kunne ta ham med uten bråk og krangel. De takket for dette tilbudet og priste profeten ﷺ for en slik høysinnet væremåte.

Vår mester Zayd ﷺ ble kalt. Da han kom, kjente han igjen faren og onkelen. Hans Hellighet ﷺ så på ham og fortalte ham at de hadde kommet for å hente ham og ga ham valget om han ville dra eller bli. Vår mester Zayd ﷺ så på faren og onkelen og så på profeten Moḥammad ﷺ. Han sa: «Jeg kan aldri velge noen framfor Dem. For meg er De som far og onkel.» Faren Hārithah stod der og kunne ikke tro det sønnen hadde sagt. Han ble sint og sa: «Ve deg, Zayd! Velger du heller å være slave enn å være fri og å være slave framfor din far, onkel og familie?!» Vår mester Zayd ﷺ svarte: «Ja, uten tvil, jeg har sett noe i denne mannen, derfor kan jeg aldri velge noen framfor Moḥammad!» Da tok profeten ﷺ hånden til vår mester Zayd ﷺ og tok han med seg til gårdsrommet ved Kaba. Der satt folk fra Qoraysh og deres høvdinger. Hans Hellighet ﷺ ropte ut: «Qorayshs samfunn, vær vitner til at Zayd er min sønn, jeg arver ham, og han arver meg!» Disse ordene var en lettelse for faren og onkelen, for selv om de ikke fikk ham med seg, visste de nå at sønnen i det minste var hos en god mann som en fri person. De dro derfra tilfredse med at mannen som sønnen deres bodde hos, var kjent som «den sannferdige» og «den troverdige» av folket i Mekka. Fra den dagen begynte folk å kalle vår mester Zayd ﷺ «Zayd, sønn av Moḥammad».¹

ISLAM OG GAMLE TRADISJONER

I Mekka var det mange barn og ungdommer som man ikke kjente foreldrene til. Det gjaldt særlig de som hadde blitt tatt som fanger eller kidnappet under krig og plyndring. Hvis en mann ble fornøyd med en slik gutt eller ungdom, valgte han å gi ham sitt navn ved å adoptere ham. Det gjorde vedkommende til en del av den mannens familie, og barnet arvet etter den mannen, og hans ættetavle ble gjort

¹ *At-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:29–31.

til den adopterte sønnens ættetavle. Den adopterte sønnen ble også kjent ved den mannens navn, altså «..., sønn av ...».

Vår mester Zayd ﷺ var den første til å anta troen av de slavene som ble satt fri. Han var trofast mot profeten Moḥammad ﷺ og stod ved Hans Hellighets ﷺ side i medgang og i motgang. Da de troende med Guds vilje forlot Mekka for å bosette seg i Medina, utvandret også vår mester Zayd ﷺ. Alle de slagene som ble kjempet av profeten Moḥammad ﷺ, var vår mester Zayd ﷺ til stede i og kjempet.

Det kom en dag en åpenbaring til profeten ﷺ: «Gud har ikke gjort deres adoptiv sønner til deres ekte sønner. Det er bare noe dere sier med munnen. Gud sier sannheten og rettleder til den rette veien. Kall adoptiv sønnene etter deres fedre! Det er det mest rettferdige i Guds øyne.»^I Ved dette verset ble det gjort tydelig at den gamle tradisjonen som stammet fra uvitenhetstiden, ikke gjaldt i islam. Det vil si at en adoptiv sønn ikke var knyttet til sin fosterfar ved blodsband. Selv om vedkommende skulle behandles rettferdig og oppdras som ens egen sønn, gjaldt det ikke samme lover og regler for dem som for ens egne biologiske barn.^{II}

EKTESKAP

Vår mester Zayd ﷺ vokste opp til å bli en modig og vis mann. Profeten Moḥammad ﷺ så de gode kvalitetene i ham og ønsket at han skulle gifte seg. Profeten ﷺ hørte med flere av de høytstående i samfunnet. Vår mor Zaynabs søster Ḥannah ﷺ snakket med profeten ﷺ, og Hans Hellighet ﷺ foreslo adoptiv sønnen for hennes søster. Det gjorde at vår frue Ḥannah ﷺ ble sint og sa: «Kjære Guds sendebud, skal De gifte Deres frigjorte slave med kusinen Deres?» Så gikk hun og fortalte vår mor Zaynab ﷺ om det. Vår mor Zaynab ﷺ, som var ugift på den tiden, ble veldig sint da hun hørte søsterens reaksjon. Hun stod opp og gikk selv til profeten ﷺ og sa: «Jeg vil være enken i Qoraysh hvis ikke jeg godtar ham.» Med det mente hun at hvis Guds sendebud ﷺ foreslår en person, hvem var så hun til å nekte eller mene noe annet. Det sa hun av respekt og kjærlighet. Profeten ﷺ svarte: «Jeg ønsker ham for deg.» Det ble åpenbart av Gud: «En troende mann eller kvinne har ikke rett til å velge i en sak når Gud og sendebudet har tatt en avgjørelse om den saken. Den som viser Gud og sendebudet ulydighet, farer uten tvil i en soleklar villfarelse.»^{III}

Vår mor Zaynab ﷺ godtok det Gud og profeten ﷺ ønsket. Hun giftet seg med vår mester Zayd ﷺ. Dette ekteskapet var et kultursjokk for araberne. De

^I Koranen 33:4–5.

^{II} *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, 7:79–81; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 3:29–31.

^{III} Koranen 33:36.

kunne ikke tro at en av de adeliges døtre skulle gifte seg med en frigjort slave. På den tiden var samfunnet delt opp i tre grupper:

- de adelige
- slaver
- frigjorte slaver

Det islam hadde gjort i dette tilfellet, var å utfordre tradisjoner som mente at noen folk var bedre enn andre fordi de var barna til de adelige. Det eneste som gjør noen bedre enn andre i Guds øyne, er gudfryktighet.^I

Etter at vår mor Zaynab ﷺ og vår mester Zayd ﷺ, som var hennes ektemann på den tiden, begynte å leve sammen, oppstod det fort problemer mellom dem. Hver gang vår mester Zayd ﷺ besøkte profeten ﷺ, klagde han på vår mor Zaynabs ﷺ oppførsel og væremåte overfor profeten ﷺ. Profeten ﷺ sa: «Hold deg til din hustru og frykt Gud!»^{II} Men avstanden mellom dem og uenighetene ble bare større og større for hver dag som gikk. Etter et år eller litt mer enn det kom de til det punktet at vår mester Zayd ﷺ valgte å skille seg fra henne.

Det finnes en usann historie som er veldig populær. I den usanne historien er det at profeten ﷺ skal ha besøkt vår mester Zayds ﷺ hus, men på det tidspunktet var ikke han hjemme. Vår mor Zaynab ﷺ skal ha vært hjemme, og hun hadde ikke dekket seg til i det øyeblikket. Hans Hellighet ﷺ fikk øye på henne og ønsket et forhold til henne. Da sa Hans Hellighet ﷺ: «Hellig er Gud som forandrer hjertets vilje.» Vår mor Zaynab ﷺ skal ha hørt det og fortalt det til sin daværende ektemann da han kom hjem. Vår mester Zayd ﷺ syntes at det var best å skille seg fra henne på grunn av det, slik at profeten ﷺ kunne få sin vilje. Han besøkte profeten ﷺ og fortalte det han var i ferd med å gjøre, men da ba profeten ﷺ ham å frykte Gud og beholde hustruen. Det var noe profeten ﷺ sa med tungen, men ville noe annet i hjertet.^{III}

Det er viktig å huske at det er den samme personen som var kusinen til profeten ﷺ, og Hans Hellighet ﷺ kjente henne fra barndommen av og hadde sett henne vokse og var klar over hennes skjønnhet. Så hvorfor skulle Hans Hellighet ﷺ plutselig bli så blendet av hennes skjønnhet den dagen?!

«[...] Men du holdt skjult i hjertet det Gud var i ferd med å avsløre, mens du bekymret deg for folk, enda Gud har mest rett til at du frykter Ham! Da Zayd skilte seg fra henne, ektet Vi henne med deg, sånn at det ikke skulle være noen skyld for de troende i å ekte sine adoptiv sønners hustruer når de skiller seg fra dem.

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:80; *Osd al-ghābah*, 7:125.

^{II} Koranen 33:37.

^{III} *Jāmi' al-bayān fī ta'wīl al-Qor'ān*, 20:272–274.

Guds vilje vil skje.»^I I dette verset opplyser Gud om at det allerede hadde blitt åpenbart for profeten ﷺ at vår mor Zaynab ﷺ kom til å gifte seg med Hans Hellighet ﷺ, men profeten ﷺ var bekymret for hva folk kom til å si på grunn av de gamle tradisjonene. Det var derfor Gud gjorde det tydelig at Han er den som skal fryktes, og ikke folks tanker eller ord.^{II} Bekymringen til profeten ﷺ var ikke for seg selv, men for troen, at folk kom til å forlate troen når hyklerne og de vantro kom til å få sjansen til å kritisere den islamske loven. Det var Guds plan for å bryte den gamle tradisjonen, og det var Hans vilje som måtte skje.

Etter tre menstruasjonssykluser var venteperioden til vår mor Zaynab ﷺ over etter skilsmissen fra vår mester Zayd ﷺ. Da kom profeten Moḥammad ﷺ til henne, og det var ingen andre enn henne som visste at venteperioden hennes var over, men profeten ﷺ hadde blitt sendt av Gud. Hun satt i huset sitt uten å ha tildekket håret, og profeten ﷺ kom inn uten å be om tillatelse, for hun var Hans Hellighets ﷺ hustru nå og det også uten vielsesseremoni eller brudegave. Hun forstod at det var Guds befaling, men hun spurte: «Kjære Guds sendebud, uten vielsesseremoni og vitner?» Profeten ﷺ sa: «Gud er den som har ektet oss, og Gabriel er vitne!»^{III}

Vår mor Zaynab ﷺ sa til de andre hustruene til profeten ﷺ: «Deres formyndere giftet bort dere, mens jeg ble giftet bort av Gud fra over de syv himlene.»

Hun sa også til profeten ﷺ: «Kjære Guds sendebud, ved Gud, jeg er ikke som noen av Deres hustruer. Jeg skal gi Dem tre grunner til det:

- Min og Deres bestefar (‘Abd-ol-Moṭṭalib) er den samme.
- Gud den Allmektige og Allmajestetiske giftet Dem med meg fra himmelen. Det ble åpenbart om meg i Koranen som muslimene resiterer, noe som aldri kommer til å bli byttet ut eller endret.
- Den som kom med den nyheten, var Gabriel ﷺ.»^{IV}

^I Koranen 33:37.

^{II} *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor’ān*, 14:190.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:88; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:145–146, 7:104; *Osd al-ghābah*, 7:125; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:644.

^{IV} *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor’ān*, 7:126; *Al-Iṣābah fī tamīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:153–154; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:81–82; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:145–146, 7:104; *Osd al-ghābah*, 7:167; *Al-Istī‘āb*, 4:406–407; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:211; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:47.

BRYLLUPSANKETTEN

Bryllupsbankett er en tradisjon i islam. ©Selfthy 2013

Ingen andre av hustruene til profeten Moḥammad ﷺ opplevde at det ble holdt en så stor bryllupsbankett for dem. Den morgenen da bryllupsbanketten skulle holdes, sa vår frue Omm Solaym ﷺ til vår mester Anas ibn Mālik ﷺ at det var dagen da bryllupsbanketten skulle være, men hun visste at Hans Hellighet ﷺ ikke hadde noe å servere folk. Hun ba ham hente en skål som de pleide å ha smør og fett i. Vår mester Anas ﷺ ga henne den, og hun fylte den med en blanding av dadler, ost og smør. Så tok hun det over i en bolle. Det var ikke mye, men nok til å mette profeten ﷺ og vår mor Zaynab ﷺ. Hun sa til vår mester Anas ﷺ at han skulle ta den med til profeten ﷺ og si at det var fra dem, selv om det var lite.

Vår mester Anas ﷺ gikk og leverte den som moren hadde bedt ham gjøre. Profeten ﷺ sa til ham: «Sett den i et hjørne av huset.» Vår mester Anas ﷺ satte den i et hjørne inntil vegg. Så sa profeten ﷺ: «Inviter Abō Bakr, ‘Omar, ‘Othmān, ‘Alī [...]» og slik nevnte profeten ﷺ mange av følgesvennene. Vår

mester Anas ﷺ forstod ikke helt at Hans Hellighet ﷺ ba så mange komme, for det var så lite mat å servere. Selv om han syntes det var merkelig, gjorde han som han ble bedt om. Han ba alle som profeten ﷺ nevnte om å komme, og etter det ba profeten ﷺ ham å gå til moskeen og hente alle som var der. I moskeen var det en mann som forrettet en bønn. Vår mester Anas ﷺ ba også ham om å komme og fortalte at profeten ﷺ hadde invitert folk så huset var blitt fullt. Da han kom tilbake, spurte profeten ﷺ: «Er det noen igjen i moskeen?» «Nei!» svarte vår mester Anas ﷺ. Profeten ﷺ sa: «Se hvem som er i gatene, inviter også dem!» Vår mester Anas ﷺ inviterte også dem. Nå var det så fullt at det ikke var mulig å hente flere. «Er det igjen noen nå?» spurte profeten ﷺ. «Nei, kjære Guds sendebud!» svarte vår mester Anas ﷺ. Profeten ﷺ sa da: «Kom med bollen!» Vår mester Anas ﷺ la den foran Hans Hellighet ﷺ. Hans Hellighet ﷺ tok tre fingre i bollen og rørte på maten, så ba Hans Hellighet ﷺ en skuddbønn og sa: «Det Gud vil.» Etter det ba Hans Hellighet ﷺ følgesvennene om å komme 10 og 10 om gangen og spise seg mette i Guds navn av det som var i bollen. Vår mester Anas ﷺ observerte at folk kom og spiste i Guds navn. Det han la merke til, var at maten i bollen ikke tok slutt, det var som om det var en kilde i den lille bollen som bare fikk den til å fylle seg opp. Til slutt hadde alle som var i huset, spist seg mette, og det som var igjen, var det vår mester Anas ﷺ først kom med. Det tok han og satte foran vår mor Zaynab ﷺ. Etter det gikk han hjem og fortalte moren det han hadde sett. Hun sa: «Forundre deg ikke, hvis Gud vil, kan hele Medinas folk spise fra den bollen.»¹

Da folk var ferdig med å spise, ble de sittende og snakke med hverandre. Profeten Moḥammad ﷺ var for sjenert til å be dem gå derfra, for meningen var at etter maten skulle de gå hjem. Hans Hellighet ﷺ stod selv opp og gikk ut for at folk skulle forstå at det var på tide å gå. De fleste stod opp og fulgte etter ut av huset, men det var en gruppe som ble sittende. De fortsatte å sitte og prate med hverandre. Profeten ﷺ gikk til de andre hustruenes værelser for å hilse på dem. De hilste tilbake og gratulerte Hans Hellighet ﷺ ved å si: «Måtte Gud velsigne Dem.» Så vendte Hans Hellighet ﷺ tilbake til vår mor Zaynabs ﷺ værelse. Vår mester Anas ﷺ var sammen med Hans Hellighet ﷺ. Der satt fortsatt de som drev og pratet. Vår mor Zaynab ﷺ satt med ryggen til dem. Alt dette plagde profeten ﷺ, men Hans Hellighet ﷺ gikk bare ut igjen, og da folk så det, forstod de hva Hans Hellighet ﷺ egentlig ville. De fortet seg ut derfra. Vår mester Anas ﷺ gikk og fortalte profeten ﷺ om at de hadde gått. Hans Hellighet ﷺ gikk hjem, og vår mester Anas ﷺ gikk bak Hans Hellighet ﷺ til døren. Profeten ﷺ trakk for forhenget som var i døråpningen mellom dem. Da ble følgende gudsord åpenbart:

Dere troende! Gå ikke inn i profetens hjem bortsett fra når dere har fått tillatelse til å spise der. Vær ikke av dem som venter på at maten blir

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:82–84; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:147–149; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:47–48.

tilberedt, men gå heller inn når dere blir invitert inn. Når dere er ferdig med å spise, så gå derfra og vær ikke slike som vil sitte igjen for å hyggeprate. Sannelig, dette er til bry for profeten, og han føler seg sjenert av dere, men Gud føler Seg ikke sjenert av å si det som det er. Når dere spør profetens hustruer om noe dere har behov for, så spør dem fra bak et forheng. Dette er det reneste for deres hjerte og profetens hustruers hjerte. Det er ikke lovlig for dere å i det hele tatt såre Guds sendebud og heller ikke noen gang å ekte profetens hustruer etter ham. Sannelig, dette er en enorm synd i Guds øyne.^I

Verset forklarte følgesvennene at de til enhver tid måtte ta hensyn til profeten ﷺ, selv etter Hans Hellighets ﷺ bortgang er Hans Hellighet ﷺ blant sitt muslimske samfunn. Denne tildekkingen som loven ønsker, er for at hjertet skal være rent og anstendighet en del av samfunnet og kulturen.

Profeten ﷺ gikk ut til folket og lot dem høre det Herren hadde åpenbart.^{II}

PROFETIEN

Den gang profeten Moḥammad ﷺ dro av sted for å utføre avskjedspilegrimsferden, var også de troendes mødre med Hans Hellighet ﷺ. Profeten ﷺ opplyste hustruene om at dette var den gangen de kom til å utføre pilegrimsferden sammen med Hans Hellighet ﷺ, og ikke etter det. Vår mor Zaynab bint Jahsh ﷺ var den som ikke fikk være med på denne reisen.

Vår mor Zaynab ﷺ berettet 11 beretninger etter profeten Moḥammad ﷺ. Nevøen hennes Moḥammad ibn ‘Abdillāh ibn Jahsh, Zaynab bint Abī Salamah og vår mor Omm Ḥabībah bint Abī Sofyān ﷺ gjenga beretningene etter henne.^{III}

HUN MED DE LENGSTE HENDENE

En dag satt profeten Moḥammad ﷺ sammen med hustruene og pratet. De spurte Hans Høyhet ﷺ om hvem av dem som kom til å møte profeten ﷺ først etter Hans Høyhets ﷺ bortgang. Profeten ﷺ svarte: «Den av dere med de lengste hendene!» Alle hustruene begynte å måle hendene sine med hverandre for å se hvem som var den heldige. Det viste seg at vår mor Saudah bint Zam‘ah ﷺ var den som hadde

^I Koranen 33:53.

^{II} *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:153; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:83–84; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:146–149; *Oṣd al-ghābah*, 7:127; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:47–48.

^{III} *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:154; *Oṣd al-ghābah*, 7:126; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 7:104; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:212, 2:218.

de lengste hendene. De fortsatte å måle ved å legge en hånd på veggen for å måle med den andres hånd selv etter profetens ﷺ bortgang, men da vår mor Zaynab bint Jaḥsh ﷺ gikk bort, innså de at det ikke var fysisk betydning, men åndelig. Hun hadde kortere hender enn flere av dem, men det var hennes gode handlinger og særskilt almisser som var ment i profetien. En av hennes gode handlinger var at hun tjente sitt eget levebrød ved å arbeide. Hun arbeidet med å farge skinn og tøy og dele det opp, så solgte hun det hun hadde laget. Det var også en av kvalitetene, som gjorde at hun ble beskrevet som hun med de lengste hendene. Mesteparten av det hun tjente, ga hun for Guds sak.¹ De fattige visste at de alltid kunne henvende seg til vår mor Zaynab ﷺ hvis de hadde behov for noe.

Foto: Edd Sowden, 2009. ©Edd Sowden

I kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ sendte han vår mor Zaynab ﷺ 10 000 sølvmynter i pensjon, som ble fastsatt av ham til alle profetens ﷺ hustruer. Da hun så det, sa hun: «Hva er dette for noe?» Budet som brakte dem, sa: «Det ble sendt av ‘Omar til deg.» Hun sa: «Måtte Gud tilgi ham, ved Gud, det finnes søstre som har mer behov for dette enn meg.» Alle som var der, sa til henne: «Alle disse pengene er dine.» Hun sa «Hellig er Gud!» og trakk et forheng mellom seg og pengene. De som var der, fikk beskjed om å dele opp pengene og ta dem med til forskjellige folk. Hun delte dem til slektninger, foreldreløse og de trengende.

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:154; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:44, 8:85–86; *Oṣd al-ghābah*, 7:126; *Al-Iṣṭī‘āb*, 4:407; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:149, 7:104; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:216.

Til slutt var det igjen noen penger under et tøyestykke som lå over dem, da sa slavinnen hennes: «Måtte Gud tilgi deg, de troendes mor, ved Gud, vi har også en andel i dette!» Vår mor Zaynab ﷺ sa: «Alt som er under tøyestykket, tilhører dere!» Tøyestykket ble løftet, og under det var det 85 sølvmynter.

Vår mester ‘Omar ﷺ fikk høre om det hun gjorde, så han sa: «Dette er en kvinne som folk alltid forventer godhet av.» Etter det gikk han til henne og stilte seg utenfor hennes dør og framsa fredshilsenen. Han fortalte at han hadde fått høre det hun hadde gjort med pengene, derfor skulle hun få 1000 sølvmynter, men hun avså dem også for Guds sak og valgte å ikke beholde noe som helst. Hun løftet hendene i skuddbønn og ba: «Gud, la ikke det ‘Omar sender, nå meg etter dette året!»^I

DØDSFALLET

Gud bønnhørte vår mor Zaynab bint Jahsh ﷺ, og de pengene nådde ikke henne igjen. Hun var den første av de troendes mødre til å forenes med profeten ﷺ etter Hans Hellighets ﷺ bortgang. Det var det 20. året etter utvandringen til Medina (641 e.Kr.) i kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ. Hun døde i en alder av 53 år, og hun etterlot seg ikke en eneste gullmynt eller sølvmynt. Før hun døde, avså hun alt hun eide. Da hun lå på dødsleiet, sa hun: «Jeg har gjort klar mitt liksvøp, men ‘Omar kommer til å sende meg et liksvøp også. Derfor må dere gi bort det ene som almisse. Og hvis dere skulle makte å gi bort min *izār* (tøyestykke man har rundt livet) som almisse når dere begraver meg, så gjør også det!» Det var slik hun ville uttrykke hvor glad Gud er i almisser til de fattige, og hvor mye Guds tjenere elsker å gjøre Herren glad. Så gjorde hun klart i testamentet at hun skulle bli båret på sengen som var under profeten ﷺ da Hans Hellighet ﷺ ble svøpt i liksvøpet. Før henne ble vår mester Abō Bakr ﷺ båret på den til graven.

Vår mester ‘Omar ﷺ sendte henne fem liksvøp, og hun valgte et fløyelsaktig stoff (*chenille*) fra Harran, et sted sørøst i Anatolia-regionen i dagens Tyrkia. Liksvøpet som hun valgte, ble hennes siste klær, og søsteren hennes Ḥammah ﷺ ga bort liksvøpet som hun hadde gjort klar som almisse.^{II}

Dagen hun døde var, en voldsomt varm dag, så vår mester ‘Omar ﷺ beordret at det skulle settes en baldakin over graven hennes, det vil si et tak av tøy for å skygge. Det sies at det var den første baldakinen som ble satt over en grav i islams historie. Baldakinen skulle skygge for de som gravde hennes grav i al-

^I *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:155; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:86–87; *Oṣd al-ghābah*, 7:126–127; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:48–49.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:82–91; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:154–155; *Al-Istī‘āb*, 4:407–408; *Oṣd al-ghābah*, 7:127; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:49; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:217.

Baqī'-gravlunden. Etter at graven var klar, beordret vår mester 'Omar ﷺ at det bare skulle være hennes slektninger som skulle bære henne og være ved graven. Da kom det menn og kvinner fra hennes slekt, men vår frue Asmā' bint 'Omays ﷺ foreslo for vår mester 'Omar ﷺ at hun kunne vise ham noe som hun så folk gjøre i Etiopia for sine kvinner den gang følgesvennene var der. De la vår mor Zaynab ﷺ på sengen og la et tøyestykke over henne. Da kunne alle de troende ta et siste farvel med de troendes mor Zaynab ﷺ.

Vår mester 'Omar ﷺ så hennes bror Abō Aḥmad ﷺ bære sengen og gråte. Han var blind. Han fikk beskjed om å slippe sengen, for ingen kunne klandre ham om han ikke bar søsterens seng. Men han sa at etter alt det gode han og andre hadde opplevd takket være henne, var det det eneste som kunne gi ham ro og skygge for den voldsomme varmen den dagen. Vår mester 'Omar ﷺ ledet begravelsesbønnen for henne. Så spurte folk om hvem som skulle gå ned i graven og legge henne der. Vår mester 'Omar ﷺ fortalte: «Jeg spurte profetens ﷺ hustruer da Zaynab, datter av Jaḥsh, ble syk: 'Hvem skal stille henne og ta seg av henne?' De svarte: 'Vi!' Jeg mente at de talte sant. Da hennes sjel ble tatt, spurte jeg dem: 'Hvem skal bade hennes lik og svøpe liksvøpet om henne?' De svarte: 'Vi!' Jeg mente at de talte sant. Så spurte jeg dem: 'Hvem skal gravlegge henne?' [Vår mester 'Omar ﷺ ønsket å selv gjøre det.] De svarte: 'Hvem var det tillatt for å gå inn til henne mens hun levde?' Jeg mente at de talte sant.» Så ropte han ut: «Folk, la det være!» Menn fra familien hennes – barna til hennes bror og søster – kom fram, og det var: Moḥammad ibn 'Abdillāh ibn Jaḥsh, 'Abdollāh ibn Abī Aḥmad ibn Jaḥsh og Moḥammad ibn Ṭalḥah ibn 'Obaydillāh (sistnevnte var sønnen til vår frue Ḥannah, søsteren til vår mor Zaynab) ﷺ.¹

Da vår mor Zaynab ﷺ døde, gråt vår mor 'Ā'ishah ﷺ og sa: «Måtte Gud vise Zaynab, datter av Jaḥsh, nåde. Hun var en rettskaffen kvinne. På denne jorden fikk hun en ære som ingen andre fikk. Sannelig, Gud giftet henne med Sin profet ﷺ i det dennesidige, og Koranen nevner henne. Sannelig, Guds sendebud ﷺ sa til oss mens vi satt rundt Hans Høyhet ﷺ: 'Hun med de lengste hendene av dere kommer til å være den raskeste av dere til å møte meg.' Guds sendebud ﷺ ga henne gledesbudet om å være den første til å møte Hans Høyhet ﷺ. Hun er også Hans Høyhets ﷺ hustru i paradiset.»

Alle hustruene til profeten ﷺ pleide alltid å snakke godt om vår mor Zaynab ﷺ etter hennes død. Vår mor 'Ā'ishah ﷺ sa alltid når hun nevnte vår mor Zaynab ﷺ: «Den prisverdige, tilbederen og de foreldreløses og enkenes ly har gått bort. Jeg har aldri sett en kvinne bedre i religionen, mer gudfryktig, sannferdig, en som knytter bånd til slekten, troverdig, en som gir almisser og ofrer alt for å komme nær Gud, enn Zaynab, datter av Jaḥsh.»

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:154; *Al-Istī'āb*, 4:407; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:87–90; *Oṣd al-ghābah*, 7:127; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:149, 7:127; *Siyar a'lām an-nobalā*, 2:212–213.

Banō Asad var hennes slekt, og for å vise at de var stolte av vår mor Zaynab ﷺ, kunne de spørre folk: «Finnes det en kvinne blant dere som Gud giftet med profeten ﷺ fra over de syv himler?!»¹ Det gjorde at folk ble stille.

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:154–155; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:82–91; *Al-Istī‘āb*, 4:407; *Osd al-ghābah*, 7:127; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:148–149, 7:104; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:213–215.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hva valgte vår mester Zayd ﷺ å gjøre?

svar

a)	Å dra sammen med faren og onkelen.	
b)	Å flytte for seg selv.	
c)	Å bli boende hos profeten Moḥammad ﷺ.	

2. Vår mor Zaynab ﷺ var datter til

svar

a)	profetens ﷺ onkel.	
b)	profetens ﷺ tante.	
c)	profetens ﷺ kusine.	

3. Hvor mange deler var samfunnet i Mekka delt opp i?

svar

a)	3.	
b)	5.	
c)	2.	

4. Hvem ledet vår mor Zaynabs ﷺ begravelsesbønn?

svar

a)	Vår mester Abō Horayrah ﷺ.	
b)	Vår mester ‘Omar ﷺ.	
c)	Vår mester ‘Othmān ﷺ.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

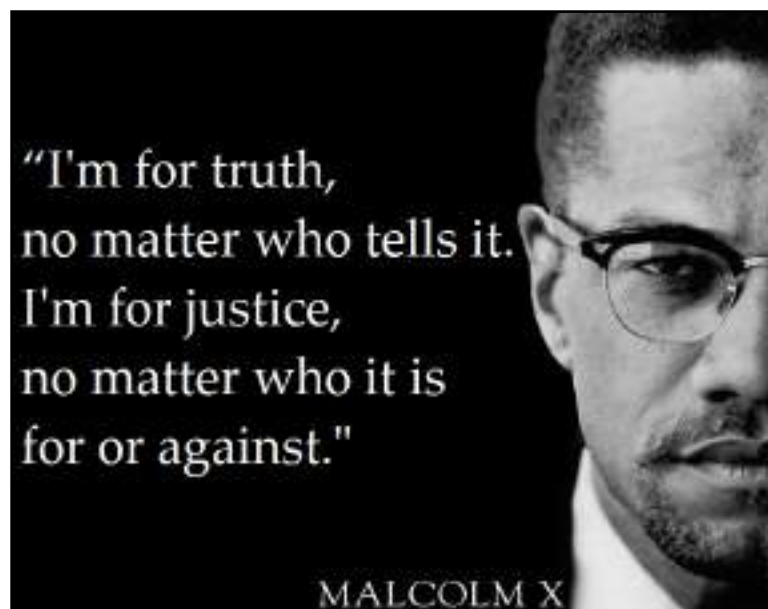
- Fortell om mirakelet under bryllupsbanketten.
- Hva menes det med «hun med de lengste hendene»?
- Hvordan kom vår mester Zayd ﷺ til Mekka?
- Hva arbeidet vår mor Zaynab ﷺ med?
- Hva var enkepensjonen som vår mester ‘Omar ﷺ fastsatte for profetens ﷺ hustruer?
- Hva er venteperioden til en fraskilt kvinne i islam?
- Fortell kort om begravelse ifølge islam.

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om og ved hjelp av følgende:

- Er noen mennesker bedre eller mer verdt enn andre på grunn av sine foreldre, religion, hudfarge, nasjonalitet, penger?
- Hva sier islam?
 - Koranen: Hvem er bedre i Guds øyne?
 - *Hadīth*: Hva ble sagt under avskjedspilegrimsferden?
- Kaster/kastesystem
- Apartheid
- Rasisme
- Likeverd
- Lag en kort presentasjon om en av disse personene:
 - Nelson Mandela
 - Malcolm X
 - Martin Luther King jr.

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

«Jeg er for sannheten, uansett hvem som forteller den.

Jeg er for rettferdighet, uansett hvem den er for eller imot.»

Malcolm X ©Paul 2013

DE TROENDES MOR JOWAYRIYAH BINT AL-ḤĀRITH ﷺ (608–676 E.KR.)

Historikerne er uenige om når hun ble født og døde. Det sies at hun ble 65 eller 70 år gammel. Hun døde i måneden rabī‘ al-awwal i enten det 50. året eller 56. året etter utvandringen til Medina. Basert på dette blir teoriene som følger, ifølge islamsk tidsregning:

1. Født 15 år før utvandringen og død 50 år etter utvandringen, alder: 65 år (607–670 e.Kr.).
2. Født 9 år før utvandringen og død 56 år etter utvandringen, alder: 65 år (612–676 e.Kr.).
3. Født 20 år før utvandringen og død 50 år etter utvandringen, alder: 70 år (602–670 e.Kr.).
4. Født 14 år før utvandringen og død 56 år etter utvandringen, alder: 70 år (608–676).

Teori (4) virker å være den rette, for hun var 20 år da hun giftet seg med profeten ﷺ i år 6 etter utvandringen til Medina (627 e.Kr.).

Nord for Mekka i retning mot Medina holdt stammen Khozā‘ah til. De var godt etablert på det området. Denne stammen var en gren av stammen al-Azd, som stammet fra Banō Qaḥṭān fra Sør-Arabia. Al-Azd var de araberne som er kjent som sabeanene. Sabeanene var de som grunnla kongeriket Saba. Det var stammen Khozā‘ah som var formyndere av det hellige huset Kaba før stammen Qoraysh. Disse tilba en avgudsstatue av en gudinne som de kalte «Manāh (مناة)». Stammen Khozā‘ah hadde mange slekter som stammet fra den: Banō al-Moṣṭaliq ibn Sa‘d ibn ‘Amr ibn Loḥayy, Banō Ka‘b ibn ‘Amr, Banō ‘Adī ibn ‘Amr, Banō Malīḥ ibn ‘Amr og Banō ‘Auf ibn ‘Amr.

Høvdingen til Banō al-Moṣṭaliq, som het al-Ḥārith ibn Abī Dirār, fikk en datter. De kalte henne «Jowayriyah». Vår mor Jowayriyah ﷺ vokste opp hos en velstående familie. Gud hadde lagt gode kvaliteter i henne, som fromhet og godhet mot andre. Alle i byen kjente til hennes gode moral og karakter. Hun var også kjent for å være veldig vakker, det gjorde at mange av de adelige i samfunnet ville gifte seg med henne, og folk fra fjern og nær ba om hennes hånd. Det var en ridder ved navn Mosāfi‘ ibn Ṣafwān ibn zī ash-Shofr al-Khozā‘ī som giftet seg med henne.

Da islams sol grydde i Mekka og begynte å spre seg i Arabia, fikk folk høre om den siste profeten ﷺ, profeten Moḥammad ﷺ, som kalte til én Gud og befalte at folk skulle gi slipp på flerguderi. Folk antok troen i hopetall, men det var veldig mange som fornektet budskapet. Da muslimene utvandret til Medina for å leve og praktisere troen fritt, hjalp det de troende å spre troen i Arabia og utenfor Arabia.

Det første Hans Hellighet ﷺ var opptatt med å gjøre, var å kalle stammene i nærheten for å styrke båndet med dem. Mange av stammene antok troen, men stammen Banō al-Moṣṭaliq fornektet Gud og Herrens lov. De gjorde seg klare til å angripe muslimene i Medina for å gjøre slutt på troen som hadde begynt å spre seg i Arabia.¹

SLAGET MOT BANŌ AL-MOṢṬALIQ

Profeten Moḥammad ﷺ fikk høre om at Banō al-Moṣṭaliq ledet av al-Ḥārith ibn Abī Dirār hadde planer om å angripe muslimene i Medina. Hans Høyhet ﷺ sendte ut vår mester Boraydah ibn al-Ḥoṣayb al-Aslamī ﷺ for å undersøke nyheten. Utsendingen møtte al-Ḥārith ibn Abī Dirār og spurte om saken, og etter det returnerte han til profeten ﷺ. Han informerte om at al-Ḥārith ibn Abī Dirār var på vei. Profeten ﷺ skyndte seg med å gjøre klar 700 menn og satte av sted for å stoppe angrepet. De troendes mor ‘Ā’ishah ﷺ var også med profeten ﷺ under dette slaget. Dette fant sted den tredje sha‘bān i det sjette året etter utvandringen til Medina (627 e.Kr.).

Høvding al-Ḥārith fikk høre om det og sendte en spion for å komme med nyheter om den muslimske hæren, men spionen ble tatt og drept. Da høvdingen fikk høre om at spionen hans ble drept, og at muslimenes hær var på vei, ble både han og hans menn fryktsomme. Noen stammer hadde alliert seg med ham for å angripe muslimene, men nå trakk de seg.

Den muslimske hæren stoppet ved en vannkilde på Najd-området, der Banō al-Moṣṭaliq hadde slått leir. Det stedet het al-Moraysī‘. Det var her hærene stod overfor hverandre, klare til å kjempe. Hans Høyhet ﷺ rettet på de muslimske rekkene, og *al-Mohājirōns*^{II} fane ble gitt til vår mester Abō Bakr ﷺ. Vår mester Sa‘d ibn ‘Obādah ﷺ fikk *al-Anṣārs*^{III} fane. Det ble gitt en befaling til vår mester ‘Omar ﷺ om at fienden kunne godta at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, og at de ved dette trosprinsippet kunne forsvare livet og eiendommen, men Banō al-Moṣṭaliq nektet å anta troen og ville verken ha fred eller bøye seg for Guds lov. Begge hærene begynte å skyte piler mot hverandre. Så befalte profeten ﷺ at hele hæren skulle angripe fienden samtidig. Kampropet den dagen var: «Å, Hjelper, drep, drep!» Gud lot de troende seire over fienden. Muslimene vant stor ære og heder og fikk mye krigsbytte ved denne seieren, mens fienden ble fornedt og

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:72–74; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:92–95; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:49; *Oṣd al-ghābah*, 7:56–58; *Ṣifāh aṣ-ṣafwah*, 2:49–52; *Al-Istī‘āb*, 4:366–367; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:261–265.

^{II} *Al-Mohājirōn* (المهاجرون) er de følgesvennene som utvandret fra Mekka til Medina.

^{III} *Al-Anṣār* (الأنصار) er de følgesvennene som bodde i Medina og hjalp de troende som utvandret til Medina.

svekket. Krigsbyttet ble delt blant de troende etter at en femtedel ble tatt ut for Gud. En ridder fikk to deler, mens en som hadde gått til fots, fikk én del.¹

MOSĀFI‘ IBN ŞAFWĀN BLIR DREPT

Banō al-Moşṭaliq innså fort hvilket problem de hadde støtt på under dette slaget. De mistet mange menn. Vår velynder ‘Alī ﷺ drepte to store personer blant dem. Den ene av dem var Mālik og den andre sønnen hans. Vår mester ‘Abd-or-Raḥmān ﷺ drepte en ridder som enten het Aḥmar eller Oḥaymar. På denne slagmarken falt også vår mor Jowayriyahs ﷺ første ektemann, Mosāfi‘ ibn Şafwān ibn zī ash-Shofr al-Khozā‘ī. Han var av de som hatet islam mest av Banō al-Moşṭaliq. Dagen han falt på slagmarken, sa han:

Jeg er sønnen til zī ash-Shofr, og mitt bestemmelsessted er endret.

Spydet mitt er langt og sverdet blottet.

Mitt indre var klar over at jeg skulle bli drept.

Muslimene mistet én mann den dagen, det var vår mester Hishām ibn Şabābah ﷺ. Han ble martyr ved en feiltakelse, for en følgesvenn fra *al-Anşār* trodde han var en av fiendene.

Etter at slaget var over, kom hans bror Maqīs ibn Şabābah fra Mekka og erklærte sin tro. Han krevde blodpenger for det som hadde hendt med broren. Guds sendebud ﷺ betalte ham blodpenger. Det vil si en form for bot eller erstatning/oppreisning til den dreptes slekt for å hindre blodhevn. Broren Maqīs ibn Şabābah ble en liten stund i Medina, men så angrep han profetens ﷺ følgesvenn som ved en feiltakelse hadde klart å drepe vår mester Hishām ibn Şabābah ﷺ. Han drepte den følgesvennen og vendte hjem til Mekka som en ikke-troende. Det hele var hans plan – både tjene penger og ta blodhevn. Det var derfor Maqīs ibn Şabābah var av de fire som måtte få dødsstraff den dagen da Mekka ble erobret, på tross av at han holdt fast ved Kabas klede. For han hadde på forrædersk vis lurt de troende og samtidig drept en uskyldig person.

På denne tiden var det vanlig at de etterlatte ble tatt til fange og ble gitt til de som kjempet, som en del av krigsbyttet. Vår mor Jowayriyah ﷺ var en av fangene. Hun ble gitt til vår mester Thābit ibn Qays ibn Shammās al-Anşārī al-Khazrajī ﷺ, som var en kjent taler av *al-Anşār*, for han var veltalende. Den gangen en delegasjon fra Tamīm kom til profeten ﷺ, viste deres taler seg fram og var skrytende. Da sa profeten ﷺ til vår mester Thābit ibn Qays ﷺ: «Reis deg og svar taleren deres!» Han reiste seg og svarte taleren fra Tamīm, og det gjorde

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:156; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 2:289–296.

profeten ﷺ glad.^I

En gang sa Hans Høyhet ﷺ om denne følgesvennen: «For en god mann Thābit ibn Qays ibn Shammās er!»^{II}

MÅNEN FRA YATHRIB

Vår mor Jowayriyah ﷺ var en veldig vakker kvinne, og det sies at når noen hørte henne tale, ble vedkommende alltid begeistret for talen. Vår mester Thābit ibn Qays ﷺ hadde satt 9 unser (255 gram) gull som pris for å frikjøpe henne. Det var umulig for henne å gjøre det på dette tidspunktet. Fra å være høvdingens datter var hun blitt tatt til fange og gjort til slave. Hun var trist over den situasjonen hun befant seg i. Det var bare én ting for henne å gjøre, og det var å oppsøke muslimenes leder for å få hjelp. Det som drev henne til å gjøre det, var en drøm hun hadde hatt tre netter før profeten ﷺ og den muslimske hæren kjempet mot Banō al-Moṣṭaliq. Hun hadde nemlig sett at månen svedde fra Yathrib og steg ned i hennes fang. Drømmen gjorde henne glad, men hun ville ikke fortelle om den til noen.^{III}

Vår mor Jowayriyah ﷺ gikk til profeten Moḥammad ﷺ. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ fikk øye på henne. Hun berettet: «Ved Gud, da jeg så henne ved værelsets dør, likte jeg henne ikke (på grunn av at hun var veldig vakker), for jeg visste at Guds sendebud ﷺ kom til å se det jeg så.» Vår mor Jowayriyah ﷺ kom og sa: «Kjære Guds sendebud, jeg er Jowayriyah, datter av al-Hārith, sønn av Abī Dirār, som er sitt folks høvding. Jeg har blitt rammet av en vanske som ikke er skjult for Dem. Jeg har havnet i Thābit ibn Qays' eie. Han har satt en sum for å frikjøpe meg, derfor har jeg kommet til Dem for å be om hjelp til å få denne summen.» Hans Høyhet ﷺ syntes synd på henne og spurte: «Er dette bedre for deg enn det?» «Hva da, kjære Guds sendebud?» spurte hun. Hans Høyhet ﷺ svarte: «Det at jeg betaler summen på vegne av deg og gifter meg med deg?» Hun kunne ikke tro det hun hørte, for skjebnen var underlig. Fra å være fri og høvdingens datter ble hun fange og slave, men nå skulle hun igjen være fri og gift med all verdens profet. Hun sa: «Ja, kjære Guds sendebud!» Hans Høyhet ﷺ betalte summen, satte henne fri og giftet seg med henne.

Da nyheten spredde seg i byen om ekteskapet, ga følgesvennene fra seg

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:92; *Al-Isābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:74; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:156–157; *Osd al-ghābah*, 7:56; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 1:308–312; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:289–295.

^{II} *Sonan at-Tirmiṣī*, 5:666#3795.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:92–93; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:159; *Osd al-ghābah*, 7:56–57; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:294–295.

krigsbyttet og satte fri de som var blitt tatt under kampen mot Banō al-Moṣṭaliq. Følgesvennene sa: «Det er Guds sendebuds svigerfamilie.» Ingen i Medina hadde noen gang sett en så velsignet kvinne for sitt folk som vår mor Jowayriyah ﷺ, for takket være henne ble 100 familier fra Banō al-Moṣṭaliq satt fri.^I Alle ble satt fri og fikk ta med tingene sine som de hadde tapt, og alt dette var for å ære Hans Høyhets ﷺ svigerfamilie.^{II}

Da vår mor Jowayriyah ﷺ giftet seg med profeten ﷺ, var hun 20 år gammel. Hun antok troen. En slavinne av kusinen hennes kom til henne og fortalte at folket hennes var blitt satt fri. Det var en gledelig nyhet å høre, hun takket Herren.

AL-ḤĀRITH IBN ABĪ DĪRĀR ﷺ

Høvdingen al-Ḥārith ibn Abī Dīrār ﷺ flyktet fra slagmarken da han innså at slaget var tapt for hans og folkets del, men da han fikk vite om at datteren var blitt tatt til fange, satte han kursen mot Medina for å frikjøpe henne. Framme ved en dal utenfor byen skjulte han to kameler i et av dalens pass. Så gikk han til profeten Moḥammad ﷺ og sa at datteren hans hadde blitt tatt til fange, og at hun kunne ikke være det. Han mente at han selv var sjenerøsere enn som så mot fanger og ga noen penger for å frikjøpe henne. Profeten ﷺ spurte om han trodde at hun kom til å velge å gå for de pengene. Høvdingen var sikker i sin sak og sa at han hadde betalt det som var nødvendig. Han sa til datteren: «Denne mannen har valgt deg, men vanær ikke oss nå!» Vår mor Jowayriyah ﷺ svarte: «Jeg har i sannhet valgt Gud og sendebudet!» «Ved Gud, du har vanæret oss!» ropte høvdingen. Da sa profeten ﷺ: «Hvor er de to kamelene som du skjulte i det og det fjellpasset i dalen?» Høvdingen kunne ikke tro det han hørte, og utbrøt: «Jeg bevitner at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, og De, Moḥammad, er Guds sendebud. Ved Gud, ingen andre enn Gud har opplyst Dem om det.» Høvdingen antok troen, to av sønnene hans gjorde også det, og det samme gjorde mange fra folket hans. Dette var en gledens dag for vår mor Jowayriyah ﷺ.^{III}

^I *Sonan Abī Dāwōd*, 6:75#3931.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:92–93, 8:95; *Osd al-ghābah*, 7:56–57; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:49, 4:159; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:261–265; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:289–296, 2:645–646.

^{III} *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:74; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:93; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:263; *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:289–295, 2:645–646.

MISFORSTÅELEN

Velferdsskatt er en av islams fem søyler. ©Pictures of money 2014

Profeten ﷺ sendte vår mester al-Walīd ibn ‘Oqbah ibn Abī Mo‘ayt ﷺ for å samle inn velferdsskatt fra Banō al-Moṣṭaliq. Velferdsskatt¹ er det pålagte bidraget som muslimer må gi en gang i året av oppsparte midler og overskudd av det de tjener. Da Banō al-Moṣṭaliq fikk høre om ham, red de av sted med velferdsskatten for å gi det til ham. De var glade over at vår mester al-Walīd ibn ‘Oqbah ﷺ kom til dem, men da han så dem, ble han skremt av det gamle fiendskapet mellom ham og dem. Han vendte ridedyret og skyndte seg tilbake til Medina.

Hjemme i Medina, ga han en katastrofal nyhet om at Banō al-Moṣṭaliq hadde blitt frafalne og nektet ham å samle inn velferdsskatt og til og med hastet mot ham for å drepe ham. Denne nyheten gjorde at muslimene ble rasende og samlet seg for å diskutere saken med profeten ﷺ. Det gikk så langt at det var like før profeten ﷺ og de troende gjorde seg klare til kamp mot dem. Da vår mor Jowayriyah ﷺ fikk høre om dette, var det uforståelig for henne at folket hennes hadde valgt å gjøre noe sånt. Hun kunne ikke begripe at de hadde falt fra troen og ville krige mot Gud og profeten ﷺ som de hadde antatt troen på, og det selv etter den godheten muslimene hadde vist dem.

Profeten Moḥammad ﷺ sendte vår mester Khālīd ibn al-Walīd ﷺ sammen med noen menn til Banō al-Moṣṭaliq. Han fikk tydelige ordre om å være påpasselig og forstå situasjonen uten å forhaste seg med noe som helst.

¹ الزكاة – *zakāh*.

Vår mester Khālīd ibn al-Walīd ﷺ satte av sted og kom fram til Banō al-Moṣṭaliq mens det var mørkt. Han sendte ut sine spioner. Spionene kom tilbake og fortalte at folket fortsatt var troende, for de hadde hørt bønnekallet og sett dem forrette tidebønnen. Da det ble lyst, så han også at det spionene hadde sagt, var sant. Så vendte de tilbake til Medina med gode nyheter. Profeten ﷺ ble Gud takknemlig og sa: «Å være behersket og sikker er fra Gud, mens å forhaste seg er fra Satan!» Mens alt dette pågikk, kom det en delegasjon fra Banō al-Moṣṭaliq til profeten ﷺ. De sa: «Kjære Guds sendebud, vi fikk høre om Deres utsending da De sendte ham til oss. Vi dro for å vise ham respekt og gikk mot ham med det vi hadde av velfredsskatt, men han snudde og dro sin vei. Vi fikk høre at han påstod overfor Guds sendebud at vi kom for å drepe ham, men ved Gud, vi dro aldri ut for å gjøre det!» Da åpenbarte Herren disse gudsordene:

Å, dere troende! Hvis en ugudelig person skulle bringe dere en nyhet, gransk den grundig slik at dere ikke påfører et folk lidelse i uvitenhet og så angrer på det dere har gjort. Vit at Guds sendebud er blant dere. Hvis han skulle ha hørt på dere i mange saker, ville dere ha havnet i store vansker. Men Gud tildelte dere troens kjærlighet og forskjønnnet den i hjertet deres og gjorde dere til hatere av vantroen og ulydighet og synd; det er slike som er rettlejede. Dette er ved Guds velvilje og gunst. Gud er allvitende, allvis.^I

Gud gjorde det tydelig for de troende hvor viktig det er å være sikker før man handler.^{II}

KUNNSKAP

Vår mor Jowayriyah ﷺ fikk æren av å lære Koranen og den profetiske tradisjonen direkte fra Hans Hellighet ﷺ. Hun memorerte mange beretninger etter profeten ﷺ og berettet dem videre. Blant de som gjenga etter henne, var våre mestere Ibn ‘Abbās, Jābir, Ibn ‘Omar, ‘Obayd ibn as-Sabbāq, aṭ-Ṭofayl (hennes brors sønn) og andre ﷺ.^{III}

Vår mor Jowayriyah ﷺ var veldig gudfryktig og elsket å tilbe Gud. Hun tilbrakte store deler av dagen med å bare tilbe Gud. En dag kom profeten ﷺ til henne etter daggrytidebønnen, men solen hadde foreløpig ikke stått opp. Hans Hellighet ﷺ så henne være opptatt med å lovprise Herren, så Hans Hellighet ﷺ

^I Koranen 49:6–8.

^{II} *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:296; *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor’ān*, 8:204–207; *Tafsīr Ibn Kathīr*, 4:184–186.

^{III} *Osd al-ghābah*, 7:57; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:74.

gikk derfra. Midt på dagen kom profeten Moḥammad ﷺ tilbake og så at vår mor Jowayriyah ﷺ fortsatt holdt på med det samme på samme sted. Hans Hellighet ﷺ spurte: «Har du vært på bedestedet ditt hele tiden?» Hun svarte: «Ja.» Da sa profeten ﷺ noen ord som veide like mye som alt det vår mor Jowayriyah ﷺ hadde sagt i løpet av hele den tiden. Det var å si følgende tre ganger: «Hellig er Gud, og jeg begynner ved å lovprise Ham så mange ganger som antallet av Hans skapninger. (Jeg lovpriser:) 'Hellig er Gud!' så mange ganger som tilfredsstillende Ham. (Jeg lovpriser:) 'Hellig er Gud!' så mange ganger som tronen veier. (Jeg lovpriser:) 'Hellig er Gud!' like mye som blekket brukt for å nedtegne Hans ord.»¹

AVSKJEDSPILEGRIMSFERDEN

Da profeten Moḥammad ﷺ dro fra Medina til Mekka for å utføre pilegrimsferden i det 10. året etter utvandringen til Medina (632 e.Kr.), var også vår mor Jowayriyah ﷺ med, sammen med de andre følgesvennene. Alle de troende dro av sted med glødende iver, for de visste at denne pilegrimsferden skulle bli ledet av Hans Høyhet ﷺ. Det var et tilfredsstillende syn for Hans Høyhet ﷺ å se sine tilhengere være så ivrige og faste i troen.

Det var under denne pilegrimsferden at Hans Høyhet ﷺ holdt den talen som er kjent som «avskjedsprekenen»:

Folk, hør nøye på mine ord, jeg kommer ikke til å møte dere etter dette året på dette stedet. Folk, sannelig, Gud har gjort forbudt for dere hverandres blod og eiendom slik som Han har gjort denne dagen hellig i landet deres og i denne måneden. Deres skal snart møte hos Herren, og Han vil spørre dere om handlingene deres.

Ta dere i akt, vend ikke om som villfarne etter meg ved å hogge av hverandres hode.

Ta dere i akt, den som er til stede, må viderebringe budskapet til den som ikke er her. Kanskje vil noen av dem som får høre disse ordene, bli mer inspirert enn dem som hører ordene her.

Den som har fått betrodd noe av en annen, bør levere det tilbake. All åger er selvoppfunnet (av menneskene), men hvis dere vender om i anger, skal dere få beholde deres opprinnelige formue lovmessig, ikke vær urettferdige mot andre, og det vil ikke bli gjort noe urettferdig mot dere. Gud har bestemt at dette ikke er åger.

¹ *Sonan Abī Dāwūd*, 2:617#1503; *Ṣaḥīḥ Moslim*, 4:2091#2726; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:94; *Osd al-ghābah*, 7:57–58; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:264.

Folk, sannelig, Satan har mistet alt håp om at han vil bli tilbedt noen gang her i deres land, men hvis han blir adlydt i det som er utenom det, er han tilfreds med det, for ved det har han klart å forverre deres handlinger. Vær på vakt for ham når det gjelder deres levemåte.

Begrip det jeg sier, folk, for i sannhet har jeg viderebrakt budskapet. Jeg etterlater det hos dere, og hvis dere holder dere fast til det, vil dere aldri bli villfarne. Det er en tydelig sak: Guds skrift og Hans profets livsførsel.

Folk, hør nøye på det jeg sier og begrip det! Vit at enhver muslim er en muslims bror – muslimer er brødre! Det er ikke tillatt for en person å ta noe fra sin bror utenom det han gir ham med glede. Gjør ikke dere selv ondt!

Så sa profeten ﷺ: «Ta dere i akt! Har jeg viderebrakt budskapet?» Folket svarte: «Ja, kjære Guds sendebud!» Profeten ﷺ sa: «Gud, vær vitne! Gud, vær vitne! Gud, vær vitne!»¹

Pilegrimer på vei opp i Jabal ar-raḥmah (جبل الرحمة – Nådens fjell) på Arafat-sletten, der avskjedsprekenen ble holdt, Mekka, Saudi-Arabia. Foto: Aqeel Qadir, 2009.

©Islamsk Litteraturforening

¹ *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 2:176#1741; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 2:603–604.

DØDSFALLET

Etter profeten Moḥammads ﷺ bortgang ble vår mor Jowayriyah ﷺ boende i værelset sitt som naboen til de andre troendes mødre – profetens ﷺ hustruer. Hun døde i Medina i måneden rabī‘ al-awwal i det 56. året etter utvandringen til Medina (676 e.Kr.). Hun var 70 år da hun døde. Marwān ibn al-Ḥakam ledet begravelsesbønnen hennes, for han var guvernør i Medina på den tiden. Vår mor Jowayriyah ﷺ ble begravd i al-Baqī‘-gravlundene.¹

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:95; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:49; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:263.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Vår mor Jowayriyah ﷺ var datter til en svar

a)	slave.	
b)	bonde.	
c)	høvding.	

2. Vår mor Jowayriyahs ﷺ stamme het svar

a)	Banō Kilāb.	
b)	Banō al-Moṣṭaliq.	
c)	Banō Bakr.	

3. Hva dro vår mester al-Walīd ibn ‘Oqbah ﷺ for å samle inn? svar

a)	Velferdsskatt.	
b)	Soldater.	
c)	Ridedyr.	

4. Hva drømte vår mor Jowayriyah ﷺ om at det kom fra Yathrib (Medina)? svar

a)	Solen.	
b)	Månen.	
c)	En stjerne.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hvem var al-Azd?
- Hvor mange menn tok profeten ﷺ med seg for å stoppe fienden?
- Hvem var Maqīs ibn Ṣabābah, og hva gjorde han?
- Fortell om da vår mor Jowayriyahs ﷺ far kom til profeten ﷺ.
- Fortell om misforståelsen.
- Hva betaler man velferdsskatt for?
- Hvorfor var skjebnen til vår mor Jowayriyah ﷺ underlig?

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om avskjedspilegrimsferden ved hjelp av følgende:

- Hva er det arabiske ordet for avskjedspilegrimsferden?
- Hvorfor er denne pilegrimsferden kjent som «avskjedspilegrimsferden»?
- Fortell om pilegrimsferden generelt:
 - Når utføres den?
 - Hvor utføres den?
 - Hva er noen av dens ritualer?
- Studer nøye avskjedsprekenen og fortell hva vi lærer av den ved hjelp av:
 - Møte opp hos Herren Gud.
 - Viderebringe budskapet.
 - Satan blir tilfreds.
 - Profeten ﷺ etterlot seg en tydelig sak.
 - Brorskap.
 - Hva er å gjøre seg selv ondt?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

Den niende ʒol-ḥijjah samler pilegrimene seg på Arafat-sletten, Mekka, Saudi-Arabia.

Foto: Omar Chatriwala, 2009. ©Al Jazeera English

DE TROENDES MOR OMM ḤABĪBAH RAMLAH BINT ABĪ SOFYĀN ﷺ (592–664 E.KR.)

Navn og ættetavle: Omm Ḥabībah Ramlah bint Abī Sofyān Ṣakhr ibn Ḥarb ibn Omayyah al-Qorashiyyah al-Omawiyyah.

Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ ble født i Mekka 30 år før utvandringen til Medina (592 e.Kr.). Hun vokste opp i et velstående hjem, faren hennes var følgesvennen Abō Sofyān ibn Ḥarb ﷺ, en av Mekkas høvdinger som var av de verste fiendene av islam til å begynne med. Han var rik og nøt stor respekt i Mekka.

Da vår mor Omm Ḥabībah ﷺ var gifteferdig, giftet hennes far henne med Banō Omayyahs allierte, vår mester ‘Obaydollāh ibn Jaḥsh ﷺ, som tilhørte klanen Banō Asad ibn Khozaymah. Han var fetter til profeten ﷺ – sønnen til Hans Hellighets ﷺ tante Omaymah bint ‘Abd-il-Moṭṭalib.

En dag var vår mester ‘Obaydollāh ibn Jaḥsh ﷺ sammen med sine tre venner i all hemmelighet utenfor byen: Waraqah ibn Naufal, ‘Othmān ibn al-Ḥowayrith og Zayd ibn ‘Amr ibn Nofayl. De diskuterte etter at de var blitt enige om at ingen skulle røpe dette hemmelige møtet: «Forstå det, ved Gud, det folket følger, er ikke riktig! De følger ikke sin far Abrahams religion!» De var enige om at avgudsstatuene ikke fortjente å bli tilbedt, for de kunne verken høre eller se og heller ikke gagne eller skade noen. Det var da de ble enige om å spre seg og søke den religionen som var den samme som profeten Abrahams ﷺ religion – den sanne gudstroen.

Vår mester ‘Obaydollāh ibn Jaḥsh ﷺ vendte hjem til Mekka. Han valgte å bli kristen og levde som det til den dag han fikk høre om sin egen fetter, som var elsket av folket. Det var den personen som folk kalte den sannferdige og den troverdige. En person hvis personlighet var det største beviset på at denne personen var Herren Guds utvalgte. Vår mor Omm Ḥabībah og hennes daværende ektemann, vår mester ‘Obaydollāh ibn Jaḥsh ﷺ, var av de tidligste troende. De antok begge troen.¹

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:140–142; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:76–80; *Oṣd al-ghābah*, 7:115–117; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:143–145, 8:28; *Al-Istī‘āb*, 4:401–403, 4:483–484; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:218–223; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 1:222–224.

VANSKELIGE TIDER

Det var ikke lett for de troende å leve i Mekka. Vår mor Omm Ḥabībah ؓ og hennes daværende ektemann måtte også gjennomgå mye. Det var en skandale for hennes far, Abō Sofyān, som var av dem som hatet profeten Moḥammad ﷺ mest. Han var blitt vanæret av datteren og svigersønnen, som hadde valgt å følge profeten Moḥammad ﷺ. Hennes far gjorde alt han kunne for at hun ikke skulle tro på bare én Gud, men han mislyktes, for hatet hans gjorde bare troen hennes sterkere.

Da det ble uutholdelig for henne å leve i Mekka, valgte hun å bli med de troende som utvandret til Etiopia den andre gangen. Alt de troende ville, var å leve i fred og få tilbe Herren uten å bli tvunget til å tilbe andre. I Etiopia fødte hun datteren Ḥabībah, og det var fra den dagen hun fikk teknonymet^I «Omm Ḥabībah».

Mange skriftlærde og historikere har gjengitt noen lignende beretninger om at vår mester ‘Obaydollāh ibn Jahsh ؓ vendte om til kristendommen etter å ha levd en stund i Etiopia.^{II} Disse beretningene er svake og gir ingen logisk mening, for en person som kom fra kristendommen til islam, forlot landet sitt og familie og venner, kan ikke bare ha vendt om sånn uten videre etter å ha utvandret til Etiopia når de fikk leve i fred og praktisere troen av negus i Etiopia. De autentiske beretningene om ekteskapet mellom profeten Moḥammad ﷺ og vår mor Omm Ḥabībah ؓ nevner ikke den første ektemannen eller at han ble kristen. Vår mor Omm Ḥabībah ؓ og profeten Moḥammad ﷺ giftet seg i enten det sjette eller syvende året etter utvandringen til Medina (627/628 e.Kr.), noe som er omtrent 12 år etter den andre utvandringen til Etiopia. Vår mester ‘Obaydollāh ibn Jahsh ؓ døde i Etiopia i løpet av den tidsperioden, og hun var enke før hun kom tilbake til Arabia.

Etter at ektemannen døde, var det vanskelig for henne og datteren å leve i Etiopia, men de kunne ikke dra tilbake til Mekka, for der hadde ting forverret seg.

GLEDENS DAGER

Vår mor Omm Ḥabībah ؓ hadde virkelig gitt opp alt i Mekka for å bli troende, og etter det forlot hun Mekka for troen. Etter å ha levd noen år i Etiopia, hadde hun mistet livsledsageren, men til tross for alt dette, mistet hun ikke håpet og forble sterk i troen.

^I Teknonym (الكنية – *konyah*) er et beskrivende tillegg. Det vil si et navn / en tittel gitt til en voksen, avledet av navnet til vedkommendes eldste barn.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:76–77; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:140–142; *Oṣd al-ghābah*, 7:115; *Al-Istī‘āb*, 4:402, 4:483–484; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:222–224.

En natt hadde hun en merkelig drøm. Hun hørte en person si til henne: «De troendes mor!» Hun våknet brått idet hun hørte det, og begynte å tenke på hva hun hadde sett og hørt i drømmen. Hun forstod at det var et tegn.

Profeten Moḥammad ﷺ fikk vite om at vår mester ‘Obaydollāh ibn Jahsh ﷺ var død, og alt det vår mor Omm Ḥabībah ﷺ hadde gått gjennom for troen. Da venteperioden^I hennes var over, sendte profeten Moḥammad ﷺ vår mester ‘Amr ibn Omayyah aḍ-Ḍamrī ﷺ til negus i Etiopia for å be om vår mor Omm Ḥabībahs ﷺ hånd. Negus hadde antatt troen på Gud og blitt muslim.^{II}

Det banket på døren til vår mor Omm Ḥabībah ﷺ. Det var en av slavinnene til negus, hun het Abrahah. Hun kom inn og sa: «Kongen sier at Guds sendebud har skrevet til ham om at Hans Høyhet vil gifte seg med deg.» Av glede utbrøt vår mor Omm Ḥabībah ﷺ: «Måtte Gud bebude deg alt godt!» Hun tok av seg smykkene sine. Hun la to sølvarmbånd, to ankelbånd og et par sølvringer i hånden til slavinnen til negus. Det viser hennes glede og takknemlighet overfor Gud. Slavinnen Abrahah fortalte at kongen ville at hun skulle bestemme hvem som skulle være hennes formynder som skulle gi henne bort.^{III}

Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ sendte bud til sin fars fetter, vår mester Khālid ibn Sa‘īd ibn al-‘Āṣ ibn Omayyah ﷺ. Hun valgte ham som sin formynder som skulle gi henne bort i giftermålet. Negus ba begge partene komme, vår mester Khālid ibn Sa‘īd ﷺ kom fram som brudens formynder, og vår mester Ja‘far ibn Abī Ṭālib ﷺ representerte profeten Moḥammad ﷺ. Negus holdt bryllupsprekenen:

All lovprisning er for Gud, Kongen, den Allhellige, Giveren av fred, Giveren av trygghet, Herskeren, den Allmektige og den Allsuverene! Jeg bevitner at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, og at Moḥammad er Hans tjener og sendebud, og han er den Jesus, sønn av Maria, ga gledesbudet om – måtte Guds velsignelser og fred være med dem begge.

Sannelig, Guds sendebud skrev til meg at jeg skulle gifte Omm Ḥabībah, datter av Abō Sofyān, med Hans Høyhet. Jeg har sagt ja til det Guds sendebud har bedt om, og gir henne 400 gullmynter i brudegave på vegne av Guds sendebud.

^I 4 måneder og 10 dager er venteperioden til en enke i islam.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:77–79; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:143–145.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:77–79; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:140–142; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:143–145; *Oṣd al-ghābah*, 7:115–116.

Da sa vår mester Khālid ibn Sa‘īd ﷺ noen ord:

All lovprisning er for Gud. Jeg lovpriser Ham, søker hjelp hos Ham, ber om Hans støtte og tilgivelse. Jeg bevitner at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Han er én, og ingen er Ham likestilt! Jeg bevitner at Moḥammad er Hans tjener og sendebud som Herren sendte med rettledningen og den sanne levemåten for å gjøre den alle levemåter overlegen selv om flergudsdyrkerne skulle mislike det.

Jeg sier ja til det Guds sendebud har bedt om, og gir Omm Ḥabībah, datter av Abō Sofyān, til Hans Hellighet. Måtte Gud velsigne Guds sendebud.

Så ga negus brudegaven til hennes formynder for at bruden skulle få den. Da folk tenkte å stå opp og gå, fortalte negus at profetenes tradisjon var å spise mat når et ekteskap ble inngått. Negus stod for bryllupsbanketten. Alle spiste seg gode og mette.¹

Negus-moskeen i Negash, Etiopia. Foto: Richard Mortel, 2013. ©Richard Mortel

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:140–142; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:77–79; *Oṣd al-ghābah*, 7:115–116; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:143–145.

FREDSHILSENER FRA SLAVINNE ABRAHAH

Folk gratulerte vår mor Omm Ḥabībah ﷺ med ekteskapet. Vår mester Khālid ibn Sa'īd ﷺ ga henne brudegaven. Hun la seg for å sove, glad og spent på å reise tilbake til Arabia.

Da morgenen grydde, ba vår mor Omm Ḥabībah ﷺ negus' slavinne Abrahah om å komme. Abrahah kom, og vår mor Omm Ḥabībah ﷺ sa: «Jeg ga deg den dagen det jeg kunne gi, for jeg hadde ikke penger. Her har du 50 gullmynter, ta dem og dekk ditt behov.» Abrahah nektet å ta imot pengene, så tok hun fram en bolle, og i den var alle smykkene som vår mor Omm Ḥabībah ﷺ hadde gitt henne. Hun ga alt tilbake og sa: «Kongen har befalt meg å ikke ta imot noe som helst fra deg. Jeg er den som passer på kongens klær og salver. Jeg følger Moḥammad ﷺ Guds sendebuds religion. Jeg har overgitt meg fullstendig til Gud, den Allmektige og Allmajestetiske. Kongen har befalt alle kvinnene om å ta med alt de har av parfyme.»

Da tiden for å reise var inne, kom Abrahah til vår mor Omm Ḥabībah ﷺ med mye parfyme av aloe, rosa lotus, ambra og siset. Hun sa: «Det jeg trenger av deg, er at du framsier fredshilsen til Guds sendebud fra meg og forteller at jeg følger Hans Hellighets religion.» Hun ga tilbake smykkene som hun trengte for å oppfylle sine verdslige behov, men sendte med noe langt mer verdifullt. Da skipet skulle til å seile av sted, minte hun vår mor Omm Ḥabībah ﷺ: «Glem ikke det jeg ba deg om.»¹

I MEDINA

Vår mester Shoraḥbīl ibn Ḥasanah ﷺ hadde fått i oppgave å dra til Etiopia for å hente vår mor Omm Ḥabībah ﷺ til Arabia. Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ ankom Medina i det sjette eller syvende året etter utvandringen (627/628 e.Kr.). Det var før slaget i Khaybar, som var det syvende året i den første måneden al-moḥarram i den islamske kalenderen. Det sies at hun var i trettiårene på den tiden.

Da hun kom hjem til profeten ﷺ, fortalte hun om hvordan vielsesseremonien ble holdt i Etiopia, og så fortalte hun om det slavinnen Abrahah gjorde og sa. Profeten ﷺ smilte og svarte: «Fred være med henne også og Guds nåde og velsignelser.» Folket i Medina feiret at en av de tidligste til å anta troen fra Mekka hadde ankommet Medina. Vår mester 'Othmān ibn 'Affān ﷺ stod for bryllupsbanketten, for han var vår mor Omm Ḥabībah's ﷺ fetter. Det ble servert *tharīd* (ثريد), som er brødbiter i kjøttkraft med kjøttbiter.

Nyheten nådde Abō Sofyān ibn Ḥarb, en av høvdingene i Mekka og på den tiden en av islams største fiender. Han hadde ikke antatt troen da, men han sa:

¹ *Tārīkh at-Ṭabarī*, 2:653–654.

«For en sjenerøs person!» Det var en måte å uttrykke stolthet på, for han var blitt svigerfaren til muslimenes leder. Hjertet hans hadde faktisk begynt å overmanne hatet hans.^I

I Medina lærte hun om troen og loven direkte fra profeten Moḥammad ﷺ. I *ḥadīth*-samlingene finner vi 65 beretninger berettet av henne. Hun berettet etter profeten Moḥammad ﷺ og vår mor Zaynab bint Jaḥsh ﷺ.

En av beretningene hun berettet, var: «Jeg hørte Guds sendebud ﷺ si: 'Den som forretter 12 bønneenheter i løpet av en dag og kveld (24 timer), for ham blir det bygd et hus i paradiset ved disse bønneenhetene.'» Hun sa at hun aldri gikk glipp av disse tolv siden hun hørte Hans Høyhet ﷺ si det.^{II}

QORAYSH BRYTER FREDSPAKTEN

Ruinene etter stedet der fredspakten ble inngått i al-Ḥodaybiyah, Saudi-Arabia.

©Al-Ain al-ikhbariya 2018

Det var alltid vanskelig for vår mor Omm Ḥabībah ﷺ å tenke på at faren hennes var en av islams verste fiender, men det ble til en større byrde da hun giftet seg med profeten ﷺ.

Al-Ḥodaybiyah-pakten var en gledelig nyhet for henne, for det var endelig

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:77–79; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:140–142; *Al-Istī‘āb*, 4:402–403; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:222; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:143–145, 8:28; *Osd al-ghābah*, 7:115–116.

^{II} *Ṣaḥīḥ Moslim*, 1:502#728; *Sonan an-Nasā’ī*, 3:260#1794; *Osd al-ghābah*, 7:117; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:219.

I en svak beretning har antallet på bønneenhetene blitt beskrevet slik: 4 før og 2 etter middagstidebønnen, 2 før ettermiddagstidebønnen, 2 etter solnedgangstidebønnen og 2 før daggrytidebønnen. *Sonan an-Nasā’ī*, 3:262#1802.

tegn på fred mellom muslimene og de ikke-troende i Mekka. Det hjalp også troen til å spre seg, for de troende fikk endelig den roen som var nødvendig til å kunne spre gudstroen. Men disse fredelige dagene varte ikke lenge, for Qoraysh brøt fredspakten. De hjalp sine allierte fra Banō Bakr mot muslimenes allierte. Det var da tiden for å erobre Mekka var kommet, og en gang for alle få slutt på ufreden og uroen som gang på gang ble anstiftet i Arabia.

Qoraysh hadde våget å trosse fredspakten, men de innså fort at de hadde trådt feil. Høvdingene deres samlet seg for å diskutere hva de skulle gjøre. De hadde fram til nå kjempet mot muslimer ved noen tilfeller, men også observert muslimenes styrke og mot utvikle seg. Det var ikke lenger den samme svake og undertrykte gruppen som de en gang pleide å herje og bølge med i Mekkas gater. Denne gruppen hadde vokst og vokst og blitt sterkere og sterkere, og nå kunne de lett rykke opp Qoraysh med roten. En liten gruppe som var nå blitt en stormakt i Arabia. Rådet ble enig om å sende vår mor Omm Ḥabībahs ﷺ far Abō Sofyān for å henvende seg til de troende i Medina slik at noen kunne overtale profeten ﷺ til å gjeninnføre de gamle bestemmelsene ved å fornye fredspakten.

Høvding Abō Sofyān hadde ikke noe valg, så han satte av gårde til Medina. Hans jobb var å skvære opp med muslimene og ordne det hans folk hadde ødelagt. Han skulle be om vennskap og fred, enda de selv hadde valgt krig framfor fred. Framme i Medina tenkte han på hvem han skulle oppsøke for å få til en ny avtale. Han kom på en god plan, og det var å oppsøke datteren Omm Ḥabībah ﷺ heller enn å gå til noen andre. Så han snek seg inn til datteren. Var det et sted han kunne oppnå målet sitt, måtte det være her, tenkte han. Da hun fikk øye på faren, ble hun stående helt stille og visste ikke hva hun skulle si til ham. Høvding Abō Sofyān bestemte seg for å sette seg på madrassen til profeten Moḥammad ﷺ. Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ skyndte seg å dra madrassen til seg vekk fra ham og rullet den sammen. Faren ble forskrekket og spurte: «Min datter! Nekter du meg denne madrassen, eller nekter du denne madrassen meg?!» Med det mente han: Er ikke madrassen meg verdig eller er ikke jeg madrassen verdig? Hun svarte bestemt: «Denne er madrassen til Guds sendebud, mens du er en uren mann som er flergudsdyrker. Derfor ønsker ikke jeg at du skal sitte på madrassen til Guds sendebud!» Trist sa Abō Sofyān: «Min datter! Ved Gud, du har gjort meg ondt.»¹ Han gikk derfra og forstod at det var ikke mye Qoraysh kunne gjøre for å hindre muslimenes hær i å komme til Mekka. Det var skammelig for ham at hans datter ikke hadde tatt ham bedre imot, og det gjorde ham sint. Han gikk til profeten Moḥammad ﷺ og spurte om det var mulig å fornye fredspakten, men Hans Hellighet ﷺ svarte ham ikke. Abō Sofyān gikk derfra til vår mester Abō Bakr ﷺ for å be ham tale hans sak hos profeten ﷺ, men vår mester Abō Bakr ﷺ nektet.

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:79; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:142; *Oṣd al-ghābah*, 7:116; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:280, 8:28; *Siyar a 'lām an-nobalā'*, 2:222–223; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 2:389–397.

Han gikk derfra til vår mester ‘Omar ibn al-Khaṭṭāb ﷺ og spurte ham om å tale hans sak hos profeten ﷺ, men her fikk han et strengt svar: «Skal jeg tale deres sak hos Guds sendebud?! Ved Gud, hvis jeg ikke finner noe annet enn en liten maur engang, skal jeg kjempe mot dere med den!» Tiden begynte å renne ut for høvding Abō Sofyān. Han gikk til vår velynder ‘Alī ﷺ, og der var også vår frue Fāṭimah ﷺ, som bar på sønnen al-Ḥasan ﷺ. Høvdingen sa: «Kjære ‘Alī, du er den som er min nærmeste slektning i folket. Jeg har kommet til deg for å få hjelp, send meg ikke tilbake mislykket, tal min sak hos Moḥammad!» Vår velynder ‘Alī ﷺ sa: «Ve deg, Abō Sofyān! Ved Gud, Guds sendebud har bestemt seg for en sak, og du kan ikke snakke med Hans Hellighet om det!» Desperat snudde han seg mot vår frue Fāṭimah ﷺ: «Moḥammads datter, kan du be sønnen din være et skjold mellom folk, han kommer til å være arabernes mester til tidenes ende!» Vår frue Fāṭimah ﷺ svarte: «Ved Gud, sønnen min er ikke gammel nok til å være et skjold mellom folk, og han vil i hvert fall ikke være skjold for noen overfor Guds sendebud!» Høvding Abō Sofyān forstod at her var det ikke mer å hente. Han innså at nå kom det ikke til å gå bra med ham eller de andre i Mekka. Fortvilet sa han til vår velynder ‘Alī ﷺ: «Al-Ḥasans far, jeg ser at saken har blitt vanskelig for meg, gi meg råd!» Vår velynder ‘Alī ﷺ sa: «Ved Gud, jeg vet ikke om noe som helst som kan redde deg, men du er høvdingen til Banō Kinānah, stå mellom folket du, kom deg deretter til landet ditt!» Høvdingen spurte: «Tror du det vil redde meg?» Vår velynder ‘Alī ﷺ svarte: «Ved Gud, jeg tror ikke det, men jeg ser heller ikke noen annen utvei for deg.» Høvdingen reiste seg og gikk til profetens ﷺ moské og sa: «Folk, jeg står mellom folk for å beskytte dem!» Etter det satte han seg på kamelen og red av gårde til Mekka uten å ha oppnådd det han kom for.

Hjemme i Mekka stod Qoraysh klare for å høre om hva som hadde hendt i Medina. Høvding Abō Sofyān fortalte om det som hadde skjedd i Medina. De andre høvdingene spurte: «Godtok Moḥammad det?» Han svarte: «Nei!» De sa alle at han ikke hadde lyktes, for det han sa, var ikke tilstrekkelig. Høvding Abō Sofyān sa at han hadde ingen mulighet til å si eller gjøre noe annet enn det.¹

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:278–280; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 2:389–397.

MEKKA EROBRES

De troende fikk høre om vår mor Omm Ḥabībahs ﷺ handling – måten hun avviste sin far på og ikke satte ham foran Herren Gud og profeten ﷺ. Det var tegn på sann tro. Det åttende året i ramadan etter utvandringen til Medina (630 e.Kr.) var armeen klar. Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ så armeen klar til å dra fra Medina. Hun ba for ektemannens seier, men samtidig bønnfalte hun Herren Gud om at Han skulle la farens hjerte åpne seg for troen.

Det var desperate tider for Qoraysh. En mektig armé anført av profeten Moḥammad ﷺ var på vei til Mekka. Det var en følelsesladet kamp for de troende som utvandret fra Mekka, for de var på vei hjem til Mekka og skulle kjempe, kanskje måtte de kjempe mot sine egne familiemedlemmer og venner.¹

HØVDING ABŌ SOFYĀN ﷺ ANTAR TROEN

Da den islamske armeen stod ovenfor Mekka-dalen og kunne se hele byen, ba profeten Moḥammad ﷺ dem å tenne faklene sine. 10 000 menn tente faklene, og dette mektige synet overvældet Mekkas folk, det var som om himmelen stod i brann. Vår mester al-‘Abbās ﷺ, som var onkelen til profeten ﷺ, satte seg på profetens ﷺ hvite muldyr. Målet hans var at det ikke skulle bli kjempet noe slag, for han visste at Mekka ville lide. Han ville derfor få med seg en av høvdingene til Qoraysh, som kunne be folket om å søke beskyttelse og overgi seg før profeten ﷺ ankom byen. Høvdingen han traff på, var Abō Sofyān ibn Ḥarb. Høvdingen var ute for å se om han kunne finne ut noe mer om den armeen som hadde satt himmelen i brann. Vår mester al-‘Abbās ﷺ sa: «Ve deg, Abō Sofyān! Det er Guds sendebud som er med folket og er på vei mot Qoraysh i morgen!» Høvdingen spurte: «Måtte min far og mor være ofret for deg, hva er utveien?» Vår mester al-‘Abbās ﷺ svarte: «Hvis Hans Høyhet beseirer deg, vil du helt sikkert bli halshogd! Sett deg bak meg på muldyret sånn at jeg kan ta deg med til Guds sendebud og be Hans Høyhet gi deg beskyttelse.» Han tok med seg høvdingen til profeten ﷺ, men før de kom seg til Hans Høyhets ﷺ telt, gikk de forbi mange fakler. Hver gang de gikk forbi en person, spurte de hverandre: «Hvem er det?» De kjente igjen muldyret og profetens ﷺ onkel, så de sa: «Det er Guds sendebuds onkel som rir på Hans Høyhets muldyr.» Da de gikk forbi vår mester ‘Omar ﷺ og han fikk øye på dem, sa han: «Hvem er dette?» Han stilte seg i veien og så at det var høvding Abō Sofyān som satt bak ham. Da skrek han: «Abō Sofyān, Guds fiende! All lovprisning er for Gud som gjorde det lett å ta deg uten en pakt eller et løfte!» Så tok han tak i muldyrets tømmer og begynte å dra det i retningen mot profeten ﷺ.

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:141–142; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:79.

Muldyret begynte å løpe og kom dit før ham. Vår mester al-‘Abbās ﷺ gikk av muldyret og løp inn i profetens ﷺ telt, mens vår mester ‘Omar ﷺ kom løpende etter. Vår mester ‘Omar ﷺ var først til å snakke: «Kjære Guds sendebud, dette er Abō Sofyān. Gud gjorde det lett for oss å ta ham uten pakt eller løfte. Gi meg tillatelse til å halshogge ham.» Vår mester al-‘Abbās ﷺ sa: «Kjære Guds sendebud, jeg har gitt ham beskyttelse!» Hans Høyhet ﷺ sa: «Ta ham med deg og kom til meg med ham om morgenen.» Vår mester al-‘Abbās ﷺ tok med seg høvdingen, og høvdingen overnattet hos ham.

Om morgenen kom han med høvdingen til profeten ﷺ. Da profeten ﷺ så høvding Abō Sofyān, snakket de sammen.

Profeten ﷺ: «Ve deg, Abō Sofyān! Har ikke den tid kommet at du skal vite at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud?!»

Høvdingen: «Måtte min far og mor være ofret for Dem, hvor overbærende og sjenerøs og den som holder slekt og folk sammen De er. Ved Gud, jeg tenkte hvis det er en guddom utenom Gud, har ikke den gagnet meg i det hele tatt ennå!»

Profeten ﷺ: «Ve deg, Abō Sofyān! Har ikke den tid kommet at du skal vite at jeg er Guds sendebud?!»

Høvdingen: «Måtte min far og mor være ofret for Dem, hvor overbærende og sjenerøs og den som holder slekt og folk sammen De er. Ved Gud, når det gjelder dette, er det noe om det i mitt indre fortsatt.»

Vår mester al-‘Abbās ﷺ avbrøt: «Ve deg! Omfavn islam, bevitn at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, og at Moḥammad er Guds sendebud, før du ender opp med å bli halshogd!»

Høvding Abō Sofyān ﷺ antok troen og framsa vitnesbyrdet. Vår mester al-‘Abbās ﷺ sa til profeten ﷺ: «Kjære Guds sendebud, Abō Sofyān er en mann som liker anseelse, fastsett noe for ham.» Hans Høyhet ﷺ sa: «Ja! Den som går inn i Abō Sofyāns hus, vil være trygg, den som låser døren, vil være trygg, den som kaster ned våpnene, vil være trygg, og den som går inn i det hellige gudshuset, vil være trygg!» Takket være vår mester al-‘Abbās ﷺ var islams verste fiende blitt til en av profetens ﷺ følgesvenner, og Mekkas folk fikk beskyttelse. De var ikke tvunget til å gå i kamp mot muslimene, og heller ikke ville de bli angrepet hvis de holdt seg fredelige.¹

Følgesvennen Abō Sofyān ﷺ gikk derfra. Det at han sa at det var noe i

¹ *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 2:402–403; *Sonan Abī Dāwōd*, 4:632–633#3021, 4:633–634#3022, 4:635–636#3024.

hjertet hans eller hans indre imot profeten ﷺ fortsatt, var ikke om at Hans Hellighet ﷺ talte sant eller ikke, men det var det gamle hatet som fortsatt satt i ham. De hadde tross alt kriget mot hverandre i mange år, men etter denne sjenerøse behandlingen og den æren følgesvennen Abō Sofyān ﷺ fikk, hadde hjertet hans myknet. Han opplevde at hatet hans ble besvart med kjærlighet og ære.

Da han kom ned i dalen og folk så ham, ropte han ut så høyt han kunne: «Qorayshs samfunn! Det er Moḥammad som har kommet, og dere makter ikke noe imot Hans Høyhet! Den som går inn i Abō Sofyāns hus, vil være trygg! Den som lukker døren, vil være trygg! Den som kaster ned våpnene, vil være trygg! Den som går inn i det hellige gudshuset, vil være trygg!» Noen folk skyndte seg hjem, og andre skyndte seg til det hellige gudshuset.

Så kom øyeblikket da profeten Moḥammad ﷺ og den islamske armeen steg ned inn i dalen. Følgesvennen Abō Sofyān ﷺ krevde ikke at profeten Moḥammad ﷺ skulle reise tilbake til Medina, for han visste at tiden var kommet for at det usanne systemet til Qoraysh skulle ta slutt. Herrens løfte var sant, og muslimene fikk gå inn i Mekka i trygghet. De samme muslimene som en gang ble slept rundt i Mekkas gater, ble torturert og til og med drept for å tro på én Gud, var i dag seierherrene. Avgjørelsen hvilte i deres profets ﷺ hånd. Hans Hellighet ﷺ satt med bøyd nakke av ærefrykt for og takknemlighet overfor Herren. Hans Hellighet ﷺ sirkulerte rundt Kaba syv ganger på kamelen. Så stilte Hans Hellighet ﷺ seg foran Kabas dør. Alle i Qoraysh var samlet og tenkte på hva som ville hende nå. Profeten ﷺ sa: «Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Han er én, og ingen er Ham likestilt! Hans løfte er blitt sant, og Han støttet Sin tjener, og Han erobret ligaene^I alene!» Da resiterte også profeten ﷺ gudsordene: «Dere mennesker! Sannelig, Vi skapte dere fra en mann og kvinne, og Vi gjorde dere til flere folk og stammer for at dere skulle kjenne hverandre. Sannelig, den mest ærefulle i Guds øyne er den mest gudfryktige av dere. Sannelig, Gud er allvitende, vel underrettet.»^{II} Etter det henvendte Hans Hellighet ﷺ seg til Qorayshs høvdinge: «Qorayshs samfunn! Hva tenker dere at jeg skal gjøre med dere?» De svarte i kor: «Godt! De er en sjenerøs bror, sønn av vår sjenerøse bror!» Profeten ﷺ sa: «Sannelig, jeg sier til dere det Josef sa til sine brødre: 'I dag er det ikke noe klanderverdig over dere!'^{III} Kom dere av sted, dere er frie!» Denne sjenerøse handlingen gjorde at de fleste i Mekka omfavnet islam. Det var Herrens løfte som gikk i oppfyllelse, at de troende igjen skulle være venner med sine familier og slektninger.^{IV}

^I Det vil si de forskjellige klanene som var fiender av islam.

^{II} Koranen 49:13.

^{III} Koranen 12:92.

^{IV} *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:404–412.

Denne nyheten nådde også vår mor Omm Ḥabībah ؓ, at hennes far var blitt muslim. Det gjorde henne veldig glad. Hun knelte med ansiktet ned for Gud og takket for at hennes inderlige skuddbønn hadde gått i oppfyllelse. Følgesvennen Abō Sofyān ؓ stod fast på slagmarken sammen med profeten ﷺ etter den dagen. Han var med og kjempet i Ḥonayn og Taif. Han mistet det ene øyet på Taif-dagen, så han red bort med det i hånden til profeten ﷺ og sa: «Dette er øyet mitt som jeg har mistet for Guds sak!» Profeten ﷺ sa: «Hvis du vil, kan jeg be til Gud og sette det på plass for deg, og hvis du vil, så er paradiset lønnen!» Følgesvennen Abō Sofyān ؓ svarte: «Paradiset!»^I

På al-Yarmōk-dagen ble alles stemmer lave, mens følgesvennen Abō Sofyāns ؓ stemme klang høyt: «Å, Guds seier, kom nærmere!» Det sies at han mistet det andre øye den dagen. Han døde i kalifperioden til vår mester ‘Othmān ؓ. Da hans dødsbudskap ble gitt til vår mor Omm Ḥabībah ؓ, sørget hun tungt over tapet og ba til Gud om at hennes far skulle bli tilgitt. Så ba hun om parfyme og smurte det på armene og kinnene og sa at hun hørte profeten ﷺ si at en troende ikke skal sørge mer enn tre dager over en død person utenom ektemannen, for ham kan hun sørge i fire måneder og ti dager.^{II}

Byen Mekka sett fra himmelen, Saudi-Arabia. ©Hadaiq al-Rahman 2015

^I *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 3:334.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:79; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 3:334–335.

DØDSFALLET

Hun døde da broren hennes Mo‘āwiyah ibn Abī Sofyān var blitt emir (statsoverhode) for muslimene. Da hun lå på dødsleiet, ba hun vår mor ‘Ā’ishah ﷺ om tilgivelse hvis hun hadde klart å såre henne på noen måte, og hun sa at hun hadde tilgitt vår mor ‘Ā’ishah ﷺ hvis hun hadde såret henne. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ sa det samme tilbake til henne. Vår mor Omm Ḥabībah ﷺ sa: «Du gjorde meg glad, måtte Gud la deg leve lykkelig.» Så sa hun det samme til vår mor Omm Salamah ﷺ, og hun svarte på den samme måten. Etter det sovnet hun inn og ble begravd i Medina i al-Baqī‘-gravlunden. Det var det 44. året etter utvandringen til Medina (664 e.Kr.).¹

¹ *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:142; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:79–80; *Al-Istī‘āb*, 4:143; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:28; *Oṣd al-ghābah*, 7:116; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:222–223.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Før følgesvennen Abō Sofyān ﷺ ble muslim, var han		svar
a)	en som ikke brydde seg om islam.	
b)	en av islams verste fiender.	
c)	en som støttet og hjalp muslimene.	
2. Hvem viet vår mor Omm Ḥabībah ﷺ med profeten ﷺ?		svar
a)	Negus.	
b)	Vår mester Ja‘far ﷺ.	
c)	Vår mester Zayd ﷺ.	
3. Hvor mange profetiske beretninger berettet vår mor Omm Ḥabībah ﷺ?		svar
a)	75.	
b)	65.	
c)	85.	
4. Hvem brøt fredspakten som ble inngått ved al-Ḥodaybiyah?		svar
a)	Muslimene.	
b)	Ingen av partene.	
c)	Qoraysh.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Fortell om hendelsen til slavinnen Abrahah.
- Hva het egentlig vår mor Omm Ḥabībah ﷺ, og hvorfor ble hun kalt «Omm Ḥabībah»?
- Hva skjedde med Qoraysh etter at Mekka ble erobret?
- Hvem reddet Qoraysh fra å måtte kjempe mot de troende?
- Hvordan ble fredspakten brutt?
- Hva skjedde da følgesvennen Abō Sofyān ﷺ kom til Medina?
- Fortell om profeten Josef ﷺ og brødrene.

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om å sende fredshilsener til og velsignelser over profeten ﷺ:

- Hva er det arabiske ordet for fredshilsener til og velsignelser over profeten ﷺ?
- Hva sier Koranen?
 - Gjør Gud det?
 - Gjør englene det?
 - Bør de troende gjøre det?
 - Kan man gjøre det til andre profeter også?
- Hva sier *ḥadīth*-ene?
 - Hva er belønningen for å gjøre det?
 - Har dette noe med tidebønnen å gjøre?
 - Den som sender fredshilsener og velsignelser, har blitt lovet noe spesielt på dommens dag.
- Er dette en form for tilbedelse av Gud?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

Den grønne kuppelen (القبة الخضراء – *al-Qobbah al-khadrā'*) over profetens ﷺ moské i Medina, Saudi-Arabia. Foto: Abdul Hannan, 2016 ©Abdul Hannan

DE TROENDES MOR ŞAFIYYAH BINT HOYAYY IBN AKHTAB ﷺ (611–670/672 E.KR.)

Vår mor Şafiyah ﷺ stammet fra den jødiske stammen Banō an-Naḍīr. Det sies at denne jødiske stammen stammet fra profeten Jakobs ﷺ sønn Levi, og at profeten Aron ﷺ også var å finne i deres slektslinje.

Hennes far het Hoyayy ibn Akhtab, og hennes mor het Barrah bint Samau'al – søsteren til Rifā'ah ibn Samau'al – fra Banō Qorayzah. Begge stammene Banō an-Naḍīr og Banō Qorayzah levde i utkanten av byen Yathrib. De bodde i fortene sine og var velstående bønder.

Vår mor Şafiyah ﷺ ble født og vokste opp i disse omgivelsene. Faren hennes var av høvdingene til Banō an-Naḍīr. Han var av de adelige og rike i stammen. Da hun ble gifteferdig, ga faren hennes hånd til poeten Sallām ibn Mishkam al-Qorazī, men han døde etter at de hadde vært gift en liten stund. Etter det giftet hun seg med en som het Kinānah ibn ar-Rabī' ibn Abī al-Ḥoqayq an-Naḍarī. Han var også en kjent poet og en av høvdingene i stammen.¹

HATET

Da jødene i Medina fikk høre om at den forjettede profeten ﷺ var kommet til Medina, skyndte de seg for å få vite hvem det var. De visste om alle tegnene fra de gamle hellige skriftene. De skulle sammenligne det de hadde lest, med det de var i ferd med å se. Den første som så profeten ﷺ av jødene, var høvdingen Hoyayy ibn Akhtab og broren hans Abō Yāsir ibn Akhtab.

Jødene elsket den forjettede profeten ﷺ som en dag skulle komme, og de hadde til og med bosatt seg i Yathrib på grunn av det. Men den kjærligheten forvandlet seg til hat, for Hans Hellighet ﷺ var av profeten Ismaels ﷺ barn, og ikke profeten Isaks ﷺ barn.

Vår mor Şafiyah ﷺ berettet at hun var både sin fars og sin onkels yndling. Da profeten ﷺ kom til Yathrib (Medina) og stanset hos Banō 'Amr ibn 'Auf i Qobā', gikk både faren og onkelen hennes for å undersøke saken. Det var demring ute – den siste delen av natten og dagen hadde så vidt begynt å gry – da de dro. De kom ikke tilbake før solen hadde gått ned. De kom tilbake som to slitne og utmattede menn. Vår mor Şafiyah ﷺ ble som vanlig glad over å se dem, men de to var så triste at de ikke så på henne engang. Hun hørte onkelen spørre faren: «Er det virkelig ham?» Faren svarte: «Ved Gud, ja!» Han spurte videre: «Kjenner du

¹ *Al-Işābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:210–212; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:95–102; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:46; *Osd al-ghābah*, 7:169–171; *Al-Istī'āb*, 4:426–427; *Siyar a'lām an-nobalā*, 2:231–238.

ham igjen, og ligner han beskrivelsene?» Faren svarte: «Ja!» Onkelen spurte: «Hva er det i hjertet ditt om ham?» Faren svarte: «Ved Gud, hat til ham så lenge jeg lever!»^I

BANŌ AN-NAḌĪR BLIR LANDSFORVIST

Hatet i de jødiske høvdingene til profeten Moḥammad ﷺ gjorde det vanskelig å leve for jødene. Før profeten ﷺ kom til Medina, var jødene de rike i landet, og de tjente godt på at araberstammene al-Aus og al-Khazraj i Medina var i konstant krig med hverandre. Men siden Hans Hellighet ﷺ kom til Medina, var de blitt brødre, og det falt jødene tungt for brystet. Derfor så de etter en gylden mulighet til å kunne drepe muslimenes profet ﷺ og bli ferdig med saken.

En dag var profeten ﷺ hos Banō an-Naḍīr for å spørre om de kunne hjelpe til med en sak. Hans Hellighet ﷺ satt ved en vegg og ventet på dem. De sa at de skulle hjelpe til, men samtidig drev de og la en plan om å drepe Hans Hellighet ﷺ. De ba en mann om å klatre opp på taket og kaste en stor stein på profeten ﷺ. Engelen Gabriel ﷺ kom og opplyste profeten ﷺ om det som var i ferd med å skje. Profeten ﷺ stod opp med de følgesvennene som var der, og dro tilbake til Medina. Vår mester Moḥammad ibn Maslamah ﷺ ble sendt til Banō an-Naḍīr med budet: «Kom dere ut av byen! Dere er herved landsforvist – dere har 10 dager på dere. Den som blir sett i byen etter det, vil bli halshogd.» Banō an-Naḍīr tok ikke advarselen på alvor. Da ble de omringet av den muslimske hæren i seks dager. Banō an-Naḍīr innså at dette var takket være deres eget komplott. De forhandlet seg fram til å få forlate byen mot at de fikk ta med seg alt de kunne lesse på trekkdyrene av eiendeler og penger. Noen av dem dro til Khaybar, og andre dro til Levanten. De høvdingene som dro til Khaybar, var: Ḥoyayy ibn Akḥṭab, Sallām ibn Abī al-Ḥoqayq og Kinānah ibn ar-Rabī' ibn Abī al-Ḥoqayq. Da de kom fram til Khaybar, ble de tatt imot av de andre jødene som levde der, og fikk bo og spise hos sine slektninger.^{II}

BANŌ QORAYZAH FÅR DØDSSTRAFF

Høvding Ḥoyayy ibn Akḥṭab og andre høvdinge fra Banō an-Naḍīr og Banō Qorayzah slo seg sammen med flere og planla et angrep mot muslimene i Medina. Blant de som var deres allierte, var hyklerne fra Medina, Qoraysh fra Mekka, Banō Kinānah fra Hijaz-området, Banō Ghaṭafān fra Najd, Banō Asad fra Najd, Banō Solaym fra Hijaz-området. Alle disse angrep Medina, og muslimene gravde skyttergraver som en taktikk for å kjempe mot fienden. Dette fant sted i shawwāl i

^I *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 1:518–519.

^{II} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:196–200; *As-Sīrah an-nabawiyyah li-Ibn Hishām*, 2:190–193.

det 5. året etter utvandringen til Medina (627 e.Kr.). Gud hjalp de troende, og fienden tapte. Banō Qorayzah hadde brutt Medinatraktaten og forrådt byen de selv var en del av. Dette ble ansett som landsforræderi. Den muslimske hæren omringet dem i 25 netter. De ble utmattet av å være omringet og var nødt til å overgi seg. De hadde et krav om at vår mester Sa‘d ibn Mo‘āz ﷺ skulle dømme deres sak, for han hadde vært deres alliert i tiden før Medinatraktaten. Vår mester Sa‘d ﷺ var blitt skadet og kom ridende til profeten ﷺ i moskeen. Hans Hellighet ﷺ sa til de andre: «Reis dere opp for deres mester!» Hans Hellighet ﷺ fortsatte: «Sa‘d! Disse har godtatt å godta din dom.» Folket hans sa til ham at han skulle dømme jødene rettferdig, for profeten ﷺ hadde gitt ham autoriteten slik at han kunne dømme rettferdig. Jødene visste også hva som ventet dem, for ifølge deres egen lov var straffen for landsforræderi døden. De satte virkelig sin lit til vår mester Sa‘d ﷺ og håpet på å få lov til å dra fra Medina.

Vår mester Sa‘d ﷺ sa: «Det er ikke passelig for Sa‘d å bry seg om hva han skal bli kritisert for når det gjelder Gud. Jeg dømmer krigerne til døden, eiendommen blir fordelt, og barna og kvinnene tas til fanger.» Profeten ﷺ sa: «Sannelig, du har dømt blant dem ifølge Guds lov som er over de syv himler.»

Mennene som kjempet mot muslimene, ble dømt til døden for landsforræderi, for straffen for det var streng på den tiden. Barna og kvinnene hadde ikke aktivt deltatt i krigen, derfor ble de spart, men tatt til fanger. Det sies at det var omtrent 700 menn blant dem som hadde vært med på landsforræderiet, og de ble henrettet. Høvding Ḥoyayy ibn Akḥṭab ble også hentet fram. Hendene var bundet fast til nakken. Like før han ble halshogd, så han på profeten ﷺ og sa: «Ved Gud, jeg klandret ikke meg selv for å hate deg, men den som sviker Gud, blir selv sveket!» Så satte han seg og ble halshogd.¹

Ruiner etter Banō Qorayzahs boliger, Medina, Saudi Arabia.
©Mawqi i‘jaz al-Quran wal-sunnah 2020

¹ *As-Sīrah an-nabawīyyah li-Ibn Hishām*, 2:233–246; *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 5:35#3804.

KHAYBAR BLIR EROBRET

Til tross for at Banō Qorayzah fikk en så streng straff, ga ikke jødene i Arabia seg. De fortsatte med å gjøre det vanskelig for muslimene i Medina. De ville ha tilbake det de mente var deres land. Jødene i Khaybar hadde mange solide fort og et stort våpenlager. De gjorde seg klare til å kjempe mot muslimene, og profeten ﷺ og følgesvennene visste om det. Etter at muslimene kom tilbake fra al-Ḥodaybiyah, det var i måneden al-Moḥarram i det 7. året etter utvandringen til Medina (628 e.Kr.), satte Hans Høyhet ﷺ og følgesvennene kursen mot Khaybar for å sette inn motangrep mot jødernes plan. Den muslimske hæren kom fram til Khaybar om natten. Hæren slo leir og overnattet der. Om morgenen gjorde hæren seg klar og red av gårde. Arbeiderne så den muslimske hæren. De var ute på jordene med spader og bøtter. Da de fikk øye på hæren, begynte de å rope: «Ved Gud, Moḥammad! Moḥammad sammen med den store hæren!» De løp derfra tilbake til fortene. Profeten ﷺ ropte ut for å sette skrekk i fienden: «Gud er størst! Khaybar er knust! Sannelig, når vi entrer fiendens jord, blir den dagen tung for de som har blitt advart!» Den muslimske hæren angrep fortene med full kraft. Fortene falt ett etter ett, og muslimene nærmet seg seieren. Det første fortet som falt, var kjent som Nā'im. Det andre var al-Qamōṣ, det var der Banō Abī al-Ḥoqayq holdt til. De to siste fortene falt etter å ha vært omringet i omtrent 19 netter. Disse fortene het al-Waṭīḥ og as-Solālim.

Etter at fortet al-Qamōṣ falt, ble høvding Kinānah ibn Abī al-Ḥoqayq hentet til profeten Moḥammad ﷺ. Kinānah var gift med vår mor Ṣafīyyah ﷺ på den tiden. Han hadde ansvaret for skattene til Banō an-Naḍīr. Blant skattene var det en sekk med mange penger og smykker som tilhørte høvding Ḥoyayy ibn Akḥṭab. Alt dette hadde høvding Ḥoyayy ibn Akḥṭab med seg da han kom til Khaybar etter at stammen hans ble landsforvist fra Medina. Profeten ﷺ spurte om hvordan den sekken var som høvding Ḥoyayy hadde tatt med seg. Høvding Kinānah nektet og sa at han ikke visste noe om den sekken, og at alt som var i den, må ha blitt brukt opp på folket og krig. Profeten ﷺ sa at tiden for at Khaybar skulle erobres, var inne, og at skattene var mer enn det høvdingen lot som. En mann fra jødene stod fram og sa at han hadde sett høvding Kinānah ved noen ruiner av et fort hver morgen. Profeten ﷺ spurte høvdingen: «Trodde du vi skulle drepe deg hvis vi fant den skatten hos deg?» Høvding Kinānah svarte: «Ja!» Profeten ﷺ befalte om at den sekken med skattene skulle bli gravd fram fra fortets ruiner, men alle skattene som skulle være i sekken, var ikke der. Profeten ﷺ spurte om hvor resten var. Høvding Kinānah nektet å samarbeide og lede dem til resten av skatten, for han visste at han uansett ville bli halshogd. Bakgrunnen for det var at han hadde reist til Mekka sammen med høvdingene Ḥoyayy ibn Akḥṭab og Sallām ibn Abī al-Ḥoqayq for å alliere seg med Qoraysh slik at de sammen kunne kjempe mot muslimene. På den tiden var den jødiske stammen Banō Qorayzah fortsatt i Medina. Disse tre høvdingene fortalte Qorayshs høvdinge om at folket deres

ventet på at Qoraysh skulle komme til Khaybar sånn at de sammen kunne angripe muslimene i Medina, og i Medina skulle Banō Qorayzah også være med på å angripe muslimene fra innsiden. På denne måten kunne de lett seire over muslimene i Medina. Dette var begynnelsen på ligaenes allianse mot muslimene under skyttergravsslaget. Høvding Kinānah ble gitt til vår mester Moḥammad ibn Maslamah ﷺ. Han halshogde ham fordi høvding Kinānah hadde drept hans bror vår mester Maḥmūd ibn Maslamah ﷺ. Vår mor Şafiyah bint Ḥoyayy ibn Akḥṭab ﷺ ble tatt til fange under denne kampen.¹

Ruiner etter et fort i Khaybar. Foto: Ali Bukhamseen, 2009. ©Ali Bukhamseen

VÅR MOR ŞAFIYYAH ﷺ ANTAR TROEN

Vår mester Diḥyah ibn Khalīfah al-Kalbī ﷺ kom til profeten ﷺ. Denne følgesvennen var veldig vakker, og engelen Gabriel ﷺ forvandlet seg flere ganger til hans utseende da han besøkte profeten ﷺ. Han spurte om å få en slavinne fra fangene og fikk tillatelse til det. Vår mester Diḥyah ﷺ valgte vår mor Şafiyah ﷺ, men da sa de andre følgesvennene til Hans Hellighet ﷺ at hun var høvdingens datter og den øverste av Banō Qorayzah og Banō an-Naḍīr. Ingen andre var egnet

¹ *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:181–200; *As-Sīrah an-nabawiyah li-Ibn Hishām*, 2:328–349.

for henne enn profeten ﷺ selv. Profeten ﷺ kjøpte henne fra vår mester Dihyah ﷺ, og han fikk den summen han sa seg fornøyd med. Han fikk lov til å velge en annen slavinne. Profeten ﷺ ba vår mor Ṣafiyyah ﷺ velge, hvis hun omfavnet islam, kom profeten ﷺ til å gifte seg med henne, men hvis hun valgte å fortsette å være jødisk, skulle hun bli satt fri og kunne gå til folket sitt. Hun sa: «Jeg velger Gud og sendebudet Hans. Kjære Guds sendebud, jeg valgte islam og stadfestet Dem før De kalte meg til islam. Jeg ønsker ikke jødedommen, jeg har ingen som er min far eller bror i jødedommen. De har gitt meg valget mellom vantro og islam. Gud og sendebudet er meg mer kjære enn å bli satt fri og å gå tilbake til folket mitt.» Vår mor Ṣafiyyah ﷺ omfavnet islam. Hans Hellighet ﷺ satte henne fri og giftet seg med henne. Friheten var brudegaven hennes.¹ De giftet seg ved et sted som het Sadd aṣ-Ṣahbā'. En liten bryllupsbankett ble holdt her. Hans Hellighet ﷺ bandt kappen sin rundt kamelens pukkell for at det skulle være en pute og gjorde det behagelig for vår mor Ṣafiyyah ﷺ å sitte. Så satte Hans Hellighet ﷺ seg på kne ved siden av kamelen, og vår mor Ṣafiyyah ﷺ trakk på Hans Hellighets ﷺ kne og satte seg på kamelen. Alle dro av gårde til Medina etter det. Da de kom ved fjellet Oḥod, sa Hans Hellighet ﷺ: «Dette er et fjell som elsker oss, og vi elsker det!» Da muslimene nådde Medina, anropte profeten ﷺ: «Gud, jeg helliger alt det som er mellom Medinas to fjell (hele byen) slik som Abraham helliget Mekka!»^{II}

Profeten ﷺ så tegn på glede i ansiktet til vår mor Ṣafiyyah ﷺ og spurte henne en dag: «Kjære Ṣafiyyah, hva er denne gleden for noe?» Vår mor Ṣafiyyah ﷺ svarte: «Kjære Guds sendebud, jeg drømte at månen kom fra Yathrib (Medina) og steg ned på fanget mitt. Jeg fortalte om drømmen til min daværende ektemann Kinānah. Han klappet til meg og sa: 'Ønsker du at Yathribs konge Moḥammad skal bli ektemannen din?」^{III}

Venteperioden (4 måneder og 10 dager) til vår mor Ṣafiyyah ﷺ tok slutt i Khaybar. Ifølge en beretning satte profeten Moḥammad ﷺ seg på kne ved siden av kamelen, men vår mor Ṣafiyyah ﷺ nektet å trække på Hans Hellighets ﷺ lår for å komme seg opp på kamelen. Hun satte kneet sitt på låret til profeten ﷺ for å komme seg opp på kamelen. Det gjorde hun av respekt. Da de kom fram til stedet Tabār, omtrent seks mil fra Khaybar, tenkte Hans Hellighet ﷺ at de kunne holde bryllupsbanketten der, men vår mor Ṣafiyyah ﷺ nektet. Profeten ﷺ syntes det var rart at hun nektet.

Muslimene stanset ved aṣ-Ṣahbā', som lå enda lenger unna Khaybar. Vår

^I *Ṣaḥīḥ Moslim*, 2:1043#84; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:210; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:95–97; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:197–200; *Osd al-ghābah*, 7:169–170; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:231–232.

^{II} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 4:36#2893, 5:135#4211.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:95–96; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:196–200, 8:46; *Osd al-ghābah*, 7:169–170.

frue Omm Solaym al-Anşāriyyah ﷺ, moren til vår mester Anas ibn Mālik ﷺ, og andre damer fikk beskjed om å stelle og pynte vår mor Şafiyah ﷺ. De gredde henne og tok på henne parfyme. Vår frue Omm Solaym ﷺ sa til henne at når profeten ﷺ kommer til deg, så reis deg opp. Da Hans Hellighet ﷺ kom, reiste hun seg opp og ga det hun satt på, til profeten ﷺ. Hans Hellighet ﷺ ble glad. De overnattet sammen i teltet. De pratet lenge sammen den natten, og profeten ﷺ spurte henne: «Hva hindret deg i å stanse den første gangen?» Hun svarte: «Kjære Guds sendebud, jeg fryktet for Dem at jødene ville komme.» Hans Hellighet ﷺ gledet seg over hennes kjærlighet og lojalitet.¹

Vår mester Abō Ayyōb Khālid ibn Zayd al-Anşārī ﷺ holdt vakt utenfor teltet hele natten. Han gikk runder rundt teltet med sverdet blottet. Om morgenen så profeten ﷺ ham utenfor teltet med et sverd. Hans Hellighet ﷺ spurte: «Abō Ayyōb, hva er det?» Han svarte: «Kjære Guds sendebud, jeg sov ikke denne natten av frykt for at denne kvinnen skulle gjøre noe mot Dem. De kriget jo mot faren, ektemannen og folket hennes, derfor fryktet jeg at hun skulle gjøre noe mot Dem.» Profeten ﷺ lo av det han sa, og ba for ham: «Gud, vakt Abō Ayyōb slik som han våket natten lang og vaktet meg.» Så ropte profeten ﷺ på følgesvennene: «Den som har noe mat til overs, kom med det!» En følgesvenn kom med noen dadler, smør og ost. Flere og flere kom med litt av det de hadde. Til slutt klarte de å samle nok til at de kunne lage retten *al-Hays* (dadler blandet med smør og ost). Alle spiste med profeten ﷺ, det var bryllupsbanketten til profeten ﷺ og vår mor Şafiyah ﷺ. Hun var 17 år på den tiden.²

I MEDINA

Profeten ﷺ og følgesvennene kom til Medina. Vår mor Şafiyah ﷺ skulle bo i et av husene til vår mester Ḥārithah ibn an-No‘mān al-Khazrajī ﷺ, for værelset hennes skulle bygges ved moskeen, og etter det kunne hun flytte inn dit. Kvinnene fra *al-Anşār* fikk høre om hennes skjønnhet, så de kom for å se henne. Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ kom også for å se på henne, og profeten ﷺ fikk øye på vår mor ‘Ā’ishah ﷺ. Da hun gikk derfra, fulgte profeten ﷺ etter henne. Hans Høyhet ﷺ tok henne igjen og holdt i kjolen hennes og sa: «Hva synes du om henne, ‘Ā’ishah?» Vår mor ‘Ā’ishah ﷺ svarte: «Jeg så en jødisk kvinne!» Profeten ﷺ sa: i slik! Hun har omfavnet islam, og hennes islam er god.»³

¹ *Al-Işābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:210–212; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:95–102; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:196; *Osd al-ghābah*, 7:169–170; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:235–237.

² *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:98–100; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:196; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:235; 2:339–340.

³ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:99; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:236–237.

Etter en stund flyttet vår mor Ṣafiyyah ﷺ inn i et av værelsene der alle de andre troendes mødre bodde. Hun hadde et par gulløreringer som hun ga til vår frue Fāṭimah ﷺ.

En gang var vår mor Ṣafiyyah ﷺ med profeten ﷺ på en reise. Under reisen knelte plutselig kamelen, for den var svak og utslitt. Hun begynte å gråte, og profeten ﷺ kom til henne da Hans Høyhet ﷺ fikk høre om det. Hans Høyhet ﷺ tørket tårene hennes med sine velsignede hender og kappe.

En dag kom profeten ﷺ til vår mor Ṣafiyyah ﷺ og så at hun gråt. Profeten ﷺ spurte: «Hvorfor gråter du?» Hun svarte: «De andre hustruene Deres skryter av dem selv foran meg. De sier: 'Vi er adeligere enn deg i Guds sendebuds øyne, vi er Hans Høyhets hustruer og døtrene til Hans Høyhets slekt.'» Profeten ﷺ sa til henne: «Hvorfor sier du ikke til dem: Hvordan kan dere være bedre enn meg når min far er Aron og onkel er Moses og ektemann er Moḥammad?!»^I

En natt besøkte vår mor Ṣafiyyah ﷺ profeten ﷺ mens Hans Høyhet ﷺ hadde trukket seg tilbake i moskeen for å utføre i 'tikāf (اعتكاف)^{II}. Det var de ti siste dagene i ramadan. Hun snakket med profeten ﷺ en stund, så stod hun opp for å gå hjem, og Hans Høyhet ﷺ stod opp og fulgte henne til moskeens dør. To følgesvenner fra *al-Anṣār* gikk forbi dem og skyndte seg med å gå derfra. Profeten ﷺ sa til dem: «Gå rolig! Det er Ṣafiyyah, datter av Ḥoyayy.» De to følgesvennene sa: «Hellig er Gud, kjære Guds sendebud, vi søker Guds vern mot det å tenke ondt!» Profeten ﷺ sa til dem: «Sannelig, Satan løper i årene til Adams barn som blodet. Sannelig, jeg engstet meg for at han skulle kaste en ond tanke i deres hjerte.»^{III}

Da profeten Moḥammad ﷺ lå på dødsleiet, samlet alle hustruene seg hos Hans Hellighet ﷺ. Vår mor Ṣafiyyah ﷺ sa: «Ved Gud, jeg elsker den som er sammen med Dem med meg.» Det fikk de andre troendes mødre til å føle og tenke på det de først tenkte om henne da hun kom til Medina. Profeten ﷺ sa til dem: «Ved Gud, hun er i sannhet sannferdig!»^{IV}

Selv etter profetens ﷺ bortgang opplevde vår mor Ṣafiyyah ﷺ ting som hun ikke burde ha gjort. En dag gikk slavinnen hennes til kalifen 'Omar ibn al-Khaṭṭāb ﷺ og sa: «Ṣafiyyah elsker sabbaten^V. Hun knytter bånd til jødene.» Vår mester 'Omar ﷺ spurte henne om dette. Vår mor Ṣafiyyah ﷺ svarte: «Når det gjelder

^I *Sonan at-Tirmizī*, 5:708#3892; *Mosnad Aḥmad*, 19:384#12392; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:100; *Siyar a'lām an-nobalā*, 2:231–234; *Osd al-ghābah*, 7:170–171.

^{II} Det vil si å trekke seg tilbake i moskeen eller hjemme for å vie sin tid til Guds tilbedelse. Det gjøres særskilt i de 10 siste dagene av ramadan.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 3:50#2039; *Osd al-ghābah*, 7:171; *Siyar a'lām an-nobalā*, 2:238.

^{IV} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:101; *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:212; *Siyar a'lām an-nobalā*, 2:235.

^V En jødisk helligdag (hviledag) som varer fra fredag kveld til lørdag kveld. En tid som skal vies til gudstilbedelse.

sabbaten, så har jeg ikke elsket den siden den dagen Gud byttet den til fredag, men hos jødene, blant dem er det min slekt, og jeg knytter bånd til dem.» Så spurte hun slavinnen: «Hva fikk deg til å gjøre dette?» Slavinnen svarte: «Satan!» Vår mor Şafiyah ﷺ sa: «Gå, du er fri!»^I

DØDSFALLET

Vår mor Şafiyah ﷺ var alltid opptatt med å tilbe Gud og gjøre det hun kunne for å tilfredsstille Herren. Hun var en gudfryktig person som elsket å avse penger for Guds sak. Hun hadde et hus som hun ga almisser fra til folket hele hennes liv. Hun fikk lagt noen planker mellom værelset sitt og huset til kalif ‘Othmān ﷺ da han var omringet av fienden. Slik sendte hun vann og mat til de som var fanget i huset.

Hun døde enten i det 50. eller 52. året etter utvandringen til Medina i måneden ramadan (670/672 e.Kr.). Det var da emiren Mo‘āwiyah ibn Abī Sofyān regjerte. Hun ble begravd i al-Baqī‘-gravlunden sammen med de andre troendes mødre.^{II}

^I *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:232–233; *Al-Işābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:211–212; *Al-Istī‘āb*, 4:427.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:101–102; *Al-Işābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*, 8:212; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:46; *Osd al-ghābah*, 7:171; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:237–238.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hvilken profet var stamfaren til vår mor Ṣafiyyah ﷺ?

svar

a)	Profeten Jesus ﷺ.	
b)	Profeten Aron ﷺ.	
c)	Profeten Sakarias ﷺ.	

2. Hvor var det jødene hadde fortene sine?

svar

a)	Mekka.	
b)	Taif.	
c)	Khaybar.	

3. Hvorfor fikk Banō Qorayzah dødsstraff?

svar

a)	På grunn av landsforræderi.	
b)	På grunn av tyveri.	
c)	På grunn av bedrageri.	

4. Hvilken følgesvenn dømte i Banō Qorayzahs sak?

svar

a)	Vår mester Abō Bakr ﷺ.	
b)	Vår mester ‘Omar ﷺ.	
c)	Vår mester Sa‘d ﷺ.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hva skjedde da vår mor Ṣafiyyahs ﷺ far og onkel gikk for å undersøke når profeten ﷺ kom til Medina?
- Hva svarte vår mor Ṣafiyyah ﷺ da hun fikk valget av profeten Moḥammad ﷺ?
- Hva skjedde under Khaybar-slaget?
- Hva tjente de jødiske stammene godt på?
- Hvorfor hatet jødene profeten Moḥammad ﷺ, enda de hadde ventet på at profeten ﷺ skulle komme til Medina?
- Hvem var ligaene som allierte seg for å angripe muslimene under skyttergravsslaget?

g) Hva sa profeten ﷺ om Satan?

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om jødedommen ved hjelp av følgende:

- Tro
 - Hvor mange guder tror jødene på?
 - Hellige skrifter
- Høytidsdager
- Hva har islam og jødedommen til felles? Utdyp følgende:
 - Gud.
 - Engler.
 - Åpenbaring (الوحي – *al-wahy*).
 - Nevn tre profeter som begge religionene holder som sentrale.
 - Å forrette tidebønn.
 - Jerusalem (القدس – *al-Qods*).
 - Kan muslimer spise koschermat, og hva er koscher?
 - Omskjæring av gutter.
 - Å stå opp etter døden, dommens dag, et liv etter døden.
- Hvordan kan vi på vår tid forbedre forholdet mellom muslimer og jøder?

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

Synagogen i Oslo. Foto: Oaø, 2008. CC BY-NC 2.0.

DE TROENDES MOR MĀRIYAH AL-QIBṬIYYAH ﷺ (D. 637 E.KR.)

På slutten av det sjette året etter utvandringen til Medina (628 e.Kr.) etter at muslimene hadde inngått fredspakten med Qoraysh ved al-Ḥodaybiyah, begynte profeten Moḥammad ﷺ å sende brev til forskjellige konger og guvernører for å kalle dem til islam.

Vår mester Ḥāṭib ibn Abī Balta‘ah ﷺ ble sendt som bud til guvernør al-Moqauqis. Guvernør al-Moqauqis styrte kopternes land nord i Egypt. Han het egentlig Jorayj ibn Mīnā. Guvernøren leste brevet fra profeten Moḥammad ﷺ og hadde en samtale med vår mester Ḥāṭib ﷺ.

Guvernør al-Moqauqis: «Fortell meg om din mester. Er ikke han en profet?»

Vår mester Ḥāṭib ﷺ: «Jo, sannelig! Hans Hellighet er Guds sendebud.»

Guvernør al-Moqauqis: «Hvis han virkelig er det, hva er i veien med ham siden han ikke forbannet sitt eget folk som drev ham ut fra hans land til et annet?»

Vår mester Ḥāṭib ﷺ: «Bevitner ikke du at Jesus, sønn av Maria er Guds sendebud?»

Guvernør al-Moqauqis: «Jo!»

Vår mester Ḥāṭib ﷺ: «Hva var i veien med ham da hans eget folk tok ham og bestemte seg for å korsfeste ham, at han ikke forbannet dem slik at Gud hadde tilintetgjort dem, for han ble jo løftet opp til himmelen av Gud?»

Guvernør al-Moqauqis: «Du er en vis mann som har kommet fra en vis mann!»

Guvernør al-Moqauqis ble imponert og æret profetens ﷺ bud vår mester Ḥāṭib ﷺ. Han ville anta troen, men var redd for å miste makten han hadde over kopternes land. Guvernøren sendte vår mester Ḥāṭib ﷺ tilbake med et brev til profeten Moḥammad ﷺ. I brevet stod det:

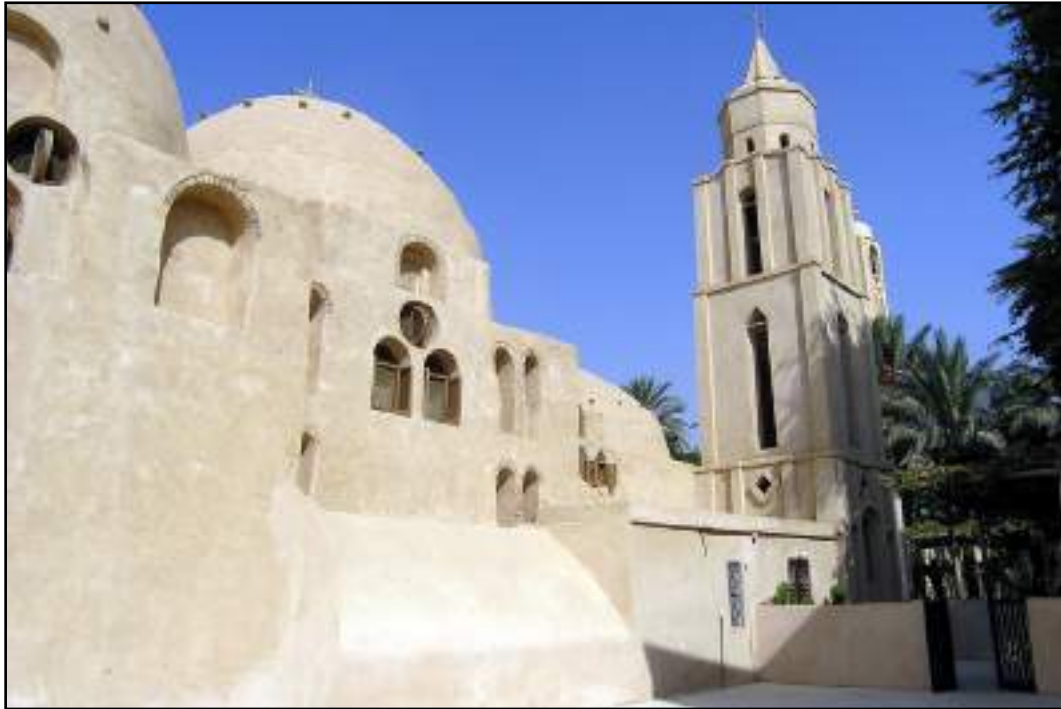
Fra: Al-Moqauqis, guvernøren av kopternes land.

Til: Moḥammad, sønn av ‘Abdollāh.

Fred være med Dem.

Jeg har lest Deres brev og forstått det De formante og inviterte til. Jeg visste at én profet gjenstod. Jeg trodde at han skulle komme i Levanten. Jeg har vist Deres bud ære og vært sjenerøs mot ham. Jeg sender med ham to tjenerinner til Dem, de er av adelig status blant kopterne. Jeg sender også klær og et muldyr som De kan ri på.

Vår mester Ḥātib ﷺ satte kursen mot Medina fra kopternes land i Egypt.^I

Det koptiske Sankt Bishoy-klosteret i El Beheira, Egypt. Foto: Pilar Torres, 2004. ©Pilar Torres

VÅR MOR MĀRIYAH ﷺ ANTAR TROEN

På vei til Medina inviterte vår mester Ḥātib ﷺ begge kvinnene som ble sendt med ham til troen. De antok troen.

I Medina godtok profeten Moḥammad ﷺ gavene som guvernør al-Moqauqis sendte. De to kvinnene som han hadde sendt som tjenerinner, het: Māriyah bint Sham‘ōn og Sīrīn bint Sham‘ōn ﷺ. De var søstre. Begge kom først hjem til vår frue Omm Salīm bint Malḥān ﷺ. Profeten ﷺ ga Sīrīn ﷺ til følgesvennen Ḥassān ibn Thābit ﷺ, som var profetens ﷺ poet. Vår mor Māriyah ﷺ ble med profeten Moḥammad ﷺ. Hun bodde i et av husene til vår mester Ḥārithah ibn an-No‘mān ﷺ, det huset lå like ved værelsene til resten av hustruene. Senere flyttet hun til en eiendom i den høyereliggende delen av byen. Her var det vannkilder og daddelpalmehager. Det var krigsbytte etter Banō an-Naḍīr^{II}. Der hun bodde, var det en hage, og denne hagen ble kjent som «Hagen til Ibrāhīms mor». Hun var opprinnelig fra en bydel som het Ḥafn, som lå i byen Anṣinā (Antinopolis).^{III}

^I *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:170–174; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:272, 4:374, 5:296, 5:303–305; *As-Sīrah an-nabawīyah li-Ibn Hishām*, 1:6–7; *Osd al-ghābah*, 7:261;

^{II} Banō an-Naḍīr holdt til nord for Qobā’.

^{III} *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 5:303.

Sørøst for profetens ﷺ moské i Medina ligger det stedet der vår mor Māriyah ﷺ bodde. Det er gjort om til en gravlund nå. ©Hajj & Umrah Information

IBRĀHĪMS MOR ﷺ

Vår mor Māriyah ﷺ ble med barn og fødte profeten Moḥammad ﷺ en sønn i zol-ḥijjah i det åttende året etter utvandringen til Medina (630 e.Kr.). Søsteren hennes, Sīrīn, og Salmá, hustruen til vår mester Abō Rāfi‘ ﷺ, var begge hos henne under fødselen. Vår mester Abō Rāfi‘’s hustru ﷺ opplyste ham om at vår mor Māriyah ﷺ hadde født en gutt. Han skyndte seg til profeten ﷺ for å overbringe nyheten.

Da barnet var syv dager gammel, ofret Hans Hellighet ﷺ en sauebukk for å vise Herren takknemlighet. Vår mester Abō Hind al-Anṣārī ﷺ barberte hodet på barnet. Profeten ﷺ veide barnets hår og ga like mye sølv som hårets vekt i almisse til de fattige. Så befalte Hans Hellighet ﷺ at barnets hår skulle begraves. Det var den dagen barnet fikk navnet «Ibrāhīm».

Engelen Gabriel ﷺ kom og gratulerte profeten ﷺ med fredshilsenen: «Fred være med Dem, kjære Ibrāhīms far.»

Men Herren Gud hadde forutbestemt noe annet, og det var at profeten Moḥammads ﷺ slektslinje skulle føres videre ved barna til vår frue Fāṭimah og vår velynder ‘Alī ﷺ. Profetens ﷺ sønn Ibrāhīm ﷺ døde i rabī‘ al-awwal i det 10. året etter utvandringen til Medina (631 e.Kr.). Den dagen var Hans Høyhet ﷺ veldig trist og gråt. Hans Hellighet ﷺ sa: «Øynene feller tårer og hjertet er trist, men vi sier bare det som gjør Herren tilfreds! Som vi sørger over deg, kjære Ibrāhīm!»¹

Det var vår mester al-Faḍl ibn al-‘Abbās ﷺ – profetens ﷺ fetter – som utførte det rituelle badet av barnets lik. Så bar de barnet på en liten seng, profeten

¹ *Sonan Abī Dāwōd*, 5:44–45#3126.

ﷺ ledet selv begravelsesbønnen og begravde ham i al-Baqī'-gravlunden. Det var våre mestere al-Faḍl og Osāmah ibn Zayd ﷺ som gikk ned i graven og tok imot barnet der. Til slutt begravde de barnet og helte vann over graven. Profeten ﷺ stilte seg ved graven der barnets hode var, og vår mester al-'Abbās ﷺ stod sammen med Hans Hellighet ﷺ. Hans Hellighet ﷺ sa: «Sannelig, han har en fostermor i paradiset.» Profeten ﷺ så en sprekk i en murstein av tegl. Hans Hellighet ﷺ ba om at den skulle repareres. Profeten ﷺ sa: «Ta dere i akt! Sannelig, den verken skader eller gagnar noen, men den gir svalende behag til den levendes øyne. Sannelig, når en tjener utfører en handling som Gud elsker, bør vedkommende gjøre det godt.»^I Mens alt dette pågikk, oppstod det en solformørkelse, og det ble mørkt rundt folket. Folk begynte å tro at det skjedde på grunn av at profetens ﷺ sønn døde. De begynte å si: «Solen har blitt formørket på grunn av Ibrāhīms død!» Hans Hellighet ﷺ hørte dem og sa: «Sannelig, solen og månen er to tegn blant Guds tegn, og de formørkes ikke av noens død eller fødsel. Hvis dere opplever en formørkelse, søk da Guds vern ved å komme Ham i hu og forrette bønn.»^{II}

VAR HUN AV DE TROENDES MØDRE?

Det er uenighet om vår mor Māriyah ﷺ var av de troendes mødre eller ikke, men det alle er enige om, er at hun var av følgesvennene, for hun så profeten Moḥammad ﷺ og antok troen på Hans Hellighet ﷺ og døde som en troende. Veldig mange historikere har sagt at hun var Hans Hellighets ﷺ slavinne, og ikke hustru. Men det er noen punkter som får oss til å være uenige med dem:

- Hun forble fri etter profeten Moḥammads ﷺ bortgang.
- Profeten ﷺ hadde et forhold til henne etter at hun ble en fri kvinne.
- Ingen giftet seg med henne etter hennes frihet eller Hans Hellighets ﷺ bortgang.
- Hun dekket seg til slik som alle de troendes mødre gjorde, og det var profeten Moḥammad ﷺ som befalte henne å gjøre det. Da Hans Høyhet ﷺ giftet seg med vår mor Ṣafiyyah bint Ḥoyayy ﷺ, sa følgesvennene: «Hvis Hans Hellighet dekker henne til (حجاب – *ḥijāb*), da er hun av de troendes mødre, men hvis ikke Hans Hellighet dekker henne til, er hun av slavinnene.»^{III}
- Hun ble begravd ved siden av de andre troendes mødre i al-Baqī'-gravlunden.

^I *Tārīkh aṭ-Ṭabarī*, 11:617–618; *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 1:144.

^{II} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 2:34#1303, 2:83#1303.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 7:61#5085, 7:21#5159.

- I en autentisk beretning står det: «Da Guds sendebud gikk bort, etterlot ikke Hans Hellighet ﷺ en eneste sølvmynt, gullmynt, slave eller slavinne eller noe annet utenom et hvitt muldyr, noen våpen og et jordstykke som Hans Hellighet ﷺ hadde gitt i almisse.»^I
- Hun hadde en fastsatt enkepensjon som profetens ﷺ andre hustruer hadde.
- Hun hadde et eget hus å bo i.
- Folket i Egypt fikk en særbehandling takket være henne.

DØDSFALLET

Profeten Moḥammad ﷺ befalte følgesvennene om at når de kom til å erobre Egypt, måtte de være gode mot dets folk. De skulle bli ansett som et folk som var under en beskyttelsespakt, og som slektninger.^{II} De var slektninger, for profeten Abrahams ﷺ hustru Hagar ﷺ, som var moren til arabernes stamfar profeten Ismael ﷺ, var datter til Egypts konge. Og vår mor Māriyah ﷺ var også en kopter fra Egypt.

Profeten Moḥammad ﷺ gikk bort ett år etter sønnen Ibrāhīm ﷺ (632 e.Kr.). Vår mor Māriyah ﷺ trakk seg tilbake ved å tilbe Gud og forsake verden helt. Etter fem år døde også hun. Den eneste hun hadde med å gjøre, var søsteren Sīrīn ﷺ. De gangene hun forlot huset, var det for å besøke profetens ﷺ og sønnens hellige grav. Der var hun og gråt. Vår mester Abō Bakr ﷺ sørget for at hun fikk det hun trengte så lenge han levde. Etter ham var det vår mester ‘Omar ﷺ som sørget for det, og det var i hans kalifperiode vår mor Māriyah ﷺ døde. Det var i al-Moḥarram i det 16. året etter utvandringen til Medina (637 e.Kr.).

Vår mester ‘Omar ﷺ samlet selv folket til hennes begravelsesbønn og ledet begravelsesbønnen. Vår mor Māriyah ﷺ ble begravd i al-Baqī‘-gravlunden like ved sønnen.^{III}

Følgesvennene glemte ikke profetens ﷺ testament når det gjaldt Egypts folk. Da følgesvennen ‘Amr ibn al-‘Āṣ ﷺ erobret Egypt i kalifperioden til vår mester ‘Omar ﷺ, viste han og hæren godhet mot Egypts folk.

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 4:2#2739.

^{II} *Al-Mo‘jam al-kabīr*, 19:61#111.

^{III} *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:174.

DE TROENDES MOR MAYMŌNAH BINT AL-ĤĀRITH AL-HILĀLIYYAH ﷺ (593–671 E.KR.)

Navn og ættetavle: Maymōnah bint al-Ĥārith ibn Ḥazn ibn Bohayr ibn al-Hozm ibn Rowaybah ibn ‘Abdillāh ibn Hilāl ibn ‘Āmir ibn Ṣa‘ṣa‘ah al-Hilāliyyah.

Vår mor Maymōnah ﷺ ble født 29 år før utvandringen til Medina (593 e.Kr.). Det ble sagt om hennes mor Hind bint ‘Auf ibn Zohayr: «Den nobleste gamle damen på jorden når det gjaldt hennes svigersønner.» For svigersønnene hennes var: Profeten Moḥammad ﷺ, våre mestere Abō Bakr, Ḥamzah ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib, al-‘Abbās ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib, Ja‘far ibn Abī Ṭālib, ‘Alī ibn Abī Ṭālib og Shaddād ibn Osāmah ibn al-Hādī al-Laythī ﷺ.

Vår mor Maymōnahs ﷺ søstre på mors- og farssiden:

Søster	Familie
Vår frue Omm al-Faḍl Lobābah al-Kobrā ﷺ	Ektemann: Vår mester al-‘Abbās ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib ﷺ Sønner: Våre mestere ‘Abdillāh ibn ‘Abbās og al-Faḍl ﷺ
Lobābah aṣ-Ṣoghrā	Ektemann: Al-Walīd ibn al-Moghīrah al-Makhzōmī Sønn: Vår mester Khālīd ibn al-Walīd ﷺ
‘Aṣmā’	Ektemann: Obayy ibn Khalaf al-Jomaḥī
‘Azzah	Ektemann: Ziyād ibn ‘Abdillāh ibn Mālīk al-Hilālī

Vår mor Maymōnahs ﷺ søstre på morssiden:

Søster	Familie
Vår frue Asmā’ bint ‘Omays ﷺ	Første ektemann: Vår mester Ja‘far ibn Abī Ṭālib ﷺ – etter at han ble martyr, andre ektemann: Vår mester Abō Bakr ﷺ – etter hans død, tredje ektemann: Vår velynder ‘Alī ibn Abī Ṭālib ﷺ

<p>Salmá bint ‘Omays</p>	<p>Første ektemann: Vår mester Ḥamzah ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib ﷺ – etter at han ble martyr, andre ektemann: Vår mester Shaddād ibn Osāmah ibn al-Hādī al-Laythī ﷺ</p>
<p>Salāmah bint ‘Omays</p>	<p>Ektemann: ‘Abdollaḥ ibn Ka‘b ibn Monabbih al-Khath‘amī</p>
<p>De troendes mor Zaynab bint Khozaymah ﷺ</p>	<p>Første ektemann: aṭ-Ṭofayl ibn al-Ḥārith ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib – etter at han skilte seg fra henne, andre ektemann: Vår mester ‘Obaydah ibn al-Ḥārith ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib ﷺ – etter at han ble martyr, tredje ektemann: Profeten Moḥammad ﷺ Barn – alle med den første ektemannen: Mo‘āwiyah, ‘Aun, Monqiz, Ibrāhīm, Ḥārith, Rabṭah, Khadījah, Sokhaylah, Āminah og Ṣafiyyah</p>

Profeten ﷺ sa: «Disse søstrene er troende: Maymōnah, Omm al-Faḍl og Asmā’.»¹

‘OMRAH

I det sjette året etter utvandringen til Medina (628 e.Kr.), da muslimene dro til Mekka, ble fredspakten ved al-Ḥodaybiyah inngått. Muslimene ble enige med Qoraysh om at de skulle vende hjem til Medina det året og komme tilbake det neste året.

I måneden ḥol-qa‘dah det neste året – det sjuende året etter utvandringen til Medina (629 e.Kr.) – ba profeten ﷺ følgesvennene om å gjøre seg klare til å utføre ‘omrah^{II}. Ivrigte satte muslimene av gårde til Mekka. Det var da vår mester

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:104–111; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 8:58; *Osd al-ghābah*, 7:272–274; *Siyar a‘lām an-nobalā’*, 2:238–245.

^{II} ‘Omrah (عمرة) er å dra på pilgrimsferd, men den har ikke like mange ritualer.

al-‘Abbās ibn ‘Abd-il-Moṭṭalib ﷺ sendte bud til nevøen profeten Moḥammad ﷺ om at Hans Hellighet ﷺ skulle gifte seg med vår mor Maymōnah bint al-Hārith ﷺ. Han opplyste profeten ﷺ om at vår mor Maymōnah ﷺ var blitt enke etter at ektemannen Abō Rohm ibn ‘Abd-il-‘Ozzá al-Qorashī døde. Hun var gift med en annen mann før Abō Rohm, og det var Mas‘ōd ibn ‘Amr ath-Thaqafī før islam. Dette ekteskapet kunne føre muslimene nærmere stammen Banō Hilāl, som var stammen til vår mor Maymōnah ﷺ. Profeten ﷺ sendte vår mester Ja‘far ibn Abī Ṭālib ﷺ til onkelen al-‘Abbās ﷺ. Det var etter at vår mester Ja‘far ﷺ hadde kommet tilbake fra Etiopia. Han var gift med vår mor Maymōnahs ﷺ halvsøster Asmā’ ﷺ.

Da vår mor Maymōnah ﷺ fikk høre gladnyheten, satt hun på en kamel. Hun utbrøt av glede: «Kamelen og det som er på kamelen – alt tilhører Gud og sendebudet Hans!»

Profeten Moḥammad ﷺ og følgesvennene kom til Mekka og utførte ‘omrah uten å frykte. Qorayshs høvdinger var bitre, men de hadde inngått en avtale. De valgte å trekke seg tilbake til fjelltoppene så lenge muslimene var der. De ville ikke engang se profeten Moḥammad ﷺ og følgesvennene.

Den fjerde morgenen etter at muslimene kom til Mekka, kom en gruppe høvdinger av Qoraysh som sa: «Nå er fristen deres over, forlat oss!» De ville at muslimene skulle dra fra Mekka. Profeten ﷺ tenkte at det var en god mulighet til å knytte bånd med Qoraysh. Hans Hellighet ﷺ sa: «Jeg har giftet meg med en kvinne av dere. Håper det er i orden for dere at jeg blir her til vi er ferdig med seremonien. Vi skal tilberede mat og spise her, og dere kan også spise med oss.» Men de nektet: «Vi trenger ikke maten din! Kom dere ut herfra!» Profeten ﷺ forstod at de ikke ville det samme som Hans Hellighet ﷺ. Vår mester Abō Rāfi‘ ﷺ fikk ordre om å rope ut til alle at de skulle gjøre seg klare til å dra fra Mekka. Hans Hellighet ﷺ hadde gitt sitt ord, og det ble holdt. Muslimene red av sted fra Mekka og stanset ved et sted som heter Sarif. Det er omtrent 20 kilometer fra Mekka. Vår mester Abō Rāfi‘ ﷺ fikk i oppgave å hente med seg vår mor Maymōnah ﷺ.

Profeten Moḥammad ﷺ giftet seg med henne i det sjuende året etter utvandringen til Medina (629 e.Kr.). Hun fikk 400 sølvmynter i brudegave. De vendte tilbake til Medina i måneden *zol-ḥijjah* det samme året.

Stammen Banō Hilāl var kjent for å være tapper og sterk på slagmarken. Etter profetens ﷺ ekteskap med vår mor Maymōnah ﷺ omfavnet veldig mange av dem islam. De var lojale og stod side om side under enhver vanskelig situasjon.¹

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:104–108; *Osd al-ghābah*, 7:273–274; *Al-Istī‘āb*, 4:468–469; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:226–235; *Siyar a ‘lām an-nobalā’*, 2:239–240; *As-Sīrah an-nabawiyah li-Ibn Hishām*, 2:372, 2:646.

I MEDINA

Vår mor Maymōnah ﷺ flyttet inn til profeten Moḥammad ﷺ i Medina og bodde i et av værelsene ved moskeen. Hun var den siste kvinnen profeten ﷺ giftet seg med.

En dag kom en delegasjon fra Banō Hilāl for å erklære sin tro og sverge troskap til Hans Hellighet ﷺ. Blant denne delegasjonen var vår mor Maymōnahs ﷺ nevø, vår mester Ziyād ibn ‘Abdillāh ibn Mālik al-Hilālī ﷺ. Da de kom til Medina, satte han kursen mot tantens (vår mor Maymōnahs ﷺ) hus. Han gikk inn til henne og da profeten Moḥammad ﷺ kom dit, så Hans Hellighet ﷺ ham og ble sint og dro derfra. Vår mor Maymōnah ﷺ tok igjen Hans Hellighet ﷺ og sa: «Kjære Guds sendebud, det er min søsters sønn!» Profeten ﷺ gikk tilbake, og etter litt gikk Hans Hellighet ﷺ til moskeen, og vår mester Ziyād ibn ‘Abdillāh ibn Mālik ﷺ var med. Middagstidebønnen ble forrettet, og så gikk Hans Hellighet ﷺ nærmere vår mester Ziyād ﷺ og ba for ham. Hans Hellighet ﷺ la den velsignede hånden på hans hode og strøk den nedover nesen hans.

Banō Hilāl sa at de pleide å kjenne igjen den velsignelsen i ansiktet til vår mester Ziyād ﷺ. Det ble også fortalt at det strålte lys fra nesen hans der profeten ﷺ hadde rørt ham, selv den dagen han ble gravlagt.¹

Profeten ﷺ og vår mor Maymōnah ﷺ badet ved å bruke samme krukke. Hans Hellighet ﷺ ba mens hun hadde menstruasjonen og lå ved siden av der Hans Hellighet ﷺ ba. Noen ganger pleide profetens ﷺ klær å være nær henne når Hans Hellighet ﷺ knelte med ansiktet ned. Profeten ﷺ ba på en liten matte.¹¹

Hun berettet beretninger etter profeten ﷺ og lærte bort det hun lærte av profeten ﷺ. Det sies at hun var en streng dame.

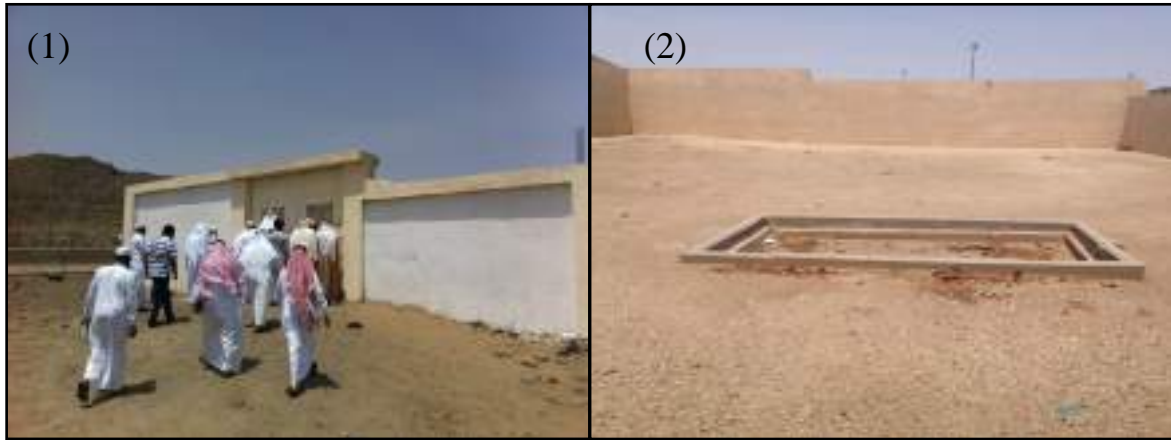
DØDSFALLET

Vår mor Maymōnahs ﷺ siste vilje var at hun skulle begraves der hun tilbrakte bryllupsnatten med profeten Moḥammad ﷺ i Sarif. Graven hennes er å finne selv den dag i dag i Sarif, 20 kilometer fra Mekka. Hun døde det 51. året etter utvandringen til Medina (671 e.Kr.). Vår mester ‘Abdollāh ibn ‘Abbās ﷺ, som var nevøen hennes, forrettet begravelsesbønnen hennes. Vår mester Ibn ‘Abbās ﷺ ga tydelig beskjed til de som bar likbåren: «La ikke likbåren riste eller skjelve, bær den med all respekt og ære, for hun er deres mor!»

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:104–105; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 5:92; *Siyar a’lām an-nobalā’*, 2:239; *Sobol al-hodā war-rashād fī sīrah khayr al-’ibād*, 6:425.

¹¹ *Sonan Abī Dāwōd*, 1:488#656.

En dag nevnte vår mor ‘Ā’ishah ﷺ henne: «Hun har forlatt denne verden, ved Gud, Maymōnah var den mest gudfryktige av oss og den som knyttet bånd til slektningene.»¹

(1) Folk på vei inn til gravplassen til vår mor Maymōnah ﷺ i Sarif. Foto: Abdullah al-Rashid, 2019. ©Abdullah al-Rashid

(2) Graven til vår mor Maymōnah ﷺ. Foto: Abdullah al-Rashid, 2019. ©Abdullah al-Rashid

¹ *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*, 8:109–111; *Al-Bidāyah wan-nihāyah*, 4:230, 8:58; *Osd al-ghābah*, 7:274; *Siyar a'lām an-nobalā'*, 2:243–245.

OPPGAVE 1 – HUSKER DU?

Velg det rette alternativet ved å sette ✓.

1. Hvilket land kom vår mor Māriyah ﷺ fra?

svar

a)	Jordan.	
b)	Egypt.	
c)	Tyrkia.	

2. Hva het profeten Moḥammads ﷺ sønn?

svar

a)	Ismā‘īl.	
b)	Adam.	
c)	Ibrāhīm.	

3. Hvilken stamme tilhørte vår mor Maymōnah ﷺ?

svar

a)	Banō Hilāl.	
b)	Banō Hāshim.	
c)	Banō Asad.	

4. Vår mor Maymōnah ﷺ ble begravd i

svar

a)	Medina.	
b)	Sarif.	
c)	Taif.	

OPPGAVE 2 – HVA KAN DU?

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger.

- Hvem sendte vår mor Māriyah ﷺ og hennes søster til profeten ﷺ?
- Hvorfor mener vi at vår mor Māriyah ﷺ var av profetens ﷺ hustruer?
- Hva sa profeten ﷺ om egypterne?
- Hvordan var Qoraysh mot profeten ﷺ selv etter fredspakten?
- Hva er vår mester Ja‘far ibn Abī Ṭālib ﷺ mest kjent for å ha gjort i Etiopia?
- Hva hendte med vår mester Ziyād ﷺ?
- Hva sa profeten ﷺ om solformørkelse?

OPPGAVE 3 – PRESENTER

Jobb i grupper og lag en PowerPoint-presentasjon om Egypt ved hjelp av følgende:

- Fakta om landet
 - Hovedstad
 - Religion
 - Innbyggertall
 - Landareal
 - Språk
 - Mynt
 - Nasjonaldag
 - Hellige skrifter
- Geografi
 - Verdensdel
 - Største elv
- Historie
 - To profeter som Koranen snakker detaljert om
 - Pyramider
 - Religion
- Islam
 - Når ble Egypt erobret av muslimene?
 - Hvem ledet muslimene under erobringen?
 - Det mest anerkjente islamske universitetet?
 - Nevn noen kjente skriftlærde fra det universitetet.

Husk å oppgi kilder til både tekst og bilder. Presentasjonen skal ha en innledning og en konklusjon.

Det egyptiske flagget.
©Wisegie 2011

ORDLISTE

Abō (أبو): Far. *Abō ‘Omar* (أبو عمر) «‘Omars far».

Al-Anṣār (الأنصار – hjelperne): De følgesvennene som opprinnelig var fra Medina og hjalp de følgesvennene som kom fra Mekka.

Al-Mohājirōn (المهاجرون – utvandrenerne): De følgesvennene som utvandret fra Mekka.

Avskjedspilegrimsferden (حجة الوداع – Hajjah al-wadā’): Pilegrimsferden profeten ﷺ utførte i det 10. året etter utvandringen til Medina (632 e.Kr.).

Banō (بنو): Barn, etterkommere, avkom. Banō Ḥāshim (بنو هاشم) vil si etterkommere av Hāshim.

Bint (بنت): Jente, datter. Mellom to navn betyr det «datter av»: *Ḥafṣah bint ‘Omar* (حفصة بنت عمر), «Ḥafṣah, datter av ‘Omar».

Bønneenhet: *Rak‘ah* (ركعة) på arabisk.

Det hinsidige: Det kommende livet, livet etter døden.

Engelen Gabriel (جبريل): Jibrīl (جبريل) på arabisk.

Engelen Mikael (ميكائيل): Mīkā’īl (ميكائيل) på arabisk.

Forsverge: Å kalle løgner, fornekte, nekte at noe i det hele tatt er mulig.

Ḥadīth (حديث): Profetiske beretninger/tradisjon om det profeten ﷺ sa, gjorde eller bekreftet.

Hijrah (الهجرة): Utvandring. Ifølge islamsk fagspråk betyr det da profeten Moḥammad ﷺ utvandret fra Mekka til Medina.

Ibn (ابن): Gutt, sønn. Mellom to navn betyr det «sønn av»: *‘Abdollāh ibn ‘Omar* (عبد الله بن عمر), «‘Abdollāh, sønn av ‘Omar».

Jāhiliyyah (الجاهلية): Uvitenhetstiden. Tidsperioden før islam kom til Arabia.

Levanten: Et rike som omfattet Syria, Palestina (Israel), Libanon, Jordan, deler av sør i Tyrkia og vest i Irak.

‘Omrah (العمرة): Å besøke det hellige huset Kaba i Mekka.

Ṣaḥābī/Ṣaḥābah (صحابية/صحابي): Profeten Moḥammads ﷺ følgesvenn/-er.

Skyttergravsslaget (عزوة الخندق – ghazwah al-khandaq): Et slag utkjempet mot alliansen av ligaene i 627 e.Kr.

Slag: Kamp, krig.

Sonnah (سنة): Profeten Moḥammads ﷺ livsførsel. Det Hans Hellighet ﷺ gjorde, sa eller tillot.

Teknonym (كنية – *konyah*): Et beskrivende tillegg. Det vil si et navn / en tittel gitt til en voksen, avledet av navnet til vedkommendes eldste barn.

Velferdsskatt (الزكاة – *zakāh*): Det pålagte bidraget som muslimer må gi en gang i året av oppsparte midler og overskudd av det de tjener.

Velynder: En venn, verge, beskytter, verner, formynder. Det arabiske ordet *maulá* (مولى – velynder) betyr mester, herre, beskytter, leder, hyrde, verge, formynder.

Witr (وتر): En oddetallsbønn som forrettes etter aftentidebønnen.

SYMBOLER

(ﷺ): Guds velsignelser og fred være med Hans Hellighet.

(ﷺ): Fred være med ham.

(ﷺ): Fred være med henne.

(ﷺ): Fred være med dem begge to.

(ﷺ): Fred være med dem.

(ﷺ): Måtte Gud være tilfreds med ham.

(ﷺ): Måtte Gud være tilfreds med henne.

(ﷺ): Måtte Gud være tilfreds med dem begge to.

(ﷺ): Måtte Gud være tilfreds med dem.

TRANSLITTERASJON

Konsonanter

ء – ’	ب – b	ت – t	ث – th	ج – j	ح – ḥ
خ – kh	د – d	ذ – ḏ	ر – r	ز – z	س – s
ش – sh	ص – ṣ	ض – ḏ	ط – ṭ	ظ – ṣ	ع – ‘
غ – gh	ف – f	ق – q	ك – k	ل – l	م – m
ن – n	ه – h	و – w	ي – y		

Korte vokaler

ا – a	و – o	ي – i
-------	-------	-------

Lange vokaler

ا – ā / آ – á	و – ō	ي – ī
---------------	-------	-------

Diftonger

او – au	اي – ay
---------	---------

DE FEM DAGLIGE TIDEBØNNENE

Daggrytidebønnen	Ṣalāh al-fajr (صلاة الفجر)
Middagstidebønnen	Ṣalāh az-ẓohr (صلاة الظهر)
Ettermiddagstidebønnen	Ṣalāh al-‘aṣr (صلاة العصر)
Solnedgangstidebønnen	Ṣalāh al-maghrīb (صلاة المغرب)
Aftentidebønnen	Ṣalāh al-‘iṣhā’ (صلاة العشاء)

DE ISLAMSKKE MÅNEDENE

1. Al-Moḥarram (المحرم)	2. Ṣafar (صفر)
3. Rabī‘ al-awwal (ربيع الأول)	4. Rabī‘ ath-thānī (ربيع الثاني)
5. Jomādā al-ōlá (جمادى الأولى)	6. Jomādā al-ākhirah (جمادى الآخرة)
7. Rajab (رجب)	8. Sha‘bān (شعبان)
9. Ramaḍān (رمضان)	10. Shawwāl (شوال)
11. Żol-qa‘dah (ذو القعدة)	12. Żol-ḥijjah (ذو الحجة)

LITTERATURLISTE

Al-Aṣḥabānī Abō No‘aym, Aḥmad ibn ‘Abdillāh. *Ḥilyah al-aulyā’ wa ṭabaqāt al-aṣfiyā’*. 10 bd. Beirut: Dār al-fikr, 1974.

Al-‘Asqalānī, Aḥmad ibn ‘Alī ibn Ḥajar. *Al-Iṣābah fī tamyīz aṣ-ṣaḥābah*. Redigert av ‘Ādil Aḥmad ‘Abd-ol-Maujōd og ‘Alī Moḥammad Mo‘awwad. 8 bd. Beirut: Dār al-kotob al-‘ilmiyyah, 1994.

_____. *Taqrīb at-tahzīb*. Redigert av Moḥammad ‘Awāmah. Damaskus: Dār ar-rashīd, 1986.

Al-Baṣrī, Moḥammad ibn Sa‘d. *Aṭ-Ṭabaqāt al-kobrā*. Redigert av Moḥammad ‘Abd-ol-Qādir ‘Aṭā. 8 bd. Beirut: Dār al-kotob al-‘ilmiyyah, 1990.

Al-Bokhārī, Moḥammad ibn Ismā‘īl. *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*. Redigert av Moḥammad Zohayr ibn Nāṣir an-Nāṣir. 9 bd. Beirut: Dār ṭauq an-najāh, 2001.

Al-Haythamī, ‘Alī ibn Abī Bakr ibn Solaymān. *Majma‘ az-zawā‘id wa manba‘ al-fawā‘id*. 10 bd. Kairo: Maktabah al-qodsī, 1994.

Al-Ḥimyarī, ‘Abd-ol-Malik ibn Hishām. *As-Sīrah an-nabawiyyah*. Redigert av Moṣṭafá as-Siqā, Ibrāhīm al-Abyārī og ‘Abd-ol-Ḥafīz ash-Shalabī. 2 bd. 2. utg. Kairo: Sharikah maktabah wa maṭba‘ah Moṣṭafá al-Bābī al-Ḥalabī, 1955.

_____. *As-Sīrah an-nabawiyyah*. Redigert av ‘Omar ‘Abd-os-Salām Tadmorī. 4 bd. 3. utg. Beirut: Dār al-kitāb al-‘arabī, 1990.

Al-Jauzī, ‘Abd-or-Raḥmān ibn ‘Alī. *Ṣifah aṣ-ṣafwah*. 2 bd. Kairo: Dār al-ḥadīth, 2000.

Al-Madanī, Mālik ibn Anas. *Mowaṭṭa‘ al-imām Mālik*. Redigert av Moḥammad Moṣṭafá al-A‘zamī. 8 bd. Abu Dhabi: Mo‘assasah Zayid ibn Solṭān, 2004.

Al-Qazwīnī, Moḥammad ibn Yazīd. *Sonan Ibn Mājah*. Redigert av Sho‘ayb ibn Moḥarram al-Arnā’ōṭ. 5 bd. Beirut: Dār ar-risālah al-‘ālamīyyah, 2009.

Al-Qorṭobī, Moḥammad ibn Aḥmad. *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*. 20 bd. 2. utg. Kairo: Dār al-kotob al-miṣriyyah, 1964.

Al-Qorṭobī, Yōsof ibn 'Abdillāh. *Al-Istī'āb*. Redigert av 'Alī Moḥammad al-Bajāwī. 4 bd. Beirut: Dār al-jīl, 1992.

Al-Waḥsh, Ashraf Moḥammad. *Zaujāt ar-rasōl*. Kairo: Dār al-faḍīlah, 2004.

An-Nadwī, Mo'īn-od-dīn Aḥmad. *Siyar aṣ-ṣaḥābah*. 9 bd. Lahore: Islāmī kotob khānah, 2004.

An-Nasā'ī, Aḥmad ibn Sho'ayb. *Sonan an-Nasā'ī*. Redigert av 'Abd-ol-Fattāḥ Abō Ghoddah. 8 bd. 2. utg. Aleppo: Maktab al-maṭbō'āt al-islāmiyyah, 1986.

An-Nawawī, Yaḥyá ibn Sharaf. *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*. 18 bd. 2. utg. Beirut: Dār iḥyā' at-torāth al-'arabī, 1972.

An-Nīsābōrī, Moḥammad ibn 'Abdillāh al-Ḥākīm. *Al-Mostadrak 'alá aṣ-ṣaḥīḥayn*. Redigert av Moṣṭafá 'Abd-ol-Qādir 'Aṭā. 5 bd. Beirut: Dār al-kotob al-'ilmiyyah, 2002.

An-Nīsābōrī, Moslim ibn al-Ḥajjāj. *Al-Mosnad aṣ-ṣaḥīḥ*. Redigert av Moḥammad Fo'ād 'Abd-ol-Bāqī. 5 bd. Beirut: Dār iḥyā' at-torāth al-'arabī, uten dato.

Ash-Shaybānī, Aḥmad ibn Moḥammad ibn Ḥanbal. *Mosnad al-imām Aḥmad ibn Ḥanbal*. Redigert av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ. 45 bd. Beirut: Mo'assasah ar-risālah, 2001.

_____. *Mosnad al-imām Aḥmad ibn Ḥanbal*. Redigert av Aḥmad Moḥammad Shākir og Ḥamzah az-Zayn. 20 bd. Kairo: Dār al-ḥadīth, 1995.

As-Sijistānī, Solaymān ibn al-Ash'ath. *Sonan Abī Dāwōd*. Redigert av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ. 7 bd. Beirut: Dār ar-risālah al-'ālamīyyah, 2009.

Aṭ-Ṭabarānī, Solaymān ibn Aḥmad ibn Ayyōb. *Al-Mo'jam al-kabīr*. Redigert av Ḥamdī 'Abd-ol-Majīd as-Salafī. 25 bd. Kairo: Maktabah Ibn Taymiyyah, uten dato.

Aṭ-Ṭabarī Moḥibb-od-Dīn, Aḥmad ibn ‘Abdillāh. *As-Samṭ ath-thamīn fī manāqib ommahāt al-mo’minīn*. Redigert av Moḥammad ‘Alī Qoṭb. Kairo: Dār al-ḥadīth, 1989.

Aṭ-Ṭabarī, Moḥammad ibn Jarīr. *Jāmi‘ al-bayān fī ta’wīl al-Qor’ān*. Redigert av Aḥmad Moḥammad Shākir. 24 bd. Beirut: Mo’assasah ar-risālah, 2000.

_____. *Tārīkh aṭ-Ṭabarī*. 11 bd. 2. utg. Beirut: Dār at-Torāth, 1967.

At-Tirmizī, Moḥammad ibn ‘Īsá. *Sonan at-Tirmizī*. Redigert av Moḥammad Shākir, M. Fo’ād ‘Abd-ol-Bāqī og Ibrāhīm ‘Aṭwah ‘Awaḍ. 5 bd. 2. utg. Kairo: Sharikah maktabah wa maṭba‘ah Moṣṭafá al-Bābī al-Ḥalabī, 1975.

Az-Žahabī, Moḥammad ibn Aḥmad ibn ‘Othmān. *Siyar a’lām an-nobalā’*. Redigert av Sho‘ayb ibn Moḥarram al-Arnā’oṭ. 25 bd. Beirut: Mo’assasah ar-risālah, 1985.

_____. *Tārīkh al-islām liž-Žahabī*. Redigert av ‘Omar ‘Abd-os-Salām Tadmorī. 52 bd. 2. utg. Beirut: Dār al-kitāb al-‘arabī, 1990.

Ibn al-Athīr al-Jazirī, ‘Alī ibn Abī al-Karam. *Osd al-ghābah*. Redigert av ‘Ādil Aḥmad ‘Abd-ol-Maujōd og ‘Alī Moḥammad Mo‘awwaḍ. 8 Bd. Beirut: Dār al-kotob al-‘ilmiyyah, 1994.

Ibn Kathīr ad-Dimashqī, Ismā‘īl ibn ‘Omar. *Al-Bidāyah wan-nihāyah*. Redigert av ‘Alī Shīrī. 14 bd. Beirut: Dār iḥyā at-torāth al-‘arabī, 1988.

_____. *Al-Bidāyah wan-nihāyah*. 15 bd. Beirut: Maktabah al-ma‘ārif, 1990.

_____. *Tafsīr al-Qor’ān al-‘azīm*. Redigert av Sāmī ibn Moḥammad Salāmah. 8 bd. 2. utg. Riyadh: Dār ṭaybah lin-nashr wat-tauzī‘, 1999.

Moḥammad ibn Yōsof ash-Shāmī. *Sobol al-hodá war-rashād fī sīrah khayr al-ibād*. Redigert av ‘Ādil Aḥmad ‘Abd-ol-Maujōd og ‘Alī Moḥammad Mo‘awwaḍ. 12 bd. Beirut: Dār al-kotob al-‘ilmiyyah, 1993.

KORANREGISTER

Koranen 4:3 · XIII

Koranen 5:3 · 25

Koranen 12:18 · 37

Koranen 12:92 · 115

Koranen 24:11–13 · 37

Koranen 33:4–5 · 80

Koranen 33:6 · IX

Koranen 33:28 · X, XIII

Koranen 33:28–29 · 40

Koranen 33:28–34 · XI

Koranen 33:33 · 69

Koranen 33:36 · 80

Koranen 33:37 · 81, 82

Koranen 33:52 · XI

Koranen 33:53 · X, 85

Koranen 48:1 · 70

Koranen 49:6–8 · 99

Koranen 49:13 · 115

Koranen 66:1 · 54

Koranen 66:3–4 · 54

Koranen 66:10 · XI

Koranen 74:1–5 · 8

Koranen 96:1–5 · 7

GENERELT REGISTER

‘

‘Ā’ishah · XI, XIII, 15, 16, 21, 23, 24,
25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37,
38, 40, 41, 42, 53, 54, 88, 94, 96, 117,
127, 143

‘Ā’ishahs · 30, 31, 33, 35, 37, 38, 39, 41

‘Abdollah · 3, 4, 5, 10, 20, 21, 32, 58

‘Abdollah ibn ‘Abbās · 142

‘Abdollah ibn Abī Omayyah · 71

‘Abdollah ibn az-Zobayr · 33, 40, 57

‘Abdollah ibn ‘Omar · 49, 58

‘Abdollaḥs mor · 33

‘Abd-ol-Moṭṭalib · 77, 79, 82

‘Abd-or-Raḥmān · 38, 95

‘Abd-or-Raḥmān ibn al-Ḥārith · 57

‘Afīf al-Kindī · 10, 11

‘Alī · XIII, 5, 6, 10, 42, 46, 69, 83, 95,
112, 135, 139

‘Amr ibn al-‘Āṣ · 33

‘Amr ibn Hishām · 49

‘Aṭā’ ibn Abī Rabāḥ · 41

‘Atīq ibn ‘Ābid · 1

A

Abessinia · 62

Abō al-‘Āṣ · 5, 15

Abō al-‘Āṣ ibn ar-Rabī’ · 5, 15

Abō Ayyōb · 127

Abō Bakr · XI, XIII, 20, 21, 30, 32, 34,
35, 38, 51, 52, 53, 56, 67, 83, 87, 94,
111, 137, 139

Abō Bakrs · 21, 30, 32, 41

Abō Horayrah · 42, 73

Abō Jahl · 13

Abō Lahab · 13

Abō Lahabs · 61

Abō ‘Obaydah ibn al-Jarrāḥ · 61

Abō Rāfi’ · 21, 32, 135, 141

Abō Rohm · 141

Abō Salamah · 61, 64, 65, 66, 67

Abō Salamahs · 64, 65, 67, 68

Abō Sofyān · 51, 106, 107, 108, 111,
112, 114, 115, 116

Abō Sofyān ibn Ḥarb · 50, 105, 109,
113

Abō Sofyāns · 114, 115, 116

Abō Ṭālib · 4, 10, 13, 14, 46

Abrahah · 107, 109

Abrahams · 4, 7, 105, 137

Afrika · XII, 31

Ajyād · 9

Aksum · 62

al-‘Abbās · 10, 113, 114, 136, 139, 141

al-Anṣār · 32, 46, 50, 94, 95, 127, 128

al-‘Aqabah-troskapseden · 64

al-Arqam ibn Abī al-Arqam · 61

al-Baqī’-gravlunden · 26, 42, 47, 52, 58,
73, 88, 102, 117, 129, 136, 137

al-Batōl · 6

al-Bokhārī og Moslim · 31

al-Faḍl ibn al-‘Abbās · 135

al-Ḥārith ibn Abī Ḍirār · 93, 94, 96, 97

al-Ḥasan · 6, 69, 112

al-Ḥodaybiyah · 22, 70, 124, 133, 140

al-Ḥosayn · 6, 69, 73
 al-Khazraj · 64, 122
al-Mohājirōn · 94
 al-Moḥarram · 66, 124, 137
 al-Moqauqis · 133, 134
 al-Moraysī' · 94
 al-Qāsim · 4
 al-Walīd ibn 'Oqbah · 98
 al-Walīd ibn 'Otbah · 46
 Anas · 35, 83, 84
 Anas ibn Mālik · 83, 127
 Antikrist · 23
 Antinopolis · 134
 Arabia · 25, 93, 106, 109, 111, 124
 Arafat-sletten · 25
 Aron · 121, 128
 ash-Shifā' bint 'Abdillāh · XII
 Asia · 31
 Āsiyah · 12
 Asmā' · 21, 31, 140, 141
 Asmā' bint 'Omays · 88
 as-Sakrān · 19, 20, 21
aṭ-Ṭāhirah · 1
 avgudsstatuene · 8, 105
 Aż-Zahabī · 41
 az-Zahrā' · 6
 az-Zobayr ibn al-'Awwām · 41
 Az-Zohrī · 41

B

Badr · 5
 Badr-slaget · 6, 21, 27, 50, 51, 52, 59, 66, 77
 Badr-slagmarken · 15
 Banō 'Abd-id-Dār · 1
 Banō Abī al-Ḥoqayq · 124
 Banō al-Moghīrah · 64

Banō al-Moṣṭaliq · 36, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99
 Banō 'Āmir · 1, 19
 Banō 'Amr · 65, 121
 Banō an-Naḍīr · 121, 124, 125
 Banō Asad · 66, 89, 105, 122
 Banō Bakr · 111
 Banō Hāshim · 13
 Banō Hilāl · 141, 142
 Banō Kinānah · 1, 112, 122
 Banō Makhzōm · 61, 64
 Banō Ma'n · 78
 Banō Omayyah · 105
 Banō Qaḥṭān · 93
 Banō Qorayzah · 35, 121, 122, 124, 125
 Banō Sahm · 52
 Banō Solaym · 122
 begravelsesbønnen · 42, 47, 52, 58, 88, 102, 136, 137, 142
 beskyttelsespakt · 137
 Bibelen · 8
 Bosra · 3
 brudegave · 4, 46, 53, 68, 82, 107, 141
 brudegaven · 108, 109, 126
 Brudegaven · 21

D

daggrytidebønnen · 25, 72, 99, 110
 de fattiges mor · 45
 den sannferdige · 2, 79, 105
 den troverdige · 2, 79, 105
 Diḥyah ibn Khalīfah al-Kalbī · 35, 125

E

Egypt · 133, 134, 137

emir Mo‘āwiyah · 40, 58
 emir Mo‘āwiyah ibn Abī Sofyān · 129
 Emmaus · 22
 Etiopia · X, 5, 19, 20, 49, 61, 62, 64, 88,
 106, 107, 109, 141

F

Fāṭimah · 1, 5, 6, 12, 21, 35, 36, 69,
 112, 128, 135
 flergudsdyrkerne · 22, 108
 flerkoneri · XII, XIII, XIV
 fosterbror · 61
 fredspakten · 22, 69, 70, 111, 133, 140
 følgesvennene · IX, XII, XIV, 12, 15,
 19, 22, 29, 36, 45, 49, 50, 51, 52, 61,
 64, 66, 69, 70, 73, 77, 83, 85, 88, 94,
 96, 100, 122, 124, 125, 127, 128, 136,
 137, 140, 141

G

Gabriel · 7, 9, 10, 12, 29, 30, 35, 38, 55,
 82, 122, 125, 135
 gudsordene · 63, 99, 115
 gudstroen · XII, 8, 9, 12, 50, 105, 111

H

ḥadīth · IX, 24, 31, 49, 110
 Ḥafṣah · XI, XIII, 23, 49, 50, 52, 53, 54,
 55, 56, 57, 58
 Ḥafṣahs · 52, 54, 55
 Ḥakīm ibn Ḥizām · 13, 78
 Ḥalīmah as-Sa‘diyyah · 61
 Ḥamzah · 46, 49, 139
 Ḥārithah ibn an-No‘mān · 127, 134
 Ḥassān ibn Thābit · 134

Ḥatīb ibn Abī Balta‘ah · 133, 134
ḥijāb · 136
 Ḥirā’ · 7
 Ḥonayn · 116
 Ḥoyayy · 121
 Ḥoyayy ibn Akḥṭab · 121, 122, 123, 124
 Ḥożayfah ibn al-Yamān · 57

H

Hālah bint Khowaylid · 5, 16
 handelskaravanen · 2, 3, 51
 handelsreise · 3
 Hāshim · 77, 79
 Hauran · 3
 Hawāzin · 1, 22
 herolden · 46
 Hijaz · 78, 122
 Hind ibn an-Nabāsh · 1
 Hishām ibn Ṣabābah · 95
 hyklere · 36

I

Ibn ‘Abbās · 26, 99, 142
 Ibrāhīm · 4, 135, 137
 islam · XI, XII, XIII, XIV, 14, 25, 30,
 31, 49, 50, 71, 77, 80, 81, 95, 105,
 106, 107, 114, 115, 126, 127, 133, 141
 islams · IX, X, XIII, 10, 29, 62, 73, 87,
 93, 109, 110, 114
i‘tikāf · 128

J

Ja‘far · 63, 107, 139, 141
 Jakobs · 121

Jesus · 12, 63, 107, 133
 Jobayr · 30
 jomādā al-ākhirah · 67
 Jowayriyah · 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102
 Jowayriyahs · 95
 jødedommen · XII, 126
 jødene · 57, 121, 122, 123, 124, 127, 128
 Jødene · 121, 123, 124
 jødenes · 124
 jødisk · 126, 127, 128
 jødiske · 121, 122, 124

K

Kaba · 7, 10, 13, 49, 64, 72, 79, 93, 115
 Kabas · 13, 95, 115
 kalif · 57, 129
 kalifperioden · XI, 22, 26, 86, 87, 116, 137
 keiseren · 10, 56
 Khadījah · X, XI, XII, XIII, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 30, 78
 Khadījahs · 1, 4, 6, 9, 14, 16
 Khālid ibn Sa‘īd · 107, 108, 109
 Khaulah · 20, 30
 Khaybar · 71, 109, 122, 124, 126
 Khonays · 50, 52
 Khonays ibn Ḥożāfah · 49
 Khozā‘ah · 93
 Khusrou II · 10
 khusrouen · 56
 Kinānah ibn ar-Rabī‘ · 121, 122, 124, 125, 126

Koranen · IX, X, XII, XIII, 7, 29, 37, 41, 54, 57, 63, 69, 82, 88, 99
 korankopien · XI, 57
 korankopiene · 57
 krigsbytte · 51, 67, 94, 134
 krigsbyttet · 5, 95, 97
 Krigsbyttet · 67, 95
 kristendommen · XII, 106
 kristne · 57, 62

L

Laylá bint Abī Ḥathmah · 65
 Levanten · 2, 3, 22, 50, 57, 122, 133

M

maghāfir · 54
 Manāh · 93
 Maqīs ibn Ṣabābah · 95
 Maria · 6, 12, 107, 133
 Māriyah · 54, 134, 135, 136, 137
 Māriyah al-Qibṭiyyah · 4
 martyr · 46, 52, 77, 95
 martyrdøden · 46, 52, 57, 67, 73
 Marwān · 102
 Mas‘ūd ibn ‘Amr · 141
 Maymōnah · 45, 139, 140, 141, 142, 143
 Maysarah · 2, 3
 Medina · X, XII, 5, 6, 14, 15, 21, 25, 29, 30, 31, 32, 36, 38, 39, 42, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 53, 56, 58, 64, 65, 66, 67, 69, 72, 73, 77, 80, 87, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 102, 105, 106, 109, 110, 111, 112, 113, 115, 117, 121, 122, 124, 126, 127, 128, 129, 133, 134, 135, 137, 139, 140, 141, 142

Mekka · IX, X, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 25, 32, 39, 49, 50, 51, 62, 64, 65, 69, 70, 71, 72, 77, 78, 79, 80, 93, 94, 95, 100, 105, 106, 109, 111, 112, 113, 115, 122, 124, 126, 140, 141, 142

Mekkas · 50, 64, 77, 105, 111, 113, 114, 115

Miná · 25, 65, 72

Mo‘āwiyah ibn Abī Sofyān · 117

Moḥammad ibn ‘Abdillāh ﷺ · 2

Moḥammad ibn Maslamah · 122, 125

Mōsá al-Ash‘arī · 41

Mōsá ibn Ṭalḥah · 42

Mosāfi‘ ibn Şafwān · 93

Moses · 8, 12, 128

moskeen · 7, 39, 55, 58, 84, 123, 127, 128, 142

Mot‘im ibn ‘Adī · 30

munken · 2, 3

Munken · 2

muslimer · XIV

muslimske · XI, XII, XIII, 32, 57, 67, 71, 85, 94, 96, 122, 123, 124

N

Nafīсах · 3

Najd · 94, 122

negus · 19, 62, 63, 68, 106, 107, 108, 109

Negus · 63, 68, 107, 108

‘

‘Obaydah ibn al-Ḥārith · 45, 46

‘Obaydollāh ibn Jaḥsh · 105, 106, 107

‘Omar · XIII, 21, 22, 25, 26, 40, 42, 49,

51, 52, 53, 55, 56, 67, 70, 83, 86, 87, 88, 94, 99, 112, 113, 128, 137

‘Omars · 50, 53

‘omrah · 69, 70, 140, 141

‘Omrah · 69, 140

‘Orwah ibn az-Zobayr · 40, 41, 42

‘Otbah ibn Rabī‘ah · 46

‘Othmān · XIII, 5, 52, 53, 55, 57, 61, 83, 109, 116, 129

‘Othmān ibn al-Ḥowayrith · 105

‘Othmān ibn Maz‘ōn · 20, 49

‘Othmān ibn Ṭalḥah · 65

O

offerdagen · 72

offerdyrene · 69, 70

offerdyret · 70

Oḥod · 77, 126

Oḥod-slaget · 35, 66

Omm al-Faḍl · 140

Omm Ḥabībah · 85, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 116, 117

Omm Kolthōm · 5, 6, 21, 53

Omm Rōmān · 21, 29, 30, 32, 34

Omm Salamah · 35, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 117

Omm Salīm bint Malḥān · 134

Omm Solaym · 35, 83, 127

Osāmah ibn Zayd · 136

P

paradisets · X, 6, 12, 66

pilegrimsformularet · 69

Profeten Moḥammad ﷺ · IX, X, XII, XIII, XIV, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 93, 94, 96, 97, 98, 100, 106, 107, 110, 111, 113, 115, 122, 124, 126, 128, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 141, 142

profeten Moḥammads ﷺ · IX, X, XIV, 1, 8, 13, 14, 39, 41, 45, 61, 64, 102, 135, 136

profeten ﷺ · IX, X, XI, XII, XIII, 7, 8, 9, 12, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 29, 30, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 46, 53, 54, 55, 56, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 105, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 135, 136, 140, 142

Profeten ﷺ · XI, XIII, 7, 8, 9, 14, 20, 21, 23, 25, 29, 30, 33, 34, 37, 38, 51, 54, 56, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 94, 97, 98, 99, 101, 109, 114, 115, 116, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 134, 135, 136, 140, 141, 142

profetens ﷺ moské · 33, 112

profetskapet · 4, 5, 14, 19, 30, 45, 79

Q

Qobā' · 65, 121, 134

Qoraysh · 1, 2, 4, 5, 13, 14, 15, 19, 21,

22, 46, 49, 50, 61, 62, 64, 69, 79, 80, 93, 111, 112, 113, 115, 122, 124, 133, 140, 141

Qorayshs · 13, 15, 46, 51, 57, 63, 64, 69, 77, 79, 115, 124, 141

R

Rabāh · 55

rabī' al-awwal · 93, 102, 135

rabī' ath-thānī · 47

ramadan · 14, 42, 113, 128, 129

ridedyr · 50

rituelle renselsen · 9, 10

Roqayyah · 5, 52

Ş

Şafīyyah · 58, 121, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 136

Şafwān ibn al-Mo'aṭṭal as-Solamī · 36

şolḥ al-Hodaybiyah · 69

S

Sa'd · 123

Sa'd ibn Mo'āz · 51, 123

Sa'd ibn 'Obādah · 94

Sa'īd ibn al-'Āş · 57

Saudah · XIII, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 33, 85

Saudah bint Zam'ah · 19

sha'bān · 36, 53, 58, 94

shawwāl · 30, 32, 122

Shaybah ibn Rabī'ah · 46

shī'b Abī Ṭālib · 13

Sīrīn · 134, 135, 137

Siwāk · 38

skriftlærd · 8, 49

skriftrullene · 57
 skuddbønn · 38, 68, 84, 87, 116
 skyttergravsslaget · 35, 125
 slavemarkedet · 78
 Sohayl · 21
 Sohayl ibn ‘Amr · 21, 22
 sykepleier · 35

T

Taif · 71, 116
 Taif-dagen · 116
 Thābit ibn Qays · 95, 96
 Thowaybah · 61
 Toraen · 8

U

uvitenhetstiden · 1, 77, 80

V

velferdsskatt · 98
 venteperioden · 67, 82, 107

W

Waraqah ibn Naufal · 8, 105
witr-bønnen · 42

Y

Yathrib · 21, 50, 64, 96, 121, 126
 Yathribs · 126

Ž

žol-‘Ashīrah-slaget · 66
 žol-ḥijjah · 72, 135, 141

žol-qa‘dah · 69, 140
žon-Nōrayn · 5

Z

Zayd · 11, 21, 32, 78, 79, 80, 81, 82
 Zayd ibn ‘Amr · 105
 Zayd ibn Thābit · 57
 Zaynab · 5, 6, 15, 45, 46, 47, 54, 77, 80,
 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89
 Zaynab bint Jaḥsh · 24, 54, 77, 85, 86,
 87, 110
 Ziyād ibn ‘Abdillāh · 142

